

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65 szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon

I. év.

Budapest, 1897, szerda, december 22-én.

33. szám.

Bánffy.

Macbeth ellen a birhami erdő indult meg; erdő, amelyik nem mozdulhat; Bánffy ellen megindult egy tábor, amelyik nem létezik. A választási csatater hollottjai, a csontok és koponyák. Absentes concludunt.

Igen, a Bánffy fejét kérik az elégedetlenek a kimaradottakért. Kikomponáltatott a harczi zászló végleges felirata: „Bánffynak nem szavazzuk meg a provizorium-javaslatot, másnak megszavazzuk.”

Hát ez a boszu — a vendetta. Ez lehet motivum egy rosszul fölépített drámában vagy regényben, de nem lehet komoly politikának iránytűje — plane, mikor minden mozdulatnál, ami történik, mint uszály huzódik a nemzet jövő sorsa.

Szeretnénk tudni, mért távozzék helyéből Bánffy? tessék csak egy helyes okot mondani és mi megkapitulálunk.

Bánffy közel három éve intézi az ország ügyeit és vezette azokat nemcsak a többség, de az egész ország megedésére. Egész sora a sikereknek jelzi útját — soha se volt még a nemzetnek annyi piros betűs napja — mintha erre az időre visszatekint. Keresztülvitte raskódtatás nélkül az egyházpolitikai törvényeket. Közel hajlította hozzánk a király szívet. Oly jövőt nyitott a nemzetnek, hogy szinte káprázott tőle a szemünk — s kaprazna még most is, ha az obstrukció fölvert pora bele nem hull.

Ezek a nagy vonalak. De igazán nagyok, mint a tejút az égen. A pepecselő

apróságokban is hasznos tevékenységet fejtett ki.

S most mégis menjen Bánffy. De hát mért menjen? Azért, mert harminc-negyven embernek ilyen szeszélye támadt? No hát ilyen okból még egy falusi bakterségnek sem szabad megrendülnie.

Hanem beszéljünk okosan. Tessék úgy építeni fel az érveiket, hogy evidens legyen, miszerint egy más miniszterelnök alatt javul a helyzet — és akkor mi is azt mondjuk: menjen Bánffy, mert személyekhez nem ragaszkodunk. De megfordítva áll a helyzet. Olyan embert, aki alatt nem ez lenne a helyzet, ha a negyven obstruáló akarná, anya nem szült; de olyanokat sokat szült, akik alatt rosszabb lenne a helyzet.

Szerintünk Bánffy távozása most kípótolhatatlan veszteség volna, mert az elért nagy eredmények úgy tűnnek fel nekünk, mint egy gyönyörű kép, amely még csak a konturjaiban látszik s az ecset és paletta a Bánffy kezeiben van. Ki mer arról jót állni, hogy úgy ütne-e ki a kép nála nélkül, mint a milyen-ő általa lehet?

Hanem aki haragszik, nem kombinál. Kossuthék haragszanak — mert haragudniok kell — természeti törvény az. A föld befagy és kienged. Kossuthék ellenben felfornak és le nem hülnek — ők felfornak és addig forrnak, mint a fazékban a víz, míg föl nem lökik a fődöt. Menjen Bánffy és punktum. Menjen és menjen. A lepedős kísértetek, a választási csatateren elhullott lelkek szuggerálják nekik, hogy ő menjen.

És milyen hibájáért menjen? Hát: hiszen épen ez a nehéz. Mert a hiba még nincsen elkövetve — az még csak január 1-én leszen bekövetkezendő. Tudniillik a rendelet. Eddig még ártatlan Bánffy, de már január elsején bűnös lesz. Tehát távozzék! Hadd legyen már arra is eset az annaléokban, hogy valaki olyan politikai bűnért ítéltetik el, amit még csak ezután követ el. Az eset igen érdekes és az obstruálók logikája szerint nem kell sokat teketóriázni, a vétség okvetlenül megtörténik, minthogy az teljesen az obstruálók akaratától függ, hogy törvénysértő legyen-e Bánffy vagy nem, Ők pedig azt akarják, hogy az ország törvényei megsértessenek. Ők, a törvényhozók akarják ezt. Mert ürügy kell.

Badeni is ment, Bánffy is menjen. Igaz, hogy Baden működése a német faj ellen volt irányozva, tehát a német faj megbuktatta, a Bánffy működése pedig minden porcikájában a magyar faj erősítésére volt irányozva s az nagyszerűen sikerült is, de azért a magyar faj megbuktatja, hadd menjen, mert egy kabinetet megbuktatni nagy élvezet és nagy virtus.

Csakhogy ehhez a könnyű észjárás-hoz országot is kellene találni, szabólegényekkel benépesített országot. Mert Magyarország komolyabb, érettebb politikailag, hogysen ne tudna disztिंगválni, ha esetleg megjelenik is a rendelet. Magyarország intelligens népeit nem lehet félrevezetni; kéri az, mi a miniszteri tulkapás és kéri, mi a politikai kényszerűség s ezért Bánffyt nem fog sike-

Szöke Katalin.

Drámai regé 3 szakaszban; Andersen után írta Voss Richard; fordította Makai Emil; zenéjét szerzette Pittich J.; színpadra került a Vigszínházban először december 21-én.

Amióta a világ áll és a föld hátán emberek élnek, küzdenek és szenvednek, áll a kérdés is, hogy érdemes-e az élet százszoros bajait végig küzdeni? A bölcsék és együgyűek, a tudósok és tudatlanok föltették e kérdést maguknak és másoknak; de sem maguk, sem mások nem tudtak rá kielégítő feleletet adni. Némelyek, kikben nagyon élénk volt az emberi szenvedélyek legerősebbike: az önfentartás szenvedélye, a nézet felé hajlottak, hogy az élet a legfőbb jó. A biblia „Példabeszédek” királyi szerzője azt mondta, hogy „jobb élő kutyának lenni, mint holt oroszlánnak”. De ő kivétel; neki az élet szép volt, és ő az életet mint művészt kultiválta. A vitéz Achilles rettentően sirt, mikor meg kellett halnia és válog bizonygatta, hogy „inkább akar utolsó rabszolga lenni a földön, mint ott lent az árnyak első vezére.” De ő pogány volt és Briseis kisasszony szép szeméi miatt hetekig duzzogott, egész Görögországgal. A keresztények, a zsidók és különösen a hinduk már egész másképp gondolkodtak. Ezeknek az élet keserű megpróbáltatások korszakát; avagy az ideiglenes bűnhődés eszköze, és csak

az az igazi létel, ami az élet után következik, az éden, a mennyország, vagy a nirvána. Viszonylag boldogan csak az élt, aki minél kevesebbet élt; aki csak perczeig látta a napvilágot, vagy legalább mint ártatlan gyermek költözött át oda, hol nincs életkor, a fénytelt örökkévalóságba, mely sem nem kezdődik, sem nem végződik. És mikor a kis gyermek meghal, a szülőket éltük legnagyobb fájdalomában azzal vigasztalják, hogy „talán jobb így. Ki tudja, mi várt az életben a szegény anygalkára? Az Isten jól tudja, mit csinál. Talán százszor keservebb lett volna a gyermeknek az élet, mint a halál.”

Erre a gondolatra alapította a nagyírnévű német poéta, Voss Richard a „Szöke Katalin” drámai meséjét, melyet ma mutattak be a Vigszínházban.

A Szöke Katalin kedves, szelid és nagyon szép mamácska, ki gyönyörűen tud aranyfonállal himezni a és sok pénzt, melyet a templomok számára készített diszruhák és oltártakarókból belát, azt mind az ő piczi fiacskájára költi, Gyurikára, kiből derék, becsületes katonát akar nevelni, olyat, mint az apja volt, ki — még mielőtt Katalint nőül vehette volna — kénytelen volt a háborúba menni, hol hősi halállal meg is halt. Katalinnak tehát mindene a világon: ez a kis gyermek; boldogsága, jövője, becsülete. Azért is vigyáz rá-oly nagyon; kép-

zelhetni, mennyire kétségbe esik, mikor a doktor karácsony estéjén ezt mondja neki: „Kedves leányom, legyen erős. Az ön fiacskája nagyon beteg; nagyon. Csak úgy menekül meg, ha az Isten csodát tesz vele.”

— Csodát? — mond félholtra ijedve a szegény Katalin. — Ha az anya halálos aggodalmában fohászodik az éghez, akkor bizonyosan megteszi.

— Igen, Katalin — felel az orvos — ha az ég még egyáltalán tesz csodát, úgy bizonyára akkor teszi, mikor egy szegény kétségbeesett anya kéri tőle.

A Gusztai pedig, Katalin ifjúkori barátja, azt mondja: „Persze, hogy csodát tesz az ég! Lám, én is holtbeteg voltam gyermekkoromban; és az anyám visszaküzdött, kiragadt a halál karjaiból. Most is élek.”

Katalin erre leborul a szobájának falára festett szent Katalin képe előtt és kéri védőszentjét, hogy segítsen rajta. Ime, gyermeke a halál karjaiban van. Ő ki akarja ragadni onnan. Ki kell ragadnia! Segítsen! Hallgassa meg!

És a kép megszólal: „Igen, kis Katalin, meghallgatlak!”

Ekkor távol zene hallatszik, mely mindig közelebb jó; a házhoz; a lepcsőn föl; egész az ajtóig; és mikor már ott van, az ajtó felpattan és belép hegedülve egy gyönyörű ifjú, kinek ragyogó arca fölött gazdag hajza-

rülni, még a rendeletért se diszkreditálni az ország előtt.

Látták ezt a „fölkelés“ tekintélyesebb fejei már és semmi kétség többé, hogy Justhék épen olyan teljes őszinteséggel keresték a békés kibontakozás útját, mint Széll, Andrássy, Csáky és a Bánffy többi, a parlamenti békék szakmájában jártas jó barátjai.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése van.

Az első külön rendelkezés. Miként azt eleve jeleztük, a két delegáció ma megtartott záróülésében külön-külön határozatot hozott a ma még közös vámbevételeknek önálló kezelése s a tényleges állapot alapján a közös kiadások fedezésére való fordítása iránt. Ez a határozat tulajdonképpen a parlamentáriszmus próbaköve az osztrák-magyar monarchiában, amennyiben az elnapolt osztrák parlament kiküldött bizottsága, a monarchia egyik államának alkotmányos törvényhozását képviselve, hoz egy imparlamentáris végzést, melynek végrehajtásáért az osztrák alkotmány hírdetett inség paragrafusához, ama sokat emlegetett tizennegyedik szakaszhoz kell folyamodni, mert az igazi, parlamentáris jóváhagyás ez idő szerint fölültébb problematikus, tisztán beszélve, alig remélhető. Ezzel szemben a magyar delegáció azonos szövegű döntése a legszigorúbb parlamentáris követelményeknek is megfelel, mert a közös ügyek intézésére kiküldött magyar bizottság a gyakorlati érvényben levő parlament összes tekintélyével lép és léphet föl s így elfogadott határozatainak szankcionálása teljesen parlamentáris formák közt remélhető. A közös vámbevételekre történt ezen különálló, de lényegben azonos rendelkezés egy-szersmind utmutatóul szolgál az összes provizórius kérdések kormányzati kezelésére nézve, melyeket prakszisban nem lehet, akár egy napig is, intézkedés nélkül függőben tartani.

Pártértekezlet. A függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferencz elnöklése alatt szerdán este 6 órakor értekezletet tart.

A helyzet.

Nagy sürgős a folyosón.

A képviselőház folyosói ma nagyon jókor megteltek, mert hire járt, hogy a Ház elnöke az ellenzék vezéréivel már tegnap érintkezésbe lépett és tervezetét dolgozta ki, amelynek alap-

ján a kompromisszum iránt megindulhatnának a tanácskozások. A szélsőbal vitarendezői csakugyan tudtak ilyen tervezetről s az ülés előtt nagyon élénken tanácskoztak róla a szélsőbal megjelent tagjaival.

A hangulat azonban nem volt békülékeny, bár szemmel volt látható, hogy még a legharciasabbak is szívesen állnak szóba a szeriatük nem igen remélhető béke érdekében. Különösen fokozta a békekedvet az a korán kolportált hír, hogy *Lukács László pénzügyminiszter Bécsbe utazott, mert a Felsőhözjárulását öhajítja kieszaközölni a kompromisszumban teendő esetleges engedményekhez.* Ugy mondták, hogy báró Bánffy Dezső miniszterelnök nem is fog addig a vitában fölszólalni, míg a pénzügyminiszter az előterjesztés eredményéről be nem számolt. A szélsőbalnak tehát nagy oka volt, hogy a kompromisszum-tárgyalásokban ezuttal komolyabban higgyen.

Az érdeklődés éppen ezért egészen eltele-reldött az üléstől és minden figyelem a szimptomák keresésére koncentráldott. Ilyen szimptomák voltak, hogy báró Bánffy Dezső mindjárt az ülés megnyitása után tizenet küldött Szilágyi Dezsőnek, aki nyomban átadta helyét Berzeviczy Albertnek s aztán a miniszterelnökkel és gróf Andrássy Gyulával visszavonult az elnöki szobába. Majd azt is észre-vette a folyosó, hogy Kossuth Ferencz és Justh Gyula szintén az elnöki szobába siettek. Künn a folyosón pedig ezalatt a szabadelvű párt leg-előkelőbb tagjai gróf Csáky Albn, Radó Kálmán keresték föl a szélsőbal egyes tagjait és hosszabban próbálták őket kapacitálni. Ugyan-ilyen szándékkal járt a folyosón gróf Apponyi Albert és Horánszky Nándor is.

Az igazi forrongás azonban akkor kezdődött, amikor Kossuth Ferencz és Justh Gyula visszatrtek az elnöki szobából és magukkal hozták azt a módosítás-tervezetet, amelyet a szóbeszéd szerint elébük terjesztettek. Hír szerint a tervezetet minden kötelezettség nélkül vet-ték át s csak azt helyezték kiállításba, hogy meg-ismertetik a párt tagjaival. Az eredményről aztán majd beszámolnak az elnöknek. Lenn a folyosón pedig mindjárt munkába fogtak. Kossuth Ferencz olyannak mondotta a tervezetet, amely, a *helyzetet tekintve, elfogadható,*

Justh azonban tartózkodott minden nézetny-vánitástól s csak a párttagok hangulatának megismerésére szoritkozott. Ez a hangulat az elterjedt hírek szerint *nem volt kedvező* és remélni engedte, hogy a kompromisszum létrejön. Csak az öt Ugronista és körülbelül ugyanannyi Kossuth-párti jelentette ki, hogy *egy tapodtat sem tágit*, míg az önálló vámtérületre vonatkozó követelését teljes mértékben nem honorálják.

A folyosó lassankint mégis azt kezdte hirdetni, hogy ez a merev frakció, (ugyanaz, mely a nyári obstrukció idejében sem akart tudni a kompromisszumról) kapacitá ható lesz és nem fog ellene szegülni a függetlenségi párt akaratainak. Sőt már a formát is emlegettek, ahogyan a kompromisszumot a Házban manifesztálják. Eszerint a miniszterelnök a *csütörtöki ülésben* tenné meg előterjesztését, melyben a megállapított módosítással kérné a javaslat elfogadását; erre a szélsőbal vezérei kijelentenek, hogy a módosított javaslattal sem érhetik be s aztán a vita zavartalanul folya tovább, mint eddig. *A hónap 27-én* azonban (ez a végső terminus) az elnök abba a helyzetbe jutna, hogy a vita berekesztésével a *javaslatot szavazás alá bocsátjáttná, amikor is a szélsőbal nem szavazná ugyan meg a javaslatot, de nem akadályozná tovább törvényerőre emelését.*

Azonban a képviselőház ülése alatt nem jött létre semmiféle megállapodás. Csak a kapacitáció folyt szakadatlanul, még pedig olyan formában, hogy Kossuth Ferencz, Komjáthy Béla s a békességre hajlandóbb vezérek egyenkint tanácskoztak a párt tagjaival, elébük terjesztvén az említett tervezetet. Annyi látszott, hogy a párt nagy részében megvan a hajlandóság, de egyesek annál zajosabban tiltakozták minden kompromisszum ellen s ami legmeglepőbb, a *tiltakozók váratlan segítséget kaptak a — néppártban.*

Ez a különös jelenség még a szélsőbal is meglepte és jellemző egy függetlenségi vezér mondása:

— Ha mi nem tudnók elvtársainkat meggyőzni, majd meggyőzi őket a néppárt viselkedése, hogy jobb lesz megállani.

Az is érdekes nyilatkozat, hogy a nép-

tát piros mákvirágból font koszoru ékíti. Ez az Ifju Halál.

Az égi fénytől övezett nemtő elmondja Katalinnak, hogy őt az Isten csak azokhoz küldi, kiket a halál által nagyobb bajtól akar megóvni, kiknek az élet rettentőbb volna a halálnál, kiknek a halál jótétemény; megmentés. És azért kéri Katalint, engedje a gyermek előtt eljátszani nótáját.

Katalin sir, rimánkodik: nem, nem, vegye az ő életét! Ő is ifju még és szép; majd földiszíti magát. Vigye el őt; de ne bánssa a gyermeket!

Az Ifju Halál szelíden mosolyog és közeledve az ágyhoz, játszani kezd arany hegedűjén.

A szelíd, lelkes hangok hallatára a halvány Gyurika fölegyenesedik ágyában és kérően nyújtja ki kezecskéit a halál felé. Mamája sir, kezeit tördeli, nevénel szólítja, magához edesgeti; de a kis gyermek nem hallja többé anyja esdeklő szavát, nem látja rémületét, kétségbeesését, nem ismeri többé. Csak a fényes angyalra mosolyog, azt kéri; annak karjaiba vágyakozik.

Az angyal föl is veszi és elviszi magával. Katalin eszmélet nélkül a földre hanyatlik. De amint az angyal a gyermekkel távozott, Katalin ismét magához tér és szívzaggató kiáltással rohan az elűntek után: „Kifragadom a halál karjaiból! Kifragadom!”

Alig lépte túl a küszöböt, a sötét szobában ismét tulvilági fény derül szent Katalin

képe körül. A kép megmozdul; kilép keretéből és hiltomágával kezében indul az anya után.

„Kisérlek, kis Katalin!”
A szobába gyűlt szomszédok nem is látják a helyéből mozdult képet, mely úgy lebeg tova, mint a látomány.

Aztán a függöny legördül. A néző pedig csak akkor lélelzik szabadon, mikor már a halk zene is elmúlt, mely a megrendítő jelenetet kíséri.

Annyi bizonyos, hogy azon jelenetben, mikor a kis gyermek a halál biztató dalát hallgatva, benne mintegy saját jövődó életének igazságát felismerve, piciny kezecskéit a megszabadító felé nyújtja és esdeklő anyját többé észre sem veszi, egy szem sem volt könny nélkül az egész színházban. Ez a jelenet megindított mindenkit. No, meg aztán el kell ismerni azt is, hogy ez a théma, — akár Andersennek tulajdonítottuk, akár feldolgozójának, Voss Richárdnak — tele van a legigézőbb és legmeghatóbb költészettel.

De hát ne bírálgassunk sokat. A regót nem kritizálni, hanem meghallgatni kell. Meghallgatva sokkal jobb.

Hallgassuk tehát tovább a szerencsétlen mamácska regéjét.

Lélekszakadva rohant ki a szőke Katalin az éjszakába; ki, ki egész a város végére, még azon is túl a távol puszta földekre, melyeket, ameddig csak az ember szeme lát, a karacsony napjára aláereszkedett sima hófedél takar.

A nagyszerű tájkép fölött a zordon éjszakában egyszerre egy rémes kiáltás hallatszik: „A halál végig száguld a pusztán!” És százfől ismétlik a világ szellemét: „A halál végig száguld a pusztán”. Látjuk is az Ifju Halált, az alvó Gyurikával vállán, komoran tovalobegni a hólepel fölött.

Nyomban utána jó Katalin. Kérdi mindenkítől: Merre van az ut a halálhoz, kutól gyermeket akarja visszaküzdeni? Kérdi a Nyomor, a Bánat, a Gond, a Gyűlölet alakjaitól, kik útját állják. Ezek nem akarnak neki ingyen szolgálni és a remegő anya mindent megtesz, mindent megad nekik, amit kívánnak. Mosolyogva álomba énekli a Gondot; véresre tépi mellét, megölelvén a Bánat tövisbokrát; odaadja a Gyűlöletnek ragyogó szemvilágát, a Nyomornak pedig szép, aranyos haját. Mindezek a rettentő alakok megszánják a szegény anyát, ki szent-Katalin segédkezésével végre elér a Miasszonyunk kertjébe, hol a meghalt kis gyermekek virág alakjában léteznek végig az örökkévalóságot, és hová a Szűzanya eljár játszani a tiszta gyermeklelkekkel.

Itt várja Katalin az ő Gyurikáját. Tele szedi ölet virágokkal, melyeket a gyermeklelkek neki adtak. E virágokkal fogja megdobálni a földről ez este betérő lelkeket, hogy megállítsa és beszédre készítse őket.

De hiszen ő vak. Hogy fogja tudni, mikor halad előtte el az ő Gyurikája? Mindegy! — bizonykodik az anya egész határozottsággal — megérezem szívemmel.

áprti fordulása csak azért nem lehet veszedelmes, mert ezt a pártot majd lefujják — Bécsből.

A kompromisszum.

Egyébként a függetlenségi párt még az ülés alatt elhatározta, hogy délután konferenciára gyűl össze, amelyen tanácskozni fog a sokat emlegetett tervezetről.

Ez a tervezet híre szerint a következő:

A napirenden lévő törvényjavaslat első szakaszából töröltetik a második pont, mely azokat a törvényidézetekeket tartalmazza, melyekből a közös vámterület, illetőleg a vámszövetség feltétlen fentartása logikusan következik.

A második pont, mely a bankszabadalomra vonatkozik, változatlan marad.

A harmadik pont harmadik bekezdésébe felvételül olyan szövegzés, mely szerint, ha május elsejéig a két kormány között megegyezés nem jönne létre, akkor a magyar kormány javaslatot terjeszt elő az 1867. évi XII. törvényzcikk 68. §-ában fentartott jog szerint külön gazdasági terület alapján leendő végleges szabályozás iránt.

A törvényjavaslatban foglalt rendeleti intézkedés, amint ezt már a pénzügyi bizottság is elfogadta, a Guiller-féle módosítással korlátoztatik.

Más verzió szerint a harmadik §. annyiban módosulna, hogy abba az 1867. XII. t. cz. 68. §-ára való hivatkozás helyett felveszik szószerint e szakasz szövegét, minden praesudicium elkerülése végett; azonfelül az is kimondatnék e szakaszban, hogy ha az Auszriával való megegyezés nem sikerül semmiképen, akkor Magyarország az önálló vámterület és jegybank alapján rendezkedik be.

Ilyen híresztelések hatása alatt rózsás jó kedvben oszlott ma szét a képviselőház, abban a biztos tudatban, hogy vége szakadt az áldatlan harcnak, hogy meg van a kompromisszum. A hír csakhamar elterjedt a városban és mindenütt nagy örömet keltett. Már dicsérettük is magunkat: Micsoda bámulatba fog esni Európa, ha lát ilyen politikailag érett nemzetet, amelyikben barát és ellenség mindig egymásra békül, ha hív a haza. Sőt a budapesti tőzsde — minden más tőzsdétől eltérően — a hír hatása alatt déltájban nagyon megszilárdult.

Lapvélemények.

A hír annyira hitelre talált, hogy az esti lapok is, mint bevégzett tényt közölték.

A „Neue Freie Presse” esti lapja így szól a helyzetről:

Szilágyi Dező a képviselőház elnöke ma délelőtt folytatta azokat a tárgyalásokat, amelyek az ellenzékkel való megegyezés létrehozására irányultak. Bizonyára csakis Szilágyi Dező nagy tekintélyének tulajdonítható, ha e tárgyalások első hírére máris az a hír terjedt el, hogy azok eredmények vezettek. Ennyire a dolgok délutáni 1 óráig, amikor ugyanis Szilágyi újra elfoglalta a Házban az elnöki széket, még nem fejlődtek. Mindenesetre jelentős dolog, hogy a megegyezés szüksége általános tudattá vált. Beszéltek, hogy a kompromisszum olyan alapon kötettnék meg, hogy a törvény bevezetésében kimondatnék, amit gróf Apponyi kifejtett és a miniszterelnök a szabadelvű párti klubban ismételt, hogy tudniillik Magyarország már most a gazdasági önállóság állapotában van. E verzió szerint a tárgyalás alatti javaslat 3. §-ába nemcsak felvételnek a ki-egyeztési törvény 68. §-ának szószerinti szövege, hanem ebben a §-ban az is kimondatnék, hogy az Auszriával való tárgyalások eredménytelen volta esetén, az önálló vámterületre vonatkozó intézkedések is megtéveszenek. Ezen utóbbi formula azonban kétséges. A tárgyalások még folynak, de a döntés holnap vagy holnapután előtt meg nem történhetik. A képviselőház folyosóin délből a megegyezésről, mint befejezett tényről beszéltek és innen elterjedt a hír távolabbi körökbe, de mégis hangsúlyozni kell, hogy most még végleges megegyezésről szó sincs.

A rendszeren jól értesült „Neues Wiener Tagblatt” pedig a következőket jelentette esti lapjában:

Ugy látszik még tegnap éjfélkor döntő fordulat állott be a provizorium javaslat dolgában. Szilágyi erőfeszítésének sikerült a függetlenségi párt vezéreit olyan szövegzés számára megnyerni, amelynek kihatása van arra, hogy a szabadelvű párt részéről is elfogadják. A függetlenségi vezeték jelenleg abban fáradoznak, hogy a pártjuk tulzó embereit is meggyőzzék a módosítás elfogadhatóságáról. Lukács pénzügyminiszter pedig, ki Bánffy helyett Bécsben időzik most, úgy látszik, azon megbízást teljesíti, hogy a módosításhoz a Bécsből szükséges hozzájárulást kieszközölje. A döntés csak Lukács miniszter haza érkezése után fog megtörténni és csütörtökre várható, hogy a kormány oly nyilatkozatokat fog a házban tenni, amelyek folytán az obstrukció leszere. Ebben a pillanatban így áll a provizorium ügye. Nem lehetetlen ugyan, hogy egyik vagy másik oldalról mégis megkísérlék az obstrukciót folytatni, a valószínűség azonban mindenesetre nagyobb: hogy a provizorium javaslat a szükséges időre el lesz intézve.

A kompromisszum abból állana, hogy a javaslatba bevéteessék: miszerint Magyarország 1898. január 1-től a külön vámterület alapján áll, amint Bánffy miniszterelnök már újkép is nyilatkozott a szabadelvű párt legutóbbi értekezletén.

Szilágyi szerepe.

A Ház elnökének szerepéről a felhivatalos Bud. Tud. ezeket írja:

A mai esti lapok az ugynevezett kompromisszum iránti tárgyalásokról különféle híreket közölnek. A Bud. Tud. legilletékesebb forrásból arról értesül, hogy a képviselőház elnöke, erre több oldalról fel lévén hívva, érintkezett a függetlenségi párt némely vezérférfiával, akik nem pártjuk nevében, nem is annak megbízásából, magánaton nézeteiket és véleményeiket a helyzetre nézve előadták. A Ház elnöke ezeket ad referendum, tudomásul vette és a kormányelnökkel közölte. További közvetítés a Ház elnöke részéről nem történt.

A láthatár körül.

A délután folyamán rosszabb hírek kezdtek a városban szállingózni. Lassankint szivárgott ki, hogy valahol hiba történt, megint összedőltek a kártyavarak, a kompromisszum nemcsak hogy még létre nem jött, de rosszul áll, este pedig mind inkább reménytelenné vált, hogy általában létre jöhessen. Bécsből kapott hírek lohasztották-e meg a reményeket, vagy a függetlenségi párt merev magatartása, határozottan tudni nem lehet?

Alkalmasint nem tévedünk, midőn azt hisszük, hogy a miniszterelnök pontozatai a következők voltak.

A javaslat bevezető mondatában annak kijelentése, hogy 1898. január 1-től fogva az ország az önálló vámterület és bank jogi állapotában van.

Az 1. §-ból a törvényidézeteke elhagyása és annak kijelentése, hogy a status quo egy évre fentartatik.

A 3. §-ban a 68. §. szövegének felvétele.

Lukács pénzügyminisztert, aki tegnap este Budapestről Bécsbe érkezett, 8 felsége ma délelőtt kilenc órákor egy óráig tartó kihallgatáson fogadta. Kállay közös pénzügyminiszter tegnap délután külön kihallgatáson fogadtatott.

Ez a szó gyönyörű. És megindul a boldogult lelkek menete, melyet az Ifju Halál vezet.

Jó az idealista, az emberiség jótévedője, a fiatal költő, a menyasszony, a szerencsétlen atya, egy fejedelem és több más szellem. Mindannyian, virágdobással megszólítva, azt mondják Katalinnak, hogy legnagyobb szerencséd, hogy az életben a halál volt. Ha meg nem halnak, az élet később a legnagyobb kinokkal gyötörte volna őket. A legnagyobb jótévedmény a földön a halál.

Aztán jó, több apró gyermekek közt, az 5 Gyurikája is. Az egyik gyermek ezt mondja: „Mehaltam, mert különben nagyon megbusítottam volna anyámat, ki tulságosan szeretett!” Gyurika pedig fölkiált: „Mamácskám!” és Katalinhoz szalad.

A Halál erre ezt mondja: „Elvetted gyermekedet; de ismét visszaküldöd te azt hozzám.” Az Álom jó és elaltatja Katalint; az Ifju Halál pedig megparancsolja, hogy Katalin élje végig az álmában fia sorsát, melytől a Halál meg akarja óvni.

Kezdődik Katalin álma.

A költő vissza visz bennünket Katalin házába, hol látjuk, mint kényszerül a szép, dőlczeg katonává felnőtt György fia háboruba menni és miként szölkik a harcztérről gyáván haza, szeretőjéhez, Annához, miután már kapitány is lett és az érdemkeresztet is elnyerte. Katalin látván fia becstelenségét, kéri, adja föl magát. A fia, bármint fájlalja, amit tett, nem enge-

delmeskedik. Élni akar, Amerikába szökní szerelmes leányával együtt. Midőn a zsandárok jönnek érte, kirántja a pisztolyt, hogy agyonlővi magát.

— Hát másodsor is bitanggá akarsz lenni?

— Inkább, semhogy följelentsem magamat.

— És lelki üdvösségedre sem gondolsz?

— Nem. Semmire.

— Akkor tedd meg! kiált az anya félőrülten.

Igy küldi Katalin vissza a halálba fiát, kit előbb a Halál karjaiból visszazagadt.

Az Álom elfoszlik és Katalin, midőn fölébredt, köszönetet mond az Ifju Halálnak, hogy gyermekét az ilyen sorsból megóvta.

Egy utolsó képben picziny gyermekét a mennyországban látja az angyalok körében.

Már most azt kéri az olvasó, hogy jó darab-e ez?

Mi pedig csak azt feleljük, hogy szép, költői és érdekes darab. Jóságá ellen lehetne kifogást tenni. Gondolják csak meg ezt az egyet: ami e darabban valónak szerepel, az csupa varázs, látomány, rege; ami pedig igazi emberi élet benne, a katona Györgynek szerelme, gyáva szökése a harcztérről és öngyilkossága, az álomnak figurál benne. Ez oly visszasság, mely kissé lehangolja a néző lelkesedését.

És hogy fogadta a közönség a művet? Éppen úgy, amint ez e visszasság érthetővé

teszi. Az első és második felvonás, a rege-rész, melyben Katalin szenvedéseit és küzdelmeit látjuk, nagyon tetszető tapsolták viharosan. Az utolsó felvonás az Álomressz melyben György el nem következett későbbi sorsát látjuk, kevésbé lelkes fogadtatásra talált.

De a rendkívül drazes és izléses színpadi kiállítás, valamint a főszereplők kifogástalan játéka mégis megmentette a darabot. Általános volt a közönségben a nézet, hogy a szép idegenszerű művet érdemes megnézni. Költői szépségei gazdagon kárpótoltak mindenert. amit drámai szerkezetében esetleg kifogásolni lehetne. És mint-hogy meséje egy karácsony-éjszakan pörög le, a mű az év eme szakában különös időszerűséggel bír. Nem is kételkedünk benne, hogy nagyban föl fogja kelteni a színházbarát-közönség kíváncsiságát; különösen pedig azokét, akiknek egy szép és igaz költői eszme elég tartalom a szindarabban.

Makai Emil szép, magyaros fordítása is teljesen megfelel a mű belső költői minőségének.

Kiváló dicsérettel kell a közreműködő színészek közül fölemlítenünk Láncazy Likát, a szép eszményi Katalint és Fáy Szerénát, ki az Ifju Halál szerepet játszotta. Mindkettőt rajongással tapsolta a közönség. Jól játszotta azután Góth a katona Györgyöt és Tapoleczay ennek versenytársát a szerelemben. A többiek is mind igen szépen működtek össze. A közönség teljes elismeréssel volt irányukban is.

Keszler József.

A függetlenségek táborából.

A képviselőház holnapi ülésében a függetlenségi párt részéről gróf *Benyovszky* Sándor, *Mesko* László, *Györy* Elek és *Olay* Lajos fognak a javaslat ellen felszólalni.

A függetlenségi pártban a *háborupárt* győzött.

Ezt a meggyőződést kell hogy keltse az a beszélgetés is, amelyet egyik munkatársunk ma este *Justh* Gyulával folytatott.

— *A kompromisszum teljesen ki van zárva* — mondotta *Justh*. — Kompromisszumról különben beszélni sem lehet, mert arra nézve szükséges lett volna pártunk megbízása is. Már pedig a függetlenségi párt senkit meg nem bízott, hogy kompromisszumot kössön. Tárgyalások folytak, ennyi tény. Beszélgettünk, én is, *Kossuth* Ferencz is a kormány és pártja egyes tagjaival, miként lehetne a politikai helyzeten segíteni, azonban a tárgyalásokból arról győződünk meg, hogy *parlamentari vitát feladnunk nem lehet. Nem is fogjuk! Mert arról szó sincs, hogy a kormány elfogadja a mi álláspontunkat, már pedig itt elvi kérdésekről van szó.* A tárgyalások során pedig csupán kisebbszereű módosítások iránt tettek javaslatok s ezek minket ki nem elégitenek. A mi álláspontunk — ismétlem — elvi alapokon nyugszik és ezekből sem nem engedünk, sem arról eltéríteni minket nem lehet.

Ezeket a kijelentéseket megerősítette a függetlenségi párt elnöke, *Kossuth* Ferencz is.

Más forrásból a következőket írja egyik tudósítónk:

A függetlenségi pártban volt, sőt most is van egy békésebb áramlat, amely szívesen látta volna, ha *Justhék* tárgyalásai eredményesek lettek volna. A párt magatartása azonban ma már nem csupán azoktól függ, akikkel a kormánypárt egyes tagjai tárgyalásokba bocsátkoztak. Mert amily bizonyos az, hogy nem mindenik azok közül, akik *Justhék* mögött állottak, kivánták a határozott és a végletelig menő harcot, époly bizonyos az is, hogy még ha *Justh* Gyula és intimusai hajlandók is volnának engedni és békét kötni, ebben a békés törekvésben a pártnak *bizonyos töredéke semmiesetre sem támogatná őket.* E mellett az *Ugron-frakció* is tekintetbe jö s ezek, mint fegyvertársak a föltétlen háború hívei, azaz csupán abban az esetben volnának hajlandók engedni, ha a kormány elfogadná a *Kossuth* Ferencz határozati javaslatát. Ugy, hogyha *Kossuthék* még hajlandók volnának is az engedékenységre, akkor sem szabadulhatnának a másik pártárralattól; ekkép elmondhatnák *Kossuthék* azt a nem egészen ismeretlen közmondást: *Fogtam törököt, de nem ereszt!*

A függetlenségi párt különben ma nem tartott értekezletet.

A párikörben ugyan ma este igen sokan jelentek meg és ezek előtt fejtegették *Justh* és *Kossuth* a házban folyt tárgyalásokat, azonban formális értekezlet nem volt.

A delegációk.

Bécs, december 21.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága ma *Javorsky* elnöklete alatt ülést tartott, amelyen gróf *Goluchowski* külügyminiszter, *Krieghammer* közös hadügyminiszter, *Kállay* közös pénzügyminiszter és *Spaun* tengerügyminiszter voltak jelen.

Elsősorban az egyes előadók konstatálták mindkét delegáció határozatainak azonosságát. Vezérelőadó *Dumba* volt, aki a közös pénzügyi törvényről referált.

Miután a jelen parlamenti viszonyok következtében — így mondta, — sajnos, nem lehetett a

vámjövődék és a kvóta tárgyában véglegesen határozni, a kormány javaslatát másképp kell fogalmazni és pedig olyképp, hogy minden eshetőségnek megfelelően és azért a kormányjavaslat következő módosításait indítványozza:

Első határozat: A rendes szükséglet 142.397.841 forintra rug, a rendkívüli szükséglet pedig 159.879.907 forintra, tehát a közösen fedezendő összes szükséglet 158.385.748 frtra. Amennyiben 1898-ra a vámjövődelmek közösége a Reichsrathban képviselt királyságok és tartományok közt egyrészt, másrészt a magyar korona országai közt érvényben marad, e vámjövődelmek ama része, mely a vámvisszatérítések és vámkezelési költségek s az okkupált tartományoknak fizetendő vámtalány levonása után fenmarad, első sorban levonandó a közös szükségletekből. A közös kiadásoknak fedezetlenül maradó része a két államfél között, az 1871. június 8-iki törvény figyelembevételével az 1867. december 21. törvény határozmányai értelmében megállapítandó hozzájárulási arány szerint osztandó fel.

Második határozat. (A megszállott tartományok hitele.) Az 1898. évben közösen fedezendő ezen 3.489.000 forintnyi rendkívüli szükséglet a monarkia két állama közt, az 1871. június 8-iki törvény figyelembe vételével, az 1867. december 21-iki törvény határozmányai értelmében megállapítandó hozzájárulási arányban osztandó fel.

Harmadik határozat. (Az új partvédő hajó költségeinek első részlete.) E közös, 750.000 forintnyi rendkívüli szükséglet szintén a fentebb említett módon osztandó fel a monarkia két állama közt.

Dr. Gross elismeri, hogy a fenforgó nehéz viszonyok mellett az előadó indítványa megfelelő, mivel a kvótára nézve megállapodás nem jött létre s előreláthatólag nem is jön létre. E szerint hatályba lép a korona joga: meghatározni a kvótát. A 14. szakasz alkalmazását minden körülmény közt törvény- és alkotmányellenesnek tartja.

Chlameczky az előadó indítványa mellett foglal állást, mert az az egyedül lehetséges formulázása az illető határozatoknak.

Kaiser hangsúlyozza, hogy a megállapodás, melyet a törvény a parlamentek elé szab, nemesak hogy nem létesült, de sőt meg sem lett kísérelve s hogyha ily határozatot hoznak, a kormánynek könnyű lesz a kiegészítést a 14. §. alapján keresztülvinni. Fentartván magának bizonyos javaslatokat terjeszteni a plenum elé, szövege az előadó indítványai ellen nyilatkozik.

Scheicher hasonló értelemben szól.

Kramarz sajnálatosnak tartja, hogy a kiegészítés nem jöhet létre parlamentáris uton, de csodálja, hogy épp azok panaszkodnak emiatt, akik a parlamentáris elintézését lehetetlenné tették. Szerinte a 14. szakasz alkalmazható a közös ügyekre is. Ez a szakasz integrans része az alkotmánynak, s annak alkalmazása szigorun alkotmányos eljárás, hogyha utólag kikéri hozzá a parlament jóváhagyását.

Dr. Gross tiltakozik *Kramarz* vádjai ellen s csodálkozik, hogy *Kramarz* új értelmezését találta ki a 14. szakaszra, melyszerint az a közös ügyekre, sőt bármire is alkalmazható.

Dumba előadó rövid polemia után, *Lupul* előadó képviselőtében a vámjövődékre vonatkozólag a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„Amennyiben a vámjövődék az 1898. évi előirányzatban fedezeti tételt fog alkotni, az 53.598.890 forint tiszta fölösleggel veendő fel.”

Dumba összes indítványait valamennyi szavazattal, *Scheicher* és *Kaiser* szavazatai ellenében elfogadták.

Ezzel az ülést berekesztették.

A magyar delegáció hetes albizottsága ma délután 5 órakor *Széll* Kálmán elnöklete alatt ülést tartott.

Jelen voltak a közös kormány részéről: *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter, báró *Spann* altengerügyminiszter, tengerészeti főparancsnok, *Zsoldos* Ferencz altábornagy a hadügyminiszter képviselőtében, *Szentgyörgyi* Gyula számszéki osztályfőnök, *Tallian* Dénes osztálytanácsos. — A magyar kormány részéről *Lukács* László pénzügyminiszter volt jelen.

Az elnök az ülést megnyitván, az egyes szakelőadók, nevezetesen *Falk* Miksa a külügyi, *Mannich* Aurél a hadügyi, *Szerb* György a pénzügyi, gróf *Teleki* Sándor a tengerészeti és *Hegedüs* Sándor a zárszámadási albizottság előadója konstatálták, hogy a két delegáció határozatai között eltérés nincsen, amit az albizottság tudomásul vett.

Ezután megállapították a függőben hagyott tételekre nézve a holnapi teljes ülés elé terjesztendő határozati javaslatokat, amelyek megfelelnek az osztrák delegáció költségvetési albizottságának mai ülésében hozott határozatoknak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Szinay Gyula unalmas volt. De ez nem szimptoma, ez nagyon régi dolog. Ellenben *Kolosvári Kiss* István is unalmas volt és ez megdöbbentő. Mi vitte el a halasi követ jókedvét? A gölya nem, mert az most másfelé volt elfoglalva; *Mezőssy* Bélának hozott trónörökös. De hát akkor mi? Vagy ki?

Az oknyomozó folyosó szerint *Hentaller*. Az ülés előtt ugyanis hátraszegte a fejét és a legugocsaibb makacssággal kiáltotta:

— Ha negyedmagammal maradok, akkor is obstruálok!

Ebből a kiáltásból két eshetőség kánál ki. Az egyik az, hogy *Hentaller* kompromisszum-szagot érez, mert akkor ő mindjárt emberevő kedvében van; a második pedig az, hogy *Hentaller* őszinte sajnálatára nem látja többé kizártnak a kompromisszumot, mert már foglalkozik azzal az eventualitással, hogy csak negyedmagával marad.

S ezek az eshetőségek az obstrukció minden lelkes hívét mélyen elkésérették. *Hentaller*nek egész udvara nőtt, ahogy sorra típtek szárnyai alá a megriadt csibék és féltéken tudakolták, csakugyan fenyeget-e a békeség. S ő nem tehetett másként, fátyolos szemekkel nézett körül hiveinek kised csapatán, szomoruan bölintott a fejével s aztán egyszerűen az üvegajtóra mutatott, amelyen éppen akkor iparkodtak kifelé a miniszterelnök, *Szilágyi* Dezső és gróf *Andrássy* Gyula. Egyenest az elnöki szobába siettek.

— *Viszik, most viszik!* — hangzott a *Hentaller* szava, tompán és zokogva, mint az elmerült harangé.

Mert ő meg volt győződve, hogy már a kompromisszumot viszik. Csak akkor ragyogott fel az arca halovány reménységben, amikor *Kossuth* Ferenczet és *Justh* Gyulát látta az elnöki szobába sietni. Akkor hát még non est consummatum. Az obstrukció még nem halt meg s a kompromisszumot még csak a falra festik. Még csak most fognak tárgyalni. Utánuk sietett tehát, hogy utoljára még a fülükbe sugja az ultimátumot: *olcsón ne mérjétek a békeséget!* Aztán a kezeit tördelve telepedett le egy karosszékre és aggódó társaival együtt várta a nagy konzilium eredményét.

Az ország sok könnyelmű atyja gondtalanul, könnyelműen kergetőzött előtte a folyosón. Még *Thaly* Kálmán is csak arról vitakozott *Gyurkovicssal*, hogy magyar volt-e *Zrinyi*, vagy horvát? Nemesak magyar volt, de kálvinista is — bizonykodott. A kamarai levéltár tele van panaszokkal, hogy az a vastagnyaku *Zrinyi* egymásután dobja ki a plébánosokat. (Már neki is sok baja volt velük.) De *Thaly* még hagyján! Az a könnyelmű *Meszlény* Lajos ezekben a válságos percekben sem tud egyébről beszélni, csak a karzatról. És ha a főrendek érdekelnek, akik naponta figyelik a karzatról, lesz-e dolguk még az idén a szükségjavaslattal! De nem. Csak az asszonyok érdeklők, akik semmiféle

összefüggésben sincsenek a közös vagy önálló vámterülettel.

Ennyi könnyelműség még jobban elkésztette az obstrukció igaz bajnokait. Jó szerencse, hogy Kossuth és Justh nem maradtak sokáig az elnöki szobában, hanem titkolózva jöttek vissza a folyosóra. Csak a szemük beszélt. Bartha Miklós ennyiből is értett és úgy vélekedett, hogy a gyereket már hozzák, csak azt nem lehet még tudni, fiú-e vagy leány? S a gyereket csakugyan hozták. Ugy mutogatták meg egyenkint a táborbelieknek, hogy Szilágyi Dezső milyen pontokat szövegezett a kompromisszum alapjául.

— Lehet róla beszélni! — mondotta híveinek Kossuth Ferencz.

De Justh ennyi határozottsággal sem mert nyilatkozni. Csak ment hivatól hívőhöz és tanácskozott szakadatlan. Hentaller mindenütt a nyomában. S ahol engesztelékeny hangot hallott, haragosan vágott a csöndes kapacitációba.

— Soha!

... És tizenkét óraker, midőn Szilágyi Dezső mosolyogva tört vissza a tanácsterembe, hogy újból elfoglalja az elnöki széket, (amelyet a konferencia idejére Berzeviczynek engedett át), mégis békülékeny fuvalmak lengedeztek mindenfelé. Csodálatos mohósággal áradt szerte a hír, hogy a paktum már meg is van. A következő pillanatban ugyan módosult a hír, s már csak arról volt szó, hogy a hajlandóság van meg a paktumra, de a százfajta változathoz is kiesendült egy állandó szózat: minden jól megy! Vékonyka szózat volt, de mégis csak valami.

Egyébként az ülés második felében a kis Mezössy Béla csodát mivelt. Le tudta kötni az egész Ház figyelmét. A Kossuth határozati javaslatának védelmében nagyon temperamentumosan szállott sikra gróf Apponyi Albert ellen és hogy nem minden dicsőség nélkül, azt bizonyítják a következő vélemények:

— Dávid leveri Góliátot!

(Ez a Hentaller Lajos kissé túlzott nyilatkozata, amiből egyelőre még csak annyi az igaz, hogy Mezössy csakugyan Dávid és Apponyi csakugyan Góliát).

— Csupa muzsika voltál!

(Ezt Bartha Miklós mondta, akit az ügyes kis beszédnek a muzsikája csapott meg).

— Adnánk érte tizet!

(Ezt Kubinyi Géza mondta a szabadelvű pártból).

Es ámbátor Kubinyi Géza valószínűleg felhatalmazás nélkül ígérte a tiz mamelukot cserébe — dicséretnek ez akkor is valami, ha a párt nem is eszkomptálja teljes értékben...

A képviselőház ülése.

Tíz óraker nyitja meg Szilágyi Dezső az ülést s minthogy előterjesztései nincsenek, a Ház nyomban folytathatja tanácskozását a szükségjavaslatról.

A második provizórium.

Sziny Gyula, az első szónok, jóformán üres padoknak beszél. Azon kezd, hogy hálás téma volna ugyan a szövegben levő javaslatot a kormány iránti bizalmatlanság szempontjából bírálni, de nem akar erre a tere lépni. Lesz arra más alkalom is. Ellenben rá kell mutatnia arra a jellemző körülményre, hogy most a függetlenségi párt kénytelen a hatvanhates alkotást a kormányval szemben megvédeni. A függetlenségi párt az a hivatás, hogy a kiegyezés két alapföltételének megtartására vigyázzon: a magyar alkotmány sértettségére és az osztrák alkotmány sértettségére. Ezt a hivatást a párt nem is fogja feladni és sosem fog olyat megengedni, hogy egy alkotmány nélküli Ausztriával lépjen szövetséges viszonyba. Az is jellemző, hogy az ország gazdasági önállósága érdekében is a függetlenségi pártnak kell helyt állania, még Tisza Kálmánnal szemben is, aki pedig a hatvanhatesedik törvény tárgyalásakor még szintén a külön

vámterületet követelte. Most pedig Tisza Kálmán azt mondotta a pénzügyi bizottság ülésében, hogy ha fölállítjuk a külön vámterületet, megátkoznak még az utódaink is. A függetlenségi párt azonban éppen az utódok átkától fél, ha az önállóságra kínálkozó alkalmat könnyelműen elhalsztaná s el van tökéelve, hogy a harcot nem adja fel. A javaslatot tehát ő sem fogadja el.

Kolozsvári Kiss István nagy mozgás közben emelkedik fel s egész csomó könyvet rak maga elé, amelyekből cizálni akar.

— Szilágyi menekül az idézetek elől, kiáltják egyesek.

— Kompromisszumot megy csinálni, felelik mások, amikor Szilágyi átadja helyét Berzeviczy Albertnek.

A szónok pedig szólani kezd és bevezetésül visszautasítja azt az eljárást, hogy Gyurkovics a király föltekint személyét a vitába belekeverte; azután bizonyítja, hogy 1745 óta Ausztria ráfeküdt Magyarországra gazdasági életére s elnyomította. Tehát több, mint egy százados igának a lerázásáról van szó. Sőt mióta házasságban élünk Ausztriával, azóta mindig fosztogatott bennünket Ausztria. Így már 1567-ben fölirtak a magyar rendek Miksa királyhoz, kérvén tőle, hogy az osztrák vámszarolást szüntesse meg. Történelmi apparátussal bizonyítja, hogy a magyar nemzet mindig rossznak tartotta az Ausztriával való vámszövetséget, mindig harcolt az ellen s Ausztria mindig Magyarország kifosztására törekedett.

Gondolja meg a kormánypárt, hiszen annyi a sportsman közte, hogy még a löversenyen sem rakják a sulyokat nyakra-főre a lovakra; kor és nyeremény kell ahhoz: ránk azért csak rakják, pedig a nemzeteknek versenyében a miénk alig nyert valamit s csak az utóbbi időben néhány királyi díjat. (Tetszés.) Kijelentette sokszor, határozatlan, hogy neki nem kell a vámszövetség. Apponyi is, Hegedüs is azt mondták, hogy Ausztriának nagyobb szüksége van a vámszövetségre, de kára is van. Miként Magyarországnak is. Nos hát ő — nem akarja, hogy vak vezesse a világtalant, nem akar a lajtántulakkal vámban szövetséges lenni. Mi mindig a mostohagyerek voltunk. Tessék csak megnézni a Szökött katonát. En az ötvenes években láttam a Nemzeti Színházban, mikor a német világban Pestre jöttem. Ott van a kovácslegény és a szabó legény szerepe. Ilyenek vagyunk mi is ebben a monarchiában. Mi, mint a kovácslegény, dolgozunk, mégis az osztrákot, a szabólegényt kényeztetik.

Azzal végzi beszédét, hogy sokat hallott már a Házban nagy szónokokat, nagy tudósokat hallott, de vajmi ritka dolog, hogy őszinte szavakat is lehessen hallani. A szó meg az ember ritkán függnek össze. (Eljenzés.) Visszaveti a javaslatot.

Az elnök öt perczre felfüggeszti az ülést.

S a szünet után Mezössy Béla szólal fel. Hegedüs Áándorral polemizál, visszautasítja azt a kívánságát, hogy a függetlenségi párt épp most mondjon le három évtized óta hangoztatott programjának megvalósításáról. És mikép mer éppen a szabadelvű párt a hazaláság jelszavával közeledni a szélsőbalhoz, a szabadelvű párt, amely harmincz év alatt sohasem volt ott, ahol a magyar nemzet presztizsét kellett megvédeni? Azt mondják: szikla a 67-es alap, amely visszatartja az országot a lejtőn való lezuhanástól. De ezt a sziklát az osztrák népek túlekedése már szétmállasztotta s így a málló sziklán még egyet taszit a Bánffy-kormány, amikor a 67. évi XII. törvényezik szelleme és imperatív rendelkezése ellenére nyujt be javaslatot. Ismerteti a kiegyezési törvény meghozásának és az alkudozásoknak körülményeit, kifejti, hogy ami engedményt Deák és társai tettek, az az engedmények maximuma s abból elengedni mit sem szabad, de előre menni jogaink érvényesítésében kell! (Zajos tetszés). Ezt követeli a hazafiság. Már pedig ez a javaslat a kiegyezési törvényvel szemben visszaesést mutat. A kiegyezésnek két alapföltétele volt: a teljes magyar alkotmányosság a jogfolytonosság alapján s tisztán az alkotmányos Ausztriával való egyezkedés. Itt idezi Deákot, Széchenyit, Kállay Ödönt, Tiszát. A javaslat most az örendelkezés firmája alatt, kidobja a kormányzat hajójából, sőt a kiegyezési törvényből a második alapföltételt, hogy könnyebben hajóközhaszon az Ausztriával való alkudozás vizein. Pedig ha a nemzetet el akarták altatni, mindig a kiegyezési törvény sérthetetlen voltát állították a nemzet elé. (Tetszés.)

Ez kissé szabadelvű politika. Azt hirdették önök: templom a kiegyezési alkotás, amelybe önök imádkozni járnak. Nem az volt. Harmincz éven át kényelmes lakás volt csak s most, hogy a házbért kellene fizetniök, mint rossz lakók, kidobták magukat. Csodálja, hogy gróf Apponyi a kiegyezési törvény 5. és 25. §-áról megelégedkezett hogy, ezek értékelése hiányzott beszédéből. Hiszen a jogot nem azért iktatták a törvénybe, hogy amikor érvényesíthetjük, ne éljünk azzal. Álláspontjának igazolására citálja a király 66-diki trónbeszédét, Deák föliratát, amelyekben nyíltan ki van mondva, hogy Magyar-

országnak csak az alkotmányos Ausztriával lehet valamely közös ügye. Hogy pedig Ausztriában nincs alkotmányosság: ezt a mostani javaslat bevezetése része is hirdeti. Hogy ennek jogilag mi következménye lehet? Nem más, mint a teljesen önálló és független Magyarország. Ezt válaszolta Deák Jókai Mór-nak. (Taps.)

E garanciát Deák nem azért tette a törvénybe, hogy zavarok közt az első többséggel rendelkező kormány azt kitépje onnan; hanem, hogy a legnehezebb időben is legyen szilárd jogalapunk, amelyen megállhatunk. A cselekvés szabad órája csak arra való volna, hogy nem a kisértés kelyhét, hanem a jog és törvényesség poharát elutasítsuk magunktól? (Taps.) Nem örendelkezés, amit most önök csinálnak, hanem a hatalmához görcsösen ragaszkodó kormány kishitű kapkodása. Ha a többség képesnek ismeri magát arra, hogy egy nagy jogunkat eljátszsa: legyen bátorsága arra, hogy ezt nyíltan tegye! A jövő történelmírója azt fogja följegyezni: ez a kormány pénzzel, érdekhálózattal, önkényvel szerzte meg többségét s amikor a többség rendelkezésére állott, azt arra használta föl, hogy azzal nemzetének gazdasági jövőjét megölje. Nem fogadja el a javaslatot.

A beszédet zajos tapsal jutalmazta a szélsőbaloldal.

A vitát holnap folytatják.

KÜLFÖLD.

Az osztrák tartománygyűlések egybehívása. A „Wiener Zeitung“ holnap száma — mint nekünk telegrafálják — közölni fogja a tartománygyűlések összehívásáról szóló rendeletet. Az osztrák tartománygyűlés e hónap 28-án fog összeülni, a többi tartománygyűléseket pedig január folyamára hívják egybe. Január 10-én ül össze a cseh tartománygyűlés. A csehek remélik, hogy addig a *statáriumot felfüggesztik*. A cseh tartománygyűlés német képviselői konferenciára készülnek, melyben dönteni fognak afölött, vajjon részt vesznek-e a tartománygyűlés tárgyalásain, vagy sem? — *Gautsch* miniszterelnök ma dr. *Ebenhoch* klerikális képviselőt Linzből Bécsbe hívatta, hír szerint azért, hogy vele tárgyalásokat folytasson a *felső-ausztriai tartománygyűlés* tárgyában.

Az oroszok Kinában.

Az angol lapok lázonganak, izgatnak, követelik az angolok jogait a kínai partokra nézve, de ez, úgy látszik, csak görögütz. Mert egyébként igen csendes, békés diplomáciai mederbe telerődik a *port-arthur* eset. A kínai tengerpart mindenestre elég hosszú, hogy akár melyik nagyhatalom ott keressen magának is téli kikötőt, ahol tetszik. Az angolok hihetőleg csakis ezt fogják tenni, az az angol tenger-nagy, aki titkos utasítással indult a sárga vizekre, valószínűleg ezt fogja cselekedni, de anélkül, hogy farkasszemet néznének Oroszországgal, mert Londonból már hivatalosan *megczátolják azt, hogy az angolok Vej-haj-vejt foglalják el*, sőt azt is, hogy angol hajók *Port-Arthurban jártak volna* az orosz okkupáció előtt.

A kínai birodalom felosztásának terve ma már meseszámba megy. A *Kölnische Zeitung*, amely ezt a kombinációt komolyan vette, Berlinből hivatalosan megdorgálják, kijelentvén, hogy arról szó sem lehet, hogy a kínai birodalom ellen intézett lépésről volna szó. Németország Oroszországnak semmi ilyenmü érdekeiben nem vállalna közösséget, mert Németország csakis békés kereskedelmi és nem hódító célzatokkal bír s nincs semmi ok azt feltételezni, hogy Oroszország más okokból cselekedett volna. Az angol lapok további kombinációi minden alapot nélkülöznek. Azt ugyan senki sem tudja ma megmondani, hogy valaha miféle fejlődmények lesznek a jövőre nézve Kinában, *most azonban ki van zárva, hogy Kína felől bármily háborus bonyodalmak származhatnának*.

Mint egy éjjeli *Londoni* táviratunk jelenti, a mai angol lapok is ma már *rezerváltabb*

Álláspontot foglalnak el. Ugy látszik, hogy Angolország egyelőre semmiféle lépést nem fog tenni, hogy magának egy kikötőt biztosítsa; ha azonban kínai terület okkupálására gondolna, akkor csak Sanghaj jön tekintetbe.

TÁVIRATOK.

Ottó főherceg főudvarmestere.

Bécs, december 21. Hír szerint Ottó főherceg főudvarmestere, Montenuovo herceg, megváltik állásától s a felesége, Montenuovo hercegné, Mária Josefa főhercegnő főudvarmesternője, szintén visszalép. Ottó főherceg főudvarmestere, hír szerint, langendorfi báró Dauhovezky Károly lesz, ki az első ulánuszrednek — mely Ottó főherceg nevét viseli — parancsnoka volt.

A hálalkodó csehek.

Prága, december 21. Az ifjucseh párt bizalmi embereinek vasárnap tartott ülése *üdvözlő táviratot* küldött gróf *Badeni Kasimír*nak Buskba. A távirat szövege a következő:

Az ifjucseh párt bizalmi kollegiuma a mai gyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy *forró köszönetet mond* önmek Auszria valamennyi nemzetiségének s különösen a cseh nép egyenjogúsága érdekében kifejtett működésért. A cseh nép mindig meg fogja őrizni háláját ön iránt.

Abrahamovic képviselőházi elnökhöz, *Kramarz* és *Fuchs* alelnökökhöz is küldtek táviratot, mely így szól:

Az ifjucseh párt bizalmi kollegiuma mai ülésén egyhangulag elhatározta, hogy *elismerésnek* ad kifejezést azért az *önfeláldozó működésért*, melyet ön, mint a ház elnöke a jog és igazság érdekében fáradozatlanul kifejtett.

Javorszky lovag, dr. *Sustersits*, dr. *Ebenbach*, gróf *Falkenhayn* gróf *Pálffy* és *Lapal* a következő telegramot kapták:

Az ifjucseh párt bizalmi embereinek mai értekezlete egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy *örömeinek* ad kifejezést a jobboldalnak — melyen az osztrák nép impozáns többsége képviselve van — szolidáns együttműködése fölött, s reméli, hogy a nemzetiségek egyenjogúsága érdekében kifejtett működését siker fogja koronázni.

A horvát országgyűlés.

Zágráb, december 21. A tartománygyűlés mai ülésében dr. *Mazzura*-nak néhány képviselő mentelmi jogának megsértésére vonatkozó indítványát az igazoló és mentelmi bizottsághoz utasították.

Az indemnity-javaslat tárgyalásánál dr. *Frank* a budapesti országgyűlésen most tárgyalás alatt levő provizorium-javaslatról beszélt. Véleménye szerint az *önálló vámtérület igen káros következményekkel fog járni Horvátországra nézve*. Ennek kapcsán közjogi fejtegetésekbe bocsátkozik a fölött, hogy Horvátország a közös ügyek szabályozására nem folyhat be, másrészt azonban Magyarország ugyanezen törvény szövege szerint csak önmaga számára rendezheti be az önálló vámtérületet. Azonban biztos, hogy Horvátországot is belevonják ez önálló vámtérületbe, ami az ország gazdasági viszonyainak *katasztrófáját* fogja előidézni.

Dr. *Egersdorfer* előadó zárszava után a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadták.

Az új francia nagykövet.

Bécs, december 21. Ő Felsőge ma délután ünnepélyes kihallgatáson fogadta *Reverseaux*, francia nagykövetet és átvette megbízó levelét. A nagykövet udvari diszfogadón ment a Burgba és ott bemutatta ő Felsőgének a nagykövetség tagjait. Mikor a kocsi a Burg kapuján áthaladt, az őrség tisztelgett.

A Dreyfus-ügy.

Páris, december 21. A „*Temps*” egy munkatársának alkalmá volt *Scheurer Kestner*rel beázélni. *Scheurer Kestner* kijelentette, hogy a *Figaro* szerkesztőjének, *Rhoday*s-nak, az a nyilatkozata, hogy *inspirációt* a *Drey-*

fus-ügyben tőle kapta: *alaptalan*. Ő a szenátushoz csak azt mondta, hogy mind azért elvállalja a felelősséget, ami a neve alatt megjelölnek. A *Figaronak semmiféle kiellenést nem tett*, hanem egyes barátai — akikkel bizalmas természetű dolgokat is közölt — támogatják a kampányban, részben direkt uton, részben indirekt módon a *Figaronban*. E barátainak — egymond *Scheurer Kestner* — az igazság érdekében mondtam el egyes részleteket s hogy ezt tettem, azt ma sem sajnálom, mert *információim egyike sem volt alaptalan*.

Ignatiev felmentése.

Pétervár, december 21. A hivatalos lap közli, hogy *Ignatiev* tábornokot saját kérelmére felmentették kiewi, wothynió-i és podóliai kormányzói állásától.

Az Ikka ügye.

Velence, decz. 21. Az itteni törvényszék ma döntött abban a pörben, melyet a *magyar-horvát tengerészeti társaság* a *Thyria* angol kereskedelmi hajó ellen indított. A *Thyria* ez év szeptember 21-én a fiumei kikötőben összeütközött a magyar-horvát hajótársaság tulajdonát képező *Ikkával* elsüllyesztette azt s huszonöt ember halálát okozta. A törvényszék ítéletében az *angol hajót mondja bűnsnel* s az angolokat a szerencsétlenség által okozott összes kár megtérítésére ítélte. (N. Fr. Pr.)

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Stefánia* özvegy trónörökös és leánya *Erzsebet* főhercegné kasszony *Regensburgból* ma Bécsbe érkeztek. — *Fiumei* levelezőnk táviratozza, hogy *József* főherceg családjával ma este hosszabb tartózkodásra *Fiuméba* érkezett. A főhercegnének tudvalevőleg pompás parkja és palotája van a *Tersatto* alján.

— **Milán király Fejérmegyében.** *Milán* király évente egyszer el szokott látogatni *Fejérmegyébe*, ahol a *Zichy* grófok vadászatokat rendeznek a tiszteletére. Ezelőtt néhány nappal *Milán* király ismét *Székesfehérvárra* érkezett, természetesen inkognitóban, mint gróf *Takova*. A szenvedélyes *Nimród* pénteken *Budapestre* s innen *Belgrádba* utazik.

— **Dr. Aschenbrier Antal.** *Dr. Aschenbrier* Antal esztergomi kanonok, kinek súlyos betegségéről csak tegnap adtunk hírt, mint *Esztergomból* táviratozzák, ma délután fél 4 órakor meghalt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz.

Aschenbrier Antal hittudor *Pjerg-Szélánán*, *Hónt* vármegyében született 1849. február 14-én. A hittudományokat a bécsi egyetemen hallgatta. 1873-ban hittudorá avatták, azután segédlelkész lett az esztergomi egyházmegyében és egy hónap múlva tanulmányi felügyelő a budapesti központi papnevelő intézetben. 1882-ben a budapesti egyetem hittudományi karához az egyházjog nyilvános rendes tanárává nevezték ki. Néhány évvel ezelőtt kanonok lett az esztergomi kaptalanban.

— **Elűntetett hercegnéasszony.** A *Carriera del Isola* szenzációs hírt közöl *Palermóból*, a híres *Maffia* főfészkéből. *Carini* hercegnéasszony és leánya ezelőtt négy évvel állítólag elhúztak *Palermóból*, hogy bejárják a világot. Ebben semmi rendkívülit sem talált senki, mert a hercegnéasszonyt elég gazdagnak ismerték ahhoz, hogy ilyen költséges kedvteléseket megengedhessen magának. Most egyszerre csak kiderült, hogy az egész utazási história csak a hercegnéasszony háza gondnokának a találmanya volt, aki úgy *Carini hercegnét, mint a leányát, négy év óta fogva tartja a házában*. A hercegnéasszony sikertült egy levelet eljuttatni az ügyvédjének, amelyben leírja borzasztó helyzetét és a gondnok gonoszságát. Az ügyvéd azonnal a hatóságához fordult, amely kiszabadította a hercegnéasszonyt és leányát a börtönből s a gondnokot letartóztatta. Azt hiszik, hogy a gondnok is tagja a gyalázatosságairól és bűmületes szervezetéről híres *Maffia* szövetkezetnek.

— **Új közigazgatási bíró.** A király *Harmos* Gábor budapesti királyi ítélőtáblai bírót, közigazgatási bíróvá nevezte ki. A királyi bírónak, aki futa-

labb éveiben a közigazgatási téren is jeles tehetségnek bizonyult és *Nógrádmegye* közeletében jelentékeny szerepét játszott, kinevezése minden oldalról nagy rokonszénnyel találkozott.

Hihalmi *Harmos* Gábor 1847-ben *Varsányban* született. *Kecskeméten* és *Vác*ott járt iskolába. A jogot a győri jogakadémián és a budapesti tudományegyetemen végezte. Tanulmányai mellett szakított időt az irodalmi működésre is és *Pálffy* Albert *Esti Lap*-jában, 1870-ben, sok érdekes publicisztikai cikke jelent meg. 1873-ban *Balassa-Gyarmatra* költözött, ügyvédi irodát nyitott és lapot indított. *Nógrádi Lapok* volt a heti közlönynek a címe. Öt évi ügyvédek után hivatali vállalt a vármegyénél s előbb tiszti főügyész, később pedig főjegyzője volt *Nógrádmegyének*. 1886-ban kinevezték a budapesti királyi ítélőtáblához pótbírónak, a következő évben pedig rendes bírónak, 1891-ben, a tábla decentralizálásakor, a kassai királyi táblához osztották be, ahonnan azonban rövid idő múlva ismét visszajött a budapesti királyi táblához. Hivatalos teendői között több értékes munkával gazdagította a jogi-, közigazgatási- és történelmi szakirodalmat is.

— **A spanyol udvarból.** *Madridből* írják: A legnépszerűbb spanyol hercegnő jelenleg *Donna Izabella*, aki II. *Izabella* királynő leánya. Amíg azonban édes anyja állandóan *Párisban* lakik s nem sokat tördök a spanyolokkal, addig *Donna Izabella* testestül-lelkestül spanyol honleány. Egyszer már férjénél volt egy *Sergenti* nevű olasznál, aki azonban az esküvő után néhány hónapra hirtelen és titokzatos körülmények között meghalt. Azt mondják ugyan róla, hogy öngyilkos lett, de ezt senki sem hitte el. A nép, az istenadta nép, az egészen más okát tudja ennek a halálesetnek, melyben nevezetes szerep jutott *Donna Izabella* szenvedélyes és energikus természetének. Talán épen ezért is szerették meg annyira a hercegnőt, aki ma *Spanyolország* egyik legnépszerűbb személyisége. A regens-királynőről ellenben alig hallani valamit. Évek óta kerüli a nyilvánosságot s teljes visszavonultságban intézi az államügyeket és fiának, XIII. *Alfonz* királynak a neveltetését. A kis királyfi atyja, XII. *Alfonz*, tudvalevőleg tudóvészben halt meg s a spanyol udvarban nagyon féltik a kis királyfi egészségét, akinek gyöngye szervezete, úgy látszik, szintén hajlandó erre a betegségre.

— **A Jedila Thekta-kolostorban.** *Bosznia és Hercegovinában* tett utazásáról a többek közt az alábbiakat írja egy bécsi író:

Véletlenül megtudtuk *Szerajevóban*, hogy a város közelében van a hét szent testvér kolostora, a *Jedila Thekta*, ahol egy fakir hajmeresztő mutatványokkal valóssággal extázisba hozza nézőit, a kolostor derviseit. Elhatároztuk, hogy meglátogatjuk őket. A *Miljacka* folyó balpartjának mentén, teherhordó állatoktól évszázadok során kijárt ut vezet a kolostorhoz. Ezen az uton haladva, nemsokára mi is oda értünk. Épen esteli hét óra volt. A műezsim akkor hívta imára a hívőket, a kis toronyból a világ négy tája felé kiabálva. Mikor a kolostor udvarára beléptünk, először a kis utcai épület belsejét vetjük szemügyre: itt volt a hét szent testvér pihenője, hét magas kőkoporsóban. Erről a hét szent testvérről azt mondja a legenda, hogy valamikor hét testvér, mind a hét gazdag kereskedő, hosszabb utazás után végképpen elfáradván, a kolostorban keresett menedéket, és a kolostor lakói megrabolták és meggyilkolták őket. Oldalt ettől a háztól egy másik épület áll. Ebben van az imaterem, amelyben a közös istentiszteleteket tartják. A terem, ahogy beléptünk, nem a legjobb hatást tette ránk. Nem nagyobb egy rendes lakószobánál, falain köröskörül semmi dísz, az ablakok piszkosak, töröttek, befúj rajtuk a hideg szél, s a lámpák, azok a lámpák! Egy rézrudról csüng le négy mécses, amelynek lángja a szélből hajtra, inkább büzt, mint világosságot terjeszt. Lassankint aztán gyülekezni kezdtek a hívők s mikor a kis terem egészen megtelt már, megkezdődött az istentisztelet. Az előimádkozó, gargarizálásszerű bevezető imájának befejezte után, fölvette sárka kaftánját. Most megkezdődött a *Zikr*, a dervisek nagy imája. *La Allah, ill Allah!*

hangzott kezdetben lassan, aztán fokozatosan, mindig gyorsabban, gyorsabban, végre már érthetetlenül, örült gyorsaságu taglejtésekkel kísérve. A heves mozdulatoktól lerepültek turbánjaik, csupaszra be-
retvált fejek lettek láthatók. De ők egyre csak mozogtak és morogtak, míg néhányan ki nem dőltek. Ekkor a fakir az imaszekrényhez lépett és elvette onnét a kardot. Kivette a hüvelyből és átadta két dervisnek, hogy fogja meg mindegyik az egyik végét. Mikor ez megtörtént, a fakir rálépett mindakét lábával a kard élére és azon balanszított. Mi rémülve és csodálva néztük mutatványait. De ez még semmise volt. Az egyik dervis fogta a kardot és a fakir hasába szurta és egy fadarabbal még beljebb iparkodott verni. A fakir görcsösen rángatózott, arca egészen elváltozott, szemei vadul forogtak, szájából hab jött és ajkai egészen elkékekültek. Minket az ájulás környékezett, a többiek pedig vesztettül tapsoltak, örültek. Aztán kihuzta testéből a kardot. Nem serkent ki a nyomán egy csöpp vér sem, hanem azért ájultan rogyott össze. Erre aztán óriási zavar keletkezett. Mi hamarosan összeszedtük magunkat és otthagytuk borzasztó környezetünket. Hanem a *Jedisa Thekiában* látottakat sohasem fogjuk elfelejteni.

— **Pyrker János László életrajza.** Most van ötven esztendeje annak, hogy *Pyrker János László* néhai egri érsek meghalt. Ismeretes az a rendelkezése, hogy életrajzát csak ötven évvel a halála után szabad közzétenni. Most abból az alkalomból, hogy az egri érseki tanítóképzőintézet, melyet szintén *Pyrker* püspök alapított, a derek egyházmegye emlékének kegyeletes ünnepet rendezett; a *Hevesmegyei Tanügy* közlése *Pyrker* életrajzát, melyből a következőket vesszük ki: *Pyrker János László* 1772. november 2-án Nagy-Lángon (Fehérmegyében) született, hol atyja gazdatiszt volt. Szülőinél istenfélő, vallásos nevelésben részesült. Tanulmányait Székesfehérvárott *Ányos Pál* és *Virág Benedek* vezetése alatt kezdte meg, akik kitűnő szorgalmáért és tiszta erkölceért nagyon szerették. A gimnáziumot elvégezve, a híres pécsi főiskolába ment bölcsészeti hallgatni. Ekkor tört ki Keleten a krími háboru s ő is készült a háboruba részt venni — de atyja nem engedte. Így azután Budán a helytartótanácsnál lett hivatalnok. Itt ismerkedett meg egy szicziáliai gróffal — a kivel mint titkár — utra kelt, de csak Nápolyig jutottak, mert itt a gróf meghalt. Sok viszontagság után Liliomföldre érkezett, hol 1792. évben a ciszterciek rendjébe lépett s 1796. évben pappá szenteltetett. Mint dürrnitszi lelkész nagy irodalmi tevékenységet fejtett ki. Itt írta a „*Tunisiast*“, mely halhatatlan nevet szerzett neki. Ezután gyorsan emelkedett 1812-ben apáttá, hat év múlva II-ik *Ferencz* király székesi püspökké nevezte ki. Itt leginkább a köznépi szellemi színvonalának emelésén fáradozott, amit tanítóképzők felállításával vélt leginkább elérni. Két év múlva már velencei érsek lett és hat év után már Eger városa fogadja mint érsekét. Hogy azután Egernek és környékének mit tett, az már közismeretű: az európai hírvételek székesege házat ő építtette. *Pyrker* élete ezután a jótékony szakszolgálatlánca volt. 500,000 forintot fordított az érseki birtokok rendbehozására. Eger városának közművelődési célokra, szegényügyre, iskolákra egész vagyont hagyott. Az 1847-ik inséges évben 1500 ember kapott hónapokon át udvarában ételmezést. A nemeslelkű főpap 1847. december 2-án halt meg Bécsben, hol baja ellen orvoslást keresett. Holttette Liliomföldön fekszik, szívét az egri székesegyházban őrzik.

— **Halálozások.** Dr. *Csapka Ferencz* zimonyi kórházi főorvos 28 éves korában meghalt. A fiatal és közszeretetlen álló orvos temetésén majdnem az egész város lakossága részt vett. — *Mokos Károly*, a pancsovai állami polgári és felsőbb kereskedelmi iskola tanára, 47 éves korában meghalt. — *Szcerborszky Ágoston*, *Szcerborszky Szaniszló* tűzoltó-főparancsnok atyja, tegnap este meghalt. Az elhunyt részt vett az 1831-iki lengyel fölkelésben. 1848-ban került Magyarországra és végigküzdötte a szabadságharcot. — *Romeiser Ferencz* fővárosi nagykereskedőt tegnap délután temették el nagy részvét mellett Budapesten. Az egyházi szertartást *Lollok László*, *Lipótvárosi* prépost-plébános végezte nagy

segédlettel. A rokonságon kívül a nagyszámú résztvevő közönség sorában ott voltak: *Malekovicz Sándor* v. b. t. tanácsos, báró *Kaas Ivor*, *Zsitvay Leo* törvényszéki elnök, *Nagy Gábor* miniszteri osztálytanácsos, dr. *Bókai János* egyetemi tanár, *Valkó János* a leszámítoló bank igazgatója s a fővárosi kereskedő-világ számos előkelő képviselője. — *Szomorú* jelentést kaptunk ma, mely arról tudósít, hogy *Müller Dávidné* született *Neustadt* *Jozefa* életének 61-ik, boldog házasságának 35-ik évében meghalt. Ez a gyászír minket a szokottnál közelebből érint, mert egyik szeretett kollegánk, dr. *Molnár Géza* legsúlyosabb családi gyászáról beszél, ki a boldogultban édes anyját veszítette el. Mindnyájunk szívbéli, igaz részvéte járjon fájdalomának enyhítéséhez. A temetés a *Nagy-János* utca 10-ik számú halottas házból holnap, szerdán délután félhárom órakor fog végre menni.

— **Tante Marie meghalt.** A német császár rendesen úgy beszélt róla:

— *Tante Marie* (Mari néném.)

Volt pedig ő *Hohenlohe* herceg német birodalmi kancellár neje, *Mária Sajn-Wittgenstein-Barleburg* hercegnő. A táviró adja hírül, hogy ma reggel meghalt *Berlinben*. A hercegnő rövid ideig volt beteg s egy gyors lefolyású tüdőgyulladásnak esett áldozatul. Ezelőtt öt évvel nagy vagyont örökölt bátyjától, *Péter* hercegtől. A vagyon *Litvániában* fekvő uradalmakból állt, de ezeket 1887-ben el kellett adni, amikor ugyanis az orosz törvény kimondta, hogy nem tűr idegen birtokosokat a nyugati tartományokban. *Hohenlohe* herceg nagybátyja a német császárnak és így a *Tante Marie* halálát nemcsak egész *Berlin* — hanem a császári család is gyászolja. Halálának hírére a császári palotában a részvétlátogatók számára ívet tettek ki, amelyre elsőnek *Szögyény-Marich* osztrák-magyar nagykövet irakozott fel.

— **Öngyilkos nazarénus.** A nazarénusok eddig különösen arról voltak ismeretesek, hogy fegyvert még akkor sem vesznek a kezükbe, ha, mint például a katonaságnál, kényszeríteni is akarják őket arra. Magyarországon 1842-től kezdve vannak nazarénusok s ez alatt az idő alatt nem volt eset rá, hogy valamelyik fegyvert fogott volna. Csúnyul meglegte tehát a nazarénus vallás parancsát *Sáni József* temerini főapostol, aki tegnap előbb az ereit vágta át, azután pedig föbejtte magát.

— **Véres végrehajtás.** A csendőrség kétség-telenül derék intézmény, amely tud rendet tartani. Azt is előismerjük, hogy sokszor teljesen helyesen és jogosan használja a fegyverét, különösen akkor, amikor már nemcsak a rend fentartásáról, de önvédelemről is van szó. Mindazonáltal úgy véljük, hogy talán a helyes instrukció hiánya miatt, néha túlságosan gyorsan alkalmazzák az ultima rációt: a szuronyt és a golyót, olyankor is, amikor esetleg egy kis körültekintéssel elkerülhették volna. Ilyen fajta eset történt, mint orsovai levelezőnk jelenti, *Tiszovicza* községben, ahol a község emberei megjelentek *Szirbu* *Jakab* földmivésnél, hogy 30 forint adótartozása fejében már hónapokkal ezelőtt lefoglalt ingóságait elvigyék a község házára, ahol az árverés már ki is volt tűzve. *Szirbu*, aki faluszerre híres volt a veszekedő természetéről, ellene szegült az eljárásnak, portáját elzárta s két forinttal a kezében a község házára futott, hogy halasztást kérjen. Ezalatt a kisbíró zsandárokat hozott s csakhamar két zsandár meg is jelent a község házában, hogy *Szirbut* letartóztassák. De az ingerült ember szitkokkal fogadta a szuronyos csendőröket s mikor kezét meg akarták vashalni, az egyiknek szuronyát is megmarkolta. Erre a másik csendőr szuronyal ment neki s *nyolcz súlyos sebet ejtett rajta*. A szerencsétlen azonban még ekkor sem nyugodott meg s a csendőr kénytelen volt rálőni. A golyó átfarta nemcsak *Szirbut*, aki szörnyet halt, de mögötte álló testvéröccsét is, akit haldokolva vittek el. Az orsovai járásbírószigorú vizsgálatot indított.

— **Adakozás.** *Lovag Riedermann Ottó* és neje, *máramaros-szigeti* földbirtokosok, 1000 forintot fizettek be a fővárosi rendőrség pénztárába, s tolonczháza kerületi gyűlésre javítására és elhelyezésére.

— **Schwarz Mór** esete. *Bécsi* tudósítónk telefonozza: Egy *Schwarz Mór* névű nagy-szombati kereskedő ezelőtt két héttel 30.000 forint értékű árut vásárolt Bécsben hitelbe és mikor az árukat megkapta, csöddt mondott. A manipuláció czéljának megfelelően 25 százalékos egyezkedést ajánlott a hitelezőnek s hogy ezt keresztülvigye, Bécsbe utazott. A hitelezők azonban hallani se akartak erről az ajánlatról és *Schwarzot* Bécsben letartóztatták és egyttal távirati úton megkeresték a nagy-szombati törvényszéket, hogy rendeljék el a fenytő zárlatot az árukra.

— **A „Báthory” megmenekül.** Az *Adria-társulatot* — mint fumei levelezőnk jelenti — táviratilag értesítették, hogy a skóciai partokon zátonyra jutott *Báthory* névű gőzöst mihamarább felszabadítják, csak pár napig tartson még a kedvező idő. Tegnap 1200 zsák lisztet sikerült partra szállítani a megfeneklett hajóról.

— **Meggyilkolt malomtulajdonos.** *Mink János* mohácsi tekintélyes és gazdag malomtulajdonos ma hajnalban utnak indította feleségét és kis fiát, kik *Németbolyba* igyekeztek. Mikor visszatért a hálószobájába, az ajtó mögött eldugrott valaki, torkon ragadta, fejszecsapásokkal agyonütötte, aztán feltörvén a szekrényt, 290 forinttal megugrott. A csendőrség már nyomában van, mint *mohácsi* levelezőnk táviratozza, és erősen reményli, hogy mihamarább kézrekeríti a rablógyilkost.

— **A csendőrség szaporítása.** A belügyminiszter az ország közbiztonságának javítása czéljából a jövő év során 107 őrszel és 600 főnyi legénységgel kívánja szaporítani a csendőrség létszámát.

— **A villamoság halottja.** Halálos baleset történt ma éjjel 11 óra után a magyar államvasutak kőbányai-uti vaggongyarában. A villamos vezetés agyonütötte *Smika János* lakatos segédet. Egy látványos vigyázatlanság okozta a szerencsétlenséget. A rendőrség megindította a vizsgálatot s egész éjjel tartott a kihallgatás.

— **Páris, mint tengeri kikötő.** *Párisban* újra fölszínre került a tengeri kikötő eszméje. Egy *Boaquer de La Grye* névű mérnök, a mérnöki egyesület megbízásából hosszabb tanulmányt írt a *Revue des deux Mondes*ba a terv végrehajtásának módjáról és egyttal elmondja a tengeri kikötő tervezéseinek történetét. Első harczosa az eszmének *Carnot* volt, a volt elnök őse, a ki 1795-ben egy vitórláson fölment *Havreből Párisba* a *Szajnán*, a folyam medrét tanulmányozni. E tanulmányut eredménye az volt, hogy *Carnot* 4.600.000 frank költséget kért a folyam medrének szabályozására. Csakhogy a terv terv maradt, mert aztán a forradalom és *Napoleon* másfelé terelték az ország figyelmét és erejét. Nem is jutott a dolog senkinek eszébe, míg *X. Károly* elő nem szedte és erőlyesen nem követelte a régi terv kibővítését és foganatosítását. Erre aztán olyan tervezetet készítettek, amelyet ma is nagyon jól használhatnának, de csak megint nem lett belőle semmi. Legutóbb 1855-ben foglalkoztak a dologgal, akkor egy vállalkozó 120 milliót kért, a kormány pedig csak 42 milliót akart adni. Akkor aztán jött a krími háboru és megint sutba tétette a tervet. A legújabb bajnok reméli, hogy végre mégis létrejön a nagyszerű terv és akkor teljesen a francziák régi vágya, hogy *Páris* óriási kikötő-város lesz, amelyben oceánjáró kolosszusok fogják a világforgalmat közvetíteni.

— **Meghalszott tolvaj.** *Sonnenfeld* *Sámuel* hivatalnok felesége az *Andrássy-uton* egy kirakatot nézegetett, amikor úgy érezte, hogy a zsebében kotorász valaki. Hirtelen megfordult s ekkor látta, hogy egy rosszul öltözött egyén az ő pénztárczáját tartja a kezében s el akar futni. Rákialtott a tolvajra, aki eldobta a tárczát és futásnak eredt. Minthogy többben szemtanui voltak ennek a jelenetnek, utána eredtek a teljes erővel vágató tolvajnak, aki hosszú hajszá után berohant a proféta-utca 6-ik számú házba s ott eltűnt. Kikeresték a házat s végre megtalálták a jó madarat a pinczében és átadták a rendőrnök, aki rögtön ráismert benne *Jakovits* *Henrik* esztorgályos legényre, ki zsebtolvajlásért már többször volt büntetve.

— **Ásatások Hajdu-Szoboszlón.** Megirtuk annak idejében, hogy Hajdu-Szoboszló város határában rigolozás közben értékes régiségeket és pénzeket találtak. A hajdu-szoboszlóiakat most nem hagyja békében az a gondolat, hátha van még több is azokból a kincsekből a föld méhében. Van ugyanis Hajdu-Szoboszlón egy *Földvár* nevű halom, amelyről tudják, hogy az a régi időkben nemcsak hadászati célokra, hanem lakóhelyül is szolgált. Ezt a földet turják most a szoboszlóiak abban a reményben, hogy kincseket találnak. Ajánljuk ebből a célból a Röntgen-sugarakat, amelyek tudvalevőleg az érczeműeken megakadnak.

— **Házasság.** Steiner József fővárosi terménykereskedő ma tartotta esküvőjét özvegy *Lédnérné* született *Lindenbaum* Hermína urhölgygel. Násznapok voltak: a menyasszony nagybátyja *Lindenbaum* Mór nagybirtokos és a vőlegény sógora, dr. *Rhéty* Mór műegyetemi nyilvános rendes tanár.

— **A léghajó eredete.** Ha igaz, hogy a hegy sokszor egeret szül, az is megtörténhetik talán néha, hogy az eger szül hegyet. Csekély dolognak lehet nagy következménye. A léghajó is a krinolintól ered. Itt megálljunk egy szóra. Talán már alig tudja valaki, mi is volt az a krinolin. Ennek a megértéséhez ismét szükséges a nők természetrajzát ismerni. A nők ugyanis soha sincsenek a természet kiterjedésükkel megelégedve. Vagy alul, vagy felül, vagy oldalt, vagy hátul kell nagyobb tétogatot elfoglalni, mint a mennyi a természettől jutott nekik. Ilyen pótbüvöletek okozói voltak most pár esztendeje az úgynevezett „*puffancsok*,” melyek vállban szélesítették meg a termetet. Azelőtt a *toarnure* járta.

Sokkal azelőtt meg a krinolin volt divatban, melynek hivatása volt az alsó tétogatot kiszélesíteni. Ez a ruha egy vaspántokkal megabroncsozott szoknya volt. Valamikor hajdanában csak erősen kikeményített szövötből készült.

Ezek előbocsátása után, talán megérthető a léghajó feltalálása.

Történt ugyanis, hogy egy párisi mosóné egyszer egy krinolint akasztott fel szárítani a kályha fölé. A kemence jó meleg volt és a krinolin elkezdett libegni, lassankint emelkedik és egyszerre felszáll a padlásig. Az asszony majd csihissé lett a boszorkányos tünemény láttára. Rémülten futott ki az utcára és teletorokkal kiabál. A fellármázott szomszédok herontanak a szobába, de akkor már a bűvös krinolin a földön hevert. A szomszédok közt volt egy *Mongolfier* nevű papirgyáros is. Ez okosabb volt a többinél, tudta, hogy itt nem ördögösség, hanem valamely természeti tünemény játszódott le. Hazament, átkutatta a könyveit, hogy a hőknek milyen hatása van a testekre. Tudjuk, hogy *Mongolfier* csinálta az első léghajót. Most már csak egy lépés van a kormányozható léghajóig. És ha nemsokára ide-oda röpködünk a levegőben, ezt a krinolinak köszönhetjük.

— **Elitelt község-tanácsos.** A bécsi község-tanácsban tudvalevőleg nem igen hizelegnek egymásnak a különböző párton levő tanácsstagok. Akár hány olyan ülést tartottak, ahol egymást aposztrofálva, nemcsak az állatvilág összes neveit kimerítették, hanem a szokványos becsületsértő szokat és kifejezéseket is annyira kihasználták, hogy később már csak ismölésekbe bocsátkoztak. De azért rendszeren napirendre tértek a tömeges becsületsértések fölött s eszökre sem jutott, hogy a bíróság elé vigyék az ügyeket. Annál feltűnőbb volt, hogy *Strobach* helyettes polgármester e napokban beperclete dr. *Miller* Albert község-tanácsost, mert az a vita hevében azt mondta neki:

— Fogja be maga a száját, maga ostoba fráter (Halten Sie's Maul, Sie dummer Kerl.)

A bíróság tegnap tárgyalta az ügyet. Arról, hogy valjon a bíró megengedte e *Mittler*-nek, hogy állításának valóságát bizonyítsa, nem szól a krónika. Ellenben elítelték az „*ostoba fráterért*” 20 forint pénzbírságra, amit dr. *Mittler* szemmel látható megelégedéssel fizetett ki.

— **Agyonlőtt rablóvezér.** Görögország leg-hírhedtebb rablóvezérét, a rettegett *Ballios*-t, kinék a fejére nagy díj volt kifizetve, egy jó barátja lelőtte. *Ballios* megtette egyszer azt a rossz trefát,

hogy elfogta kíséretestől *Mária* hercegnőt, a görög király leányát s csak nagy váltságdíj lefizetése után bocsátotta ismét szabadon. Nem volt biztosságban tőle senki fia. Megtámadta ő a legnagyobb utas-csapatokat is, de a legszívesebben mégis váltságdíj alakjában kereste a jövedelmet és ezért különösen gazdag családok tagjaira vetette szemét. Rabló-pályájának története maga is regényes. Mint aféle szegény juhász leányát, mivel azonban kosarat kapott, otthagya a nyáját és fölcsapott rablófőnöknek. Egyszer találkozott a hegyek közt a leány bátyjával, aki még apjánál is jobban ellenezte a házasságot. A rabló rálött a legényre, az meg visszalött. Golyó golyót követett, s a golyóváltás a leány bátyjának súlyos megsebesülésével végződött. A napokban végre kézrekerítette egy *jóbarátja* a sokat keresett rablót. Lakomára hívta a házához és a mulatság végén lelőtte, hogy megkapja a fejére kitűzött óriási díjat.

— **Drágul a szén.** A meteorológiai jelentések a következő napokra derült száraz s meglehetősen hideg időt jósolnak. Ebből az következik, hogy jobban kell majd fűteni. Ezzel egyidejűleg Bécsből azt a kellemetlen hírt jelentik, hogy a szén a napokban meg fog drágulni. Állítólag a porosz kőszénbányák már nem is igen reflektálnak az osztrák és a magyar fogyasztásra, mert Németországban is el tudják helyezni készleteiket, a morva-osztrai szénbányák készleteit pedig a *Nordbahn* a wagonhiány miatt nem tudja megfelelő mennyiségben szállítani. A magyar fogyasztóknak mindenesetre megvan az a vigasztalásuk, hogy szükség esetén a magyar szénbányák szénét fogják igénybe venni.

— **Egy japán rendelet.** A mikádó észrevette, hogy az alattvalói nagyon véznák, halaványszíniék (hogy pápista színben volnának, azt csak a legmerészebb riporter merné állítani). Ezen a bajon segíteni kell. Szigorú parancsolatban meghagyta a japániaknak, hogy testüket jobban ápolják és a legkomolyabban elrendeli, hogy ezentúl több hust egyenek. Ez is csak a legkeletibb keleten történhetik meg. Próbálna csak meg egy európai miniszter ilyen rendeletet kibocsátani, majd felzudulna ellene a közvélemény. A fellázadt kedélyeket csak a miniszter bukása csillapítaná le. Még ilyent parancsolni, hogy hust egyék a nép! Mi szabad polgárok vagyunk, azt eszünk, amit akarunk. Mi nem vagyunk mangaliczák, hogy bennünket felhizlaljanak. Mi független polgárok vagyunk és soványak akarunk maradni. Szinte látjuk a tiltakozó népgyűléseket, ahol a hangos vezérek ellenszégülésre buzdítják a népet. Szerencsére egy európai miniszter se vállalkozik arra, hogy a népet felhizlalja. Ezer a szerencse, hogy nálunk nem avatkozik a kormány ilyen ügyekbe, mert maga a különben lojális magisztratus volna az első, aki a miniszterium ellen lázítaná a népet. Hiszen az ilyen rendelet homlokegyenest ellentétben állana a fővárosi tanács intencziójával. Ennek a nemes testületnek régi jelszava: nem kell hus a népeknek! Ezért az elvált küzd évek óta kitartó következetességgel. Különböző intézkedésekkel sikerült a hus árát úgy megdrágítania, hogy már csak ritka embernek jut az eszébe ezzel a tápszerrel testét hizlalni. Nem vagyunk Japánban és hála istennek a husfogyasztás érdekében hozott parancs ellen nem kell rugdalóznunk, legföljebb a husfogyasztási adó ellen volna némely vérengző szociálistának szerény ellenvetése.

— **Muzsikáló karácsonyfa.** Ilyen még nem volt. Most találta ki a *Sternberg Armin* és *testvére* hangszergyáros cég. A legérdekesebb legkedvesebb karácsonyi ajándék, s talán még nagyobb örömmel fogadják a gyermekszobákban, mint a muzsikáló evőeszközöket. Idegen és magyar dalokat egyformán jól játszik — és ezenfelül valóban olcsóság.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

* **A Gésák jubileuma.** A Magyar színháznak ma volt első jubiláris előadása, huszonötödészor adták a Gésák-ot, melylyel október 16-án a színházat megnyitották. A szereplők közül *Vlád Gizella*, *Somló Emma* és *Szalay Aranka* minden énekszámát zajosán megismételtették. *Vlád Gizellának* és *Somló Emának* több virágokrétaát nyújtottak a színpadra.

A férfi szereplők közt *Sziklay Kornél* és *Kalmár József*, a színház fiatal tenoristája, tetszett különösen. A nézőtér csak részben telt meg.

* **A „Műbarátok ösztöndíja”-nak nyertese.** A „Műbarátok köre” részéről ezuttal hatodikban kiosztásra kerülő 1500 forintos ösztöndíj pályabírósa, az ösztöndíjat ma délután tartott ülésén tizenkét pályázó közül *Kosztá József*nek ítélte oda, a téli kiállításon *Hazatérők* czim alatt kiállított festményért. Az ösztöndíj eddigi nyertesei: *László Fülöp*, *Grünwald Béla*, *Ujváry Ignác*, *Zemplény Tivadar*, *Kriesch Aladár* és most *Kosztá József*.

FŐVÁROS.

(A tisztujtás.) Csütörtökön, december 23-án délután 3 órakor lesz az első tisztujtó közgyűlés. A polgármestert, két alpolgármestert választják meg. A kijelölt választmány a mai alakuló közgyűlés után értekezletet tartott s a polgármesteri állásra *Halmos Jánost*, a két alpolgármesteri tisztségre első helyen *Matuska Alajost* és *Rózsavölgyi Gyulát*, második helyen *Sipőcz Lászlót* és *Kun Gyulát*, harmadik helyen pedig *Horváth Jánost* és *Viola Imrét* jelölte. *Lung György* tanácsnok, aki szintén pályázott az alpolgármesteri állásra, visszalépett. A tanácsnokokat, az árvaszéki elnököt, a főügyészt, a főszámvevőt, a középítési igazgatót, főorvost, az igazoló és bíráló választmány tagjait s a közigazgatási bizottság öt új tagját december 29-én választják. A középítési igazgatói állás körül folyik talán a harc legélénkebben. *Heuffel Adolf* mostani igazgató és *Devecsis Ferencz* műszaki tanácsos mérköznek. Mindkettőnek erős pártja van s a győzelem egyik részről sem bizonyos.

(Uj földalatti vasut.) Két új közuti vasut tervezete érkezett be újabban a kereskedelmi miniszteriumhoz. Az egyik amerikai rendszerű magas vasut volna, amely a nyugoti pályaudvart kötné össze a külső váczi-uton, a Hungária-uton át a külső soroksári-uttal. A másik az *Eskü-tértől* indulna ki s a *Kerepesi-ut* alatt a lóversenytérig haladna. Ez volna a főváros második nagy földalatti vasutja, de a közlekedésre nézve sokkal fontosabb az *Andrássy-uti* vonalnál. A vasutakra a lóvaspálya-társaság kért engedélyt.

A közgyűlés megalakulása.

Kilencz óra sincs még, máris egyre fogdossák a kilincset a közgyűlési terem előszobájának az ajtaján, holott a gyűlés kezdete csak tíz órára van kitűzve.

Odabent három-négy szolga rakogat fűtő-részve, rá se hederit, ha zörgetnek. Minek is hederítene. A nagyságos bizottsági tag urak olyankor is inkább később jönnek félórával, amikor délután gondoskodnak a székes főváros sorsáról, hogy érnének tehát ide délelőtt olyan korán.

Idekint pedig a másodemeleti lépcsőn alig járhatni, minden fokon két-három feketeruhás, czilinderes ur álldogál.

— Ez még sem járja, hogy a lépcsőkön váratnak bennünket. Nem azért küldötték ide minket a mi választó polgártársaink (ezelőtt három héttel még tisztelt választó polgártársak voltak), hogy megfagyjunk, hanem hogy szabályrendeletet alkossunk.

— Igaza van, tisztelt kollega ur. Csakugyan rendet kell csinálnunk. Ha mi fölkelünk ilyen korán, keljenek föl a szolgák is. Végtere még is bizottsági tagok vagyunk tán, vagy mi.

— Még nem, szólal meg egy jövevény a lépcső alsó fokán, majd úgy félóra mulva.

A jövevény kaczag, a többi pedig hallgat. Álmélkodva nézik az ajtót, mikor méltóztatik már megnyitnia. És ime, nem vonakodik többé, kitarul szép csöndesen, megérezte, hogy jött már valaki.

Tízre jár az idő, csapkodják az ajtót, egyre elevenebb az előterem. A fiatalok, már tudniillik a városatyák fiatalosága, az, amelyik most került be először a székes főváros ügyeit melegen szívén hordozó nagy társaságba, ott húzódik meg az óra körül. Ott vannak: dr. *Kovács Pál*, dr. *Grauer Vilmos*, *Eich Ferencz*, *Schäffer István*, *Bánhegyi József* stb. Izgatottan tekintgetnek a mutatóra, mikor érkezik már a tízesre, amely pillanatban megszólal az el-

nöki csöngetyi, ök bevonulnak mint névleges és kivonulnak mint tényleges állományú bizottság.

De megkezdődik már mindjárt. Itt van a főpolgármester, ez pedig pontosan jár, a közgyűlés órájánál is pontosabban.

Az óra környezete megmozdul, alázatos jó reggelt kíván. Így szokták ezt az iskola folyosóján is — az első napon. Az év végén pedig hátat fordítanak a professzor urnak, hogy köszönni ne kelljen.

El se végezték a hajlongást, már beharangoznak.

Mind az ajtónak rohan, mintha valami rettenetes kellemetlen helyzetből akarna szabadulni, de az öregek már elállották, az elsőség pedig az övék.

Félénken húzódnak meg az elnöki emelvényhez vezető keskeny közben, a József-város igazgatója körül (aki azonban csak a villamost igazgatja).

Tulajdonképpen ez volt a közgyűlés, ami ezután jön, már csak a vége.

A főpolgármester, az elnök, bejelenti, hogy a 199 választott bizottsági tag közül a törvényben felsorolt fórumokon 178-at igazoltak, így tehát 5 elnöki jogánál fogva kimondja, hogy a közgyűlés megalakult.

— Éljen, éljen, zugja az új bizottsági tagok serege — a többi hallgat — az elnök pedig üdvözlő már most a tisztelt és megalakult köztörvényhatóságot, reméli, hogy minden munkáját siker koronázza s kéri, hogy öt működésében támogassák.

Néhány bizottsági tag városatyai tisztének megszűntét jelenti még be s áttérnek a tisztújítás kérdésére, már annyiban, amennyiben az ezt a közgyűlést illeti — tudniillik három kijelölt választmányi tag megválasztása erejéig.

Egy órába kerül, míg valamennyien leszavaznak, mialatt a közgyűlés szünetel és szivarozik.

Egytől egyig Kléb Istvánra, Tenczer Pálra, Rapp Zsigmondra esik a szavazat. Kétszázhatvan elme találkozása ez.

A főpolgármester a maga részéről Heltai Ferenczet, Ludvig Jánost és Szfvák Imrét nevezi még ki a választmányba, s a polgármester és a két alpolgármester választását holnapután délutánra tűzi ki.

VIDÉK.

(Gróf Széchenyi Tivadar választói között.) Gróf Széchenyi Tivadar a muraszombati választókerületet járja be most és mint levelezőnk telegrafája, mindenütt valóságos diadalmenet az útja, folytonos ovációk közt. Ellenjelöltje nincs és a holnapi választáson minden bizonynyal egyhangulag fogják képviselővé választani.

(Nem akadt pályázó.) Nagy ritkaság de megtörtént, és pedig Sáros vármegyében. Tegnap volt a rendes évnegyedes közgyűlés a melyen a választás alá került tisztviselői állásokat, bizottsági tagsági tisztségeket töltötték be s itt derült ki, hogy az árvaszéki jegyzői állás ismét gazdátlan marad, mert nem akadt pályázó. Harmadizben is kihirdetik tehát a pályázatot. Néhány esztendővel ezelőtt még elég sűrűn előfordult ilyesmi, de most amikor Budapesten nemrégiben egyetlen díjnoki állásra az első hirdetés után kétszáz pályázó vonult fel — igazi ritkaság.

(Több hajót a Balatonra.) Zalavármegye közigazgatási bizottsága fölkéri a balatoni gőzhajózási társulatot, hogy hajóinak számát szaporítsa. Nagy a forgalom s annyi hajó, a mennyi eddig járt, nem elég a közlekedésre.

(Közművelődési alap Sárosmegyében.) Sárosmegye köztörvényhatósági bizottsága nem rég 70.000 forint kamat nélküli kölcsönt ajánlott fel a kormányának avégett, hogy a vármegye területén minél több iskolát állíttasson. A tegnapi közgyűlésen Szinnyei Merse István főispán elnöklötte alatt újabb áldozatra határozta el magát. Közművelődési alapot létesít kisdudóvók népiskolák segélyezésére és különösen a magyar nyelv tanításában kiváló tanítók, tanítónők jutalmazására.

(A december Pestmegyében.) Pest vármegye közigazgatási bizottságának a jövő havi ülése 10-én lesz, a vármegye decemberi állapota lesz az ülés tárgya.

(A Jászberényi választás.) A múlt évi jászberényi tisztújítás, amelyet a politikai pártszínezet országos hírűvé tett, még most sincs bevégezve. A közigazgatási bíróság megsemmisítette s a tisztikart újból választották. A nemzeti pártiak megint fölebezttek, de Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye tegnapi közgyűlése ismét helyben hagyta a választást, a két rendőrnoki állás kivételével, amelyekre kiskorúakat választottak meg. Ez volt a tegnapi évnegyedes közgyűlés főtárgya.

(Postalotó Esztergomban.) Esztergomi levelezőnk jelenti: A kereskedelmi miniszter a napokban megvette az esztergomi takarékpénztár egyik szép emeletes házát, amely a város kellős közepén a legélénkebb forgalmi helyen van. Az épületet a posta számára fogják legközelebb átalakítani és berendezni. Ez lesz az első állami épület Esztergomban, mert a többi közhivatalok, mind czélszerűtlen bérházakban szoronganak.

(A nagyszombatiak baja.) Pozsony vármegye tegnap tartott közgyűlésének, melyen Szalavszky főispán elnöklött, több érdekes tárgya volt, melyek közül mégis a legfontosabb a nagyszombatiak baja. E város ugyanis 300.000 forintot szavazott meg a magyar északnyugati-vasútnak, ha az üzletvezetőséget Nagyszombatban állítják föl. A vasut elkészült, a napokban a forgalomnak is átadott, de a nagyszombatiaknak ígért üzletvezetőség elmaradt. Erre a város megtagadta a megszavazott 300.000 forint kifizetését, ami ellen persze a vasut jogorvoslatokkal élt. A dolog megfordult valamenynyí közigazgatási fórum előtt s mindenütt a nagyszombatiak lettek a vesztesek. Nagyszombat azonban nem hagyja ennyiben a dolgot, mert — mint polgármestere a város nevében bejelentette a mai közgyűlésnek — bírói uton keresi igazát. A pör végét mindenütt kíváncsian várják. A közgyűlés legtöbb idejét ezután választások vették igénybe. A felsőcsallóközi járás főtisztviselője, Drughá Sándor nagyszombati járásszolgabíró lett, kinek helyébe Palugyay Istvánt választották. Majd a közigazgatási bizottságban megüresedett tagsági helyeket töltötték be.

(Komárom vármegye közgyűlése.) Tegnap tartotta Komárom vármegye rendes téli közgyűlését, mely iránt a szokottnál sokkal nagyobb érdeklődés nyilvánult. Ugyanis a megyebizottságban nemrégiben egy új párt alakult, *autonom*-párt névvel és szelvényben el volt terjedve, hogy ez a párt a tegnapi közgyűlésen programja szerint hevesen meg fogja támadni Sárközy Aurél főispánt és a megyei tisztikart. Azonban Baranyai Géza, az új párt elnöke, megczáfolandó a szállongó hírt, mingyárt az ülés elején kijelentette, hogy pártja nem szándékozik személyek ellen harcolni, bizalommal viseltetik a főispán és a tisztviselők iránt, csupán azt tüzték ki célul, hogy pezsögőbb tegyék a vármegyei életet. Sárközy főispán tudomásul vette a kijelentést. — A program egyik érdekes pontja volt a Melczér Géza engedélyes bánhida-kisbér-pápai vasútjának kiépítésére adandó megyei hozzájárulás. Mivel Melczér veje a főispánnak, helyette Ghyczy Dénes vette át az elnöklést. A közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát, mely szerint a vasut építési tőkéjéhez a vármegyei utalap terhére 80.000 forinttal járul hozzá a megye. Végül megalakította a közgyűlés a törvényes küldöttségeket és választmányokat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Leczke a rendőrségnek. Hárman valának ök: Garay Ferencz, a népszínház sugója, Sári Szabó Károly és Békefi Lajos színészek. Csöndesen mulattak, iddögáltak egy Almácssy-téri kocsmában. Mikor megelégték a mulatságot és fizetésre került a dolog, a jó barátok formálisan összeveszttek azon, hogy ki fizesse ki hármuk közül az elfogyasztott italok árát. Szarka Sándor rendőr épen arra felé cirkált, megütötte fülét a hangos szóváltás és mert nem volt jobb dolga, elhatározta, hogy közbelép. Benyitott a kocsmába, csöndre intette a jámbor színészeket, s mikor Szabó Károly erőlyesen tiltakozott a rendőri közbelépés ellen, Szarka uram galléron ragadta, arczul ütötte és kilödtötte a kocsmából. Erre a durva eljárásra a sugót is elfogta a düh és kijelentette, hogy föl fogja jelenteni a rendőrt. A megvadult Szarkának több se kellett. Megragadta a szegény sugót, kitesztötte a kocsmá ajtaján, aztán ütlegetni kezdte, végezetül pedig bekísérte a kapitánysághoz, a

honnét csak Szerdahelyi és Ujvári népszínházi tagok jótállása mellett szabadulhatott.

Ilyen előzmények után került ma Szarka Sándor rendőr a vádlottak padjára.

A kihallgatott tanuk egytől-egyet megerősítették a vádat, hanem azért Szarka Sándor mindent tagadott, úgy hogy Soós Kálmán elnöklő bíró mérgesen kifakadt:

— *Micsoda depraváció uralkodhatik a rendőrségnél, ha felesketett közrendőr, itt a törvényszék előtt, úgy hazudik. Ártatlan embereket véresre vernek, s amikor emiatt bajba kerülnek, azt egyszerűen letagadják.*

— Azt hiszik, — folytatta dorgáló hangon — hogy magukat az állam csak azért fizeti, hogy uraskodjanak? Maguk nem urai, hanem szolgái a közönségnek, amelynek békéjét, vagyonát és biztonságát vannak hivatva megőrizni, nem pedig durva módon ütlegetni azokat, akikért — léteznek.

A törvényszék Szarka Sándort hivatali hatalommal való visszaélés vétsége miatt *hét hónapi fogházra és két esztendői hivatalvesztésre* ítélte.

— Wahrmann René válópöre. A Wahrmann René—Krausz Izidor-féle válópereben ma mondott ítéletet a kuria. Az alsóbb bíróságok ítéletét helybenhagyta és ezzel a házasságok között a *válást végleg kimondta.*

— A komikus tragédiája. Ez év elején történt, hogy Friedrich Vilmos, a Herzmann-féle orfeum komikusa előadás, után lakására ment, ahol a vele közös háztartásban élt Ferry Frizi várakozott rá. Hogy, hogy nem, összekocczantak, s az énekesnő a czivódás hevében fölkapta a petróleumos lámpát. Hozzá vágta-e a komikushoz vagy sem, azt a vizsgálat ki nem derítette. Annyi bizonyos, hogy a lámpa a földre esett, az égő petroleum szétfolyt a szobában és Friedrich ruhája tüzet fogott. A szerencsétlen ember súlyosan megsebesült és sebébe másnap *belchalt.* A vizsgálat folyamán sok terhelő adat morúlt fel Ferry Frizi ellen, úgy, hogy vád alá is helyezték, s már ki is tüzték a végtárgyalás napját, de az énekesnő meg nem jelent, úgy, hogy a törvényszék *elrendelte Ferry Frizi letartóztatását.* Tegnapelőtt aztán *le is tartóztatták,* de csak három napig volt a fogságban, mert az énekesnő jogi képviselője kimutatta, hogy noha védenecze osztrák honos, de Budapesten állandó lakása van.

— Gyilkos szerető. Ez évi február 24-ikén történt, hogy Mészáros Gábor soproni legény agyonütötte Kató Antalt, akinek feleségével viszonya volt. A dolog úgy történt, hogy a szerelmesek minden áron meg akartak szabadulni a köztük álló férjtől és elhatározták, hogy elteszik láb alól. A gyilkosságot megelőző nap megtudta Katóné, hogy férje másnap hajnalban a malomba megy és ezt tudtára adta Mészárosnak, mondván:

— *Végezz vele!*

Mészáros meg is leste a férjet és fejzeccsapásokkal másvilágra küldte. Ma állottak törvényt a gyilkosok fölött és mint soproni levelezőnk sürgönyzi, Fischer alügyész mindkettőre halálbüntetést kért. A törvényszék hosszas tanácskozás után, az esetet szándékos emberölésnek minősítve, Mészárosot *tizenkét, Katónét nyolcz évi fegyházra* ítélte.

Kedélyes kávéház.

A tanu: Elmondom a dolgot úgy, ahogy történt. Akár meg is esküszök rá, ha tetszik. Csak arra kérem a tekintetes urat, hogyha véletlenül el-elrohögöm magam, ne tesszen rám megharagudni. Mert hát nagyon mulatságos jelenet volt az, instálom.

A bíró: Ne fecsegen annyit! A dologra!

A tanu: A Csupák-féle kávéházban ujságot olvastam, s éppen a Mócsy Antal beszédében gyönyörködtem, amikor betoppant ez az ur. Tüstént leolvastam a képerőt, hogy vidéki; amolyan fertálygentry, akinek bliktri az egész világ, ha egy százas banknotát érez a bugyellárisában. Nem akarok hazudni. Be volt biz ő rugva alaposan, csak azt nem tudom, hogy hortól-e, vagy pálinkától.

Leült, maga elé tette pörge kalapját, egyet kacsintott a kaszifrajtára, aztán nagy büszkén körülnézett a kávéházban, mintha azt akarta volna

megértetni velünk, hogy odahaza Bugacson ő a legnagyobb ur, mi pedig valamennyien csak afféle kis Miskák vagyunk. Látván, hogy rája sem hederitene, nagyuri módra elküldte magát:

— Hé!... Zsidó!...

Dejssen, ebből még heccz léssen. Mondok magamban. Vagy megvár valakit ez az ember, vagy őt verik meg.

A pinczér úgy tett, mintha nem is hallotta volna a nagyságos ur kiáltását.

— Még egyszer azt mondom, hogy hé! zsidó!

Erre már hozzá ment Csupák ur, a kávé, és szeliden kérlette:

— Ne tessék úgy kajabálni, nagyságos ur! Elkergeti a vendégeket. Aztán meg nem is vagyok zsidó.

A részeg ur büszke, megvető pillantásokkal mérte végig Csupákot, aztán kevélyen hátra dőlt, elővett egy ménkö nagy bugyellárist és azt oda dörgölte a kávé orra alá:

— Hallja maga! Ne obégasson! Az én pénzemért mindenki zsidó. Maga is, meg az a rücskös képű, nyápicz ur is, aki ott billiárdozik.

Az a rücskös képű nyápicz ur véletlenül egy néppárti korifeus vala.

Nem is dugta ő zsebre a sértést. Letette a dákot, egyet pödört a bajuszán, kiköhögte magát becsületesen és oda ment az izgága ember asztalához.

— Engem tetszett gondolni?

— Téged hát!

— Ejnye aki árgyélusát! Ne méltóztassék velem tegeződni. Ha részeg az ur, maradjon otthon. És addig-addig hadonázott szegényke a részeg ember orra körül, amíg az szó nélkül pofon vágta.

Hát hiszen pofon ide, pofon oda. Egy pofon még nem a világ. Egy pofont már adtam is, meg kaptam is, mégis itt vagyok. Hanem ilyen hatalmas poflevesben 1850 óta nem gyönyörködtem. Tudniillik, hogy 1850-ben születtem.

A nyápicz ur eleinte se látott, se hallott. Szédült vele az egész világ. Mikor aztán nagy nehezen magához tért, a játékszobába sietett és ott egy Maxi nevű barátjának elpanaszolta az esetet. Az pedig éppen most mondta a be belakasszát, amire egy kvinttel megáldott uri ember megkontrázta. Természetes tehát, hogy összecsapta a kártyákat és dühösen felugrott:

— Ki volt az a vakmerő? Hadd nézzek a azeme közé! Jer csak velem, czimbora! Majd móresre tanítom én!

— És oda mentek a részeg atyáfihoz, akire Maxi dühösen ráordított:

— Maga volt az!?

— Én hát!

— Hogy merte pofon ütni az én legjobb barátomat?

— Hiszen nem kell ahhoz valami nagy mersz. Pofon ütöm én még egyszer!

— És szavának állt. Ujabb pofont mért a nyápicz ur ábrázatára, amitől az elkezdett forgolódni, mint egy megőrült kakadu. A városligeti erőmérő puffancs sohasem kapott akkora pofonokat, mint a milyent most ő kapott.

Maxi erre még dühösebb lett.

— Ejnye az áldóját magának! Emberhalál léssen itt mindjárt. Tudja maga, hogy ki az az ur? Nem hallotta még hírét ennek az urnak? Tudja maga, hogy ezt az urat tiszteli és becsüli az egész világ.

— Ezt a rücskösét? Ezt a vékony czinegét? De már erre még egyszer pofon ütöm!

— És úgy tett, amint monda. A szerencsétlen ember elkezdett könyörögni az ő kedves, jó barátjának:

— Ne pártolj olyan nagyon, Maxi!... Agyonpártolsz!... Fuss inkább egy rendőrért.

— És Maxi rendőrért sietett, aki aztán bekísérte a vádlott urat.

Igy történt a dolog. Szívesen megesküszök rá, ha tetszik.

A bíró becsületsértés vétsége miatt ötven forint pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, aki meg-

kért bennünket, hogy ne írjuk ki a nevét. Nem szeretné a jó ember, ha felesége meg tudná az esetét. Válopört akasztana a nyakába.

Legyen úgy, amint ő akarja! **Cutius!**

NYILTTÉR.

Legalkalmasabb

Karácsonyi és újévi ajándékok

berendezett táskák, szivar-, szivarka- és bankó-tárczák (276)

Lichtwitz M. H. Utóda!

Budapest, VIII., Kerepesti-ut 17., a Fehérló szálló mellett.

Ez előtt Kis híradó 9. szán.

Tisztelettel köztudomásra hozzuk, hogy a Budapest székesfőváros közönségével kötött szerződés alapján

Budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság

czég alatt létesített intézményünk működését a budapesti marhavásártéren folyó évi december hó 20-án megkezdő és a december hó 23-iki marhavásárt már lebonyolítani fogja. A székesfőváros tanácsa által jóváhagyott üzlet-szabályzatunk értelmében vállalatunk működési köre egyebek közt ki fog terjedni a marhavásártérről kerülő állatok átvétele, gondozása és bizományi eladására: a felhajtandó állatokra igényelt előlegek nyújtására és hitelképes mézárások által előnyös feltételek mellett igénybe vehető hitelek engedélyezésére.

A felszámítandó hatóságilag megállapított díjtételek és költségek az eddigi vásári költségekkel szemben jelentékehen mérsékeltebbek lesznek.

Intézményünk vezetésére sikerült vezérigazgatói minőségben Saborsky Ede urat, Saborsky József és fiai czég eddigi főnökét megnyerni, egyidejűleg ezen czég marhabizományi üzlete a budapesti marhavásártéren megszűnik.

Bővebb értesítésekkel vagy felvilágosításokkal szívesen szolgálunk. (277)

Budapest, 1897. december hó.

A „Budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság” igazgatósága.

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi miniszter a Székelyföldön.

Báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter és Vörös László államtitkár kíséretükkel együtt ma reggel Marosvásárhelyre érkeztek. Az állomáson a város, a kereskedelmi és iparkamara és a hatóságok képviselői fogadták a vendégeket és a város nevében Geréb Béla polgármester üdvözölte őket. A miniszter és kísérete hosszú kocsisorban a gazdagon fellobogozott utcákon keresztül a városba hajtatott, ahol a „Transylvánia”-szálló előtt az egyesületek zászlóikkal együtt elhelyezkedtek.

Nemsokára megérkezése után a miniszter a Transylvánia-szállóban, a tisztelgő küldöttségeket fogadta. Maros-Tordamegye és Marosvásárhely királyi város küldöttségét Mikó Árpád főispán vezette. Ezután tisztelegtek meg a felekezetek küldöttségei (a görög-katolikusokon és görög-kelecieket kivéve, akik be voltak ugyan jelentve, de nem jöttek el — a közös hadsereg, a honvédség, az iparkamara, az állami hivatalnokokat, az ügyvédi kamara, a tan-testületek és a különféle kereskedelmi és ipartestületek küldöttségei.

A küldöttségek fogadása után a miniszter, az államtitkár és kíséretük az állami fa- és fémipari szakiskolába mentek, ahol Sztérenyi József kir. tanácsos, iparoktatási főigazgató fogadta őket és felvezette a díszterembe. Itt Taussig B. Hugó kereskedelmi kamarai elnök, mint az ipariskola felügyelő bizottságának elnöke, üdvözölte a minisztert. Köszönetet mondott a kormánynak, különösen pedig a kereskedelmi miniszternek és államtitkárának, azért a hathatós támogatásért, amelyben az iparoktatást részesítik. Fényes bizonyosságot ad — úgy mond — ezen épület arról, hogy a kormány az iparfejlesztés érdekeit szíven hordja és már most is büszkéek vagyunk arra, hogy a magyar ipar termékei a világpiacra kiállják a versenyt. Kéri a minisztert, hogy avassa fel az épületet és adja át azt rendeltetésének.

Báró Dániel Ernő miniszter válaszában kiemelte, hogy örömmel jött el a fa- és fémipari szakiskola felavatási ünnepélyére, mert meg van győződve, hogy az iparoktatás fellendülésének első

feltétele, hogy az ipariskolák megfelelő czélszerű helyiségekkel láttassanak el. Az iparoktatás legfőbb emeltyűje a iparfejlesztésnek, melyre pedig Magyarország különös szüksége van. Régen volt az, midőn még joggal mondhatták, hogy Magyarország földművelő állam; ma már az ipar és kereskedelem hasonló joggal kíván léteket és jelentőséget a gazdasági életben. Magyarország csak így módon töltheti be azt a szerepet, amely helyzeténél fogva megilleti. Elismeréssel emlékszik meg elődeiről, akik az ipar és kereskedelem fejlődésének alapjait lerakták. Öröme szolgál, hogy a maga részéről is hozzájárulhat azokhoz. Marosvásárhely fém- és faipariskolájának nemcsak helyi, hanem az ország egész Királyhágon túli részére kiterjedő jelentőséget tulajdonít. Ezek a szempontok vezérelték akkor, mikor elhatározta, hogy az új iskolát személyesen avatja fel. Köszönetet mond azokért az áldozatokért, amelyek a város közönsége az új intézet létesítésében hozott és kívánja, hogy az iskola jövőjéhez fűzött remények mind teljesedésbe menjenek.

A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után a vendégek, Fekete ipariskolai igazgató vezetésével megtekintették az iskolai helyiségeket és műhelyeket, mire a közönség lelkes éljenzésétől kísérve, elhagyták a magyar iparoktatásnak szánt fényes palotát. A miniszter megtekintette még a Bürger-féle sörgyárat, a székely iparmuzeumot és végül a czukorgyárat.

Délután három óraker fényes bankett volt, este hat óraker pedig a miniszter, az államtitkár és kíséretük visszautazott Budapestre.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, decz. 21. A mai tőzsde irányzata meglehetősen szilárd volt, Osztrák hitelr. 219.37, Disconto társaság 198.75, Darmstadti bank 156.50, Deutsche bank 206.60, Drezdai bank 158.50, Handelsgesellschaft 173.60, Nationalbank 149.25, Osztrák-magyar államvasutak 141.75, Déli vasut 83.62, Bushtiehradi vasut — Varsó-Bécsi vasut 257.25 Svájci vasut. — Gotthard 146.90, Svájci északkeleti vasut 104.90, Svájci központi vasut —, Olasz déli vasut 135.62, Magyar koronajáradék 102.75, Olasz közepentengeri vasut 99.—, Olasz járadék 94.50, Török sorsjegyek 112.—, Mexikói kölcsön 96.50, Laurakohó 178.75, Dortmundi 96.60 Bochumi 275.—, Gelsenkircheni 185.20, Harpeni 188.62, Hibernia 205.10, Észak-német Lloyd 106.60, Magán kamatlab 4 1/2%. Ultimo pénz 6 1/2%.

Páris, decz. 21. A tőzsde gyenge irányzat mellett üzletlenül volt. 3% os francia járadék 103.17, 3% os törlesztéses járadék 102.37, 3 1/2% os járadék 106.87, Francia bank 37.50, Credit Foncier 655.—, Szezei csatorna részvény 33.12, Egyiptomikölcsön 517.—, Spanyol külföldi kölcsön 61 1/2%, Magyar aranyjáradék 104 1/2%, Olasz járadék 96.15, Orosz kölcsön 102.60, Uj orosz konzol 94.80, Portugál kölcsön 20 3/4, Ottománbank 560.50, Osztr. Länderbank 474.—, Osztrák-magyar államvasut 721.—, Déli vasut 183, Rio Tinto 630.50.

New-York, december 21. (C. T. B.)

	decz. 21.	decz. 20.
	cents	cents
Baza decemberre	100 1/2	101 3/8
„ januárra	98 3/8	99 1/2
„ májusra	94	95 1/8
Tengeri májusra	34 1/8	34 7/8

Chicago, december 21. (C. T. B.)

	decz. 21.	decz. 20.
	cents	cents
Baza májusra	93 1/4	94 1/8
Tengeri májusra	29 3/8	29 7/8

Mezőgazdaság.

Előadások a kisgazdáknak. A földmívelésügyi miniszternek az az intézkedése, hogy az ország különböző vidékein a kisgazdáknak gyakorlati irányú előadásokat tartott, igen czélszerűnek bizonyul. Így a szempezi járásban 22 előadást tartottak, amelyek végeztével vizsga is volt, amelynek a hallgató 200 gazda közül 14 vetette magát alá. A vizsgálaton a feleletek mindenki megleptek és általában kitűnt, hogy az előadásoknak megvan a maradandó üdvös hatásuk. Az érdeklődés felkeltésében kiváló része volt a gróf Esterházy Mihály uradalma igazgatójának és a járási előjáróságoknak is. A vizsgázott parasztság között díjakat is osztottak ki. 1 Sack-féle eke, 1 bőrona, 1 répvágó, 1 szecakavágó, mint első díj, 10 szék Hamsa vetőmagára, második díj, 1 kapár és 10 métermázsa műtrágya mint harmadik díj. Szempcz községnek egy mézcsurgató gép és a nem-

vizsgálat, de szorgalmas gazdák között gazdasági kézi eszközök és könyvek osztották ki...

Az új szőlőtelepítések akadályai. Vidékről kapjuk a következő sorokat. A fluxera által károsított szőlők újjáalakítása mindenféle nagyon lassan halad előre...

Ipar és kereskedelem.

Külföldi gabonapiacok. Londonból távirják tegnapi kelettel: A beti hozatalok az Egyesült Királyságokban következők voltak:

Table with 3 columns: Item, utolsó héten, előző héten. Rows: Buza, Liszt, Tengeri, Arpa, Zab.

Utban van tengerentúlról:

Table with 3 columns: Item, múlt héten, előző héten. Rows: buza, tengeri.

Table with 3 columns: Item, múlt héten, előző héten. Rows: buza, tengeri.

Neworkból távirják tegnapi kelettel: A látható készletek voltak bushellekben:

Table with 3 columns: Item, múlt héten, előző héten. Rows: e héten, előző héten, 1896, 1895, 1894.

A kiállítási kitüntetések. A budapesti kereskedelmi és iparkamarát a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter azzal a feladattal bízta meg, hogy az ezredéves országos kiállításán résztvevő budapesti kiállítóknak a jury által megítélt kiállítási érmeiket és okleveleket kézbesítse...

Csödmegnyitások. Schwarz Lázár ragályi lakos ellen a rimaszombati törvényszék által. Csödbiztos: Medvezky Sándor törvényszéki bíró...

Csödmegnyitások. A Veldinger Sámuel dunaföldvári lakos ellen: csödmegnyitott. A Straesser Béla medunai lakos elleni csödmegnyitott...

Kőbányai sertésplacc. decz. 21. Magyar elsőrendű: Ft. 1 nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 50-51 krajczárig...

Budapesti sertés-konzumvásár decz. 20. A ferencvárosi konzumvásárra érkezett 993 drb. Készlet decz. 19-éről 327 drb. összesen készlet 960 drb.

Budapesti borjvásár. december 21. Felhajtott a mai vásárra: 108 darab belföldi és 87 darab növendék borju, az egész álmány eladott...

Bécsi sertésvásár. decz. 20. A st.-marri vásáron ma bejelentettek 8878 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak 4838 darab fiatal sertést...

Közlekedés.

Balatonparti vasút. Mint lapunknak Keszthelyről távirják, ma ott Jankovich zalamegyei főispán elnökelete alatt népes értekezlet volt...

Az alsódi nagy mút. Mint lapunknak Kiszepéről táviratozzák, az alsódi nagy mút aradmegyei részének utolsó, Székudvar--varsándi szakaszát...

Vízügyi és Hajózási Közlöny. Ez a című annak a hivatalos közlönynek, mely 1891-ben indult meg azzal a hangzatos jelszóval, hogy szakirodalmat terem a vízjognak...

Pénzügy.

Bolgár sorsjegytörvény. A bolgár törvényhozás gátat kíván vetni annak, hogy az országot külföldi sorsjegyekkel elárasztják...

berlini, londoni és pétervári tőzsdéken hivatalosan jegyzték. E szerint a budapesti tőzsdén jegyzett értékpapírok Bulgáriából ki lesznek tiltva...

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, decz. 21.

Reggelként, mielőtt kezdett venné az üzlet, a gabonacsarnok tagjai, csoportokba verődve, megszokták hányni-vetni a helyzetet és ilyenkor indulnak meg aztán a taksálások az elvárható ármegmozgalmakra nézve...

Buza.

Készárúlet hazában. Elkelt vagy 15000 métermázsza magyar buza szilárdan fentartott, helyenkint 5 krral magasabb árak mellett...

Előfordult eladások hazában.

Table with 10 columns: Mennyiség, származás, átlagár, minőség, átadási hely, ár, stb.

Hivatalos jegyzések hazában.

Table with 10 columns: Faj, Mennyiség, ár, stb.

Raktárállomány hazában és lisztben. A fővárosi közraktárakban 184.800 métermázsza buza és 92.500 métermázsza liszt...

Határidőüzlet hazában. Keves forgalom volt. Kezdetben szilárd, később nyugodtabb irányzat mellett.

Előfordult kötések hazában.

Table with 6 columns: Határidő, Döntéskötés, Döntéskötés, ár, stb.

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárlata (dec. 21., dec. 20.), Leszámloló árfolyamok. Rows for márcs. and sept.

Rozs.

Készárúlet rozszban: Szilárdan fentartott árak mellett kelt el néhány vagon.

Előfordult eladások rozszban.

Table with columns: mennyiség mmászában, ó vagy új, származás, minőség megj., átadási hely, ár, netto 100 Kgr-kint, Kész vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések rozszban.

Table with columns: ó vagy új, faj, hektoliterenkinti súly, 100 kilogramm készpénz ára (frtől, frtig).

Raktárállomány rozszban: A közraktárban 52.200 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 18.133 métermázsza.

Határidőüzlet rozszban. Csak tavaszi rozszban volt csekély forgalom.

Előfordult kötések rozszban.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde (Kezdet, forgalom, zárlat), Délutáni tőzsde (Kezdet, forgalom, zárlat).

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárlata (dec. 21-én, dec. 20-án), Leszámloló árfolyamok.

Takarmányfélék.

Készárúlet takarmányfélékben. Takarmány-árpa továbbra is keresett, zab változatlan. Tengeriben a kereslet megcsappant, de a kínálat is tartozkódó volt, mivel az enyhe idő következtében a szállítás veszélyével jár.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség métermázsában, ó vagy új, faj, minőség, átadási hely, ár, netto 100 Kgr-kint, Kész vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, ó vagy új, Faj, Hektoliterenkinti súly kg.-ban, 100 kg. készp. (frtől, frtig).

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 75.900 métermázsza árpa, 17.300 métermázsza zab, 113.800 métermázsza tengeri. A nyug. pályaudvarban 2809 métermázsza árpa, 301 métermázsza zab. Silos 22.400 métermázsza tengeri, 2000 métermázsza zab.

Határidő-üzlet takarmányfélékben: Tengeriben gyenge forgalom volt, zabban még kevesebb.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde (kezd., forgalom, zár.), Délutáni tőzsde (kezd., forgalom, zár.).

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, határidő, déli tőzsde zárlata (dec. 21-én, dec. 20-án), Leszámloló árfolyamok.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1897. évi december hó 19-én este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővárhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi köze:

Table with columns: Az árú megnevezése, Erkezett (vasuton, hajón, együtt), Elszállított (vasuton, hajón, együtt). Rows for buza, rozsa, árpa, zab, tengeri.

Table with columns: Az árú megnevezése, Visszkivétel céljából való behozatalra előj. mennyiség méterm., Az árú megnevezése, A visszkivételre előjegyzett mennyiség métermázsákban.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, december 21.

A mai tőzsdén lényegesen szilárdabb irányzat uralkodott, ami főleg annak volt tulajdonítható, hogy a kiegyezési provizorium chancejai a mai nap folyamán javultak. Legalább hire járt ennek és a spekuláció, amely mindig kész elhinni azt, amit óhajt, készpénzül vette e híresztelést, amelynek hatása pillanatra ellensúlyozni tudta a külföldi tőzsdék gyengébb árjelentéseit is. Utóbb azonban mégis a külső befolyások kerekedtek felül és az árfolyamok lassankint lejjebb szállottak, mindazonáltal tegnap-hoz képest végeredményben magasabb kurzusokkal zárul. Hogy a mai javulás kizárólag a belpolitikai hírek hatása volt, azt mutatja még az a körülmény is, hogy a déli tőzsdén a forgalom több öta helyi értékre terjedt ki, amelyekben napok óta nem volt üzlet. Így Iparbank, Aszfalt, Központi takarékpénztár, Franklin, Czukoripar magasabb áron kötetelt. Közúti vasut állandóan szilárd, újabban tökéfelemelési hírekre.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 377.— 337.75. Jelzálogbank 269.—. Osztrák hitelrészvény 349.40—349.85. Osztrák-magyar államvasutak 333.75—334.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 349.60. Magyar hitelrészvény 377.25. Aranyjárdék 121.60. Koronajárdék 99.55. Leszámloló bank 245.25. Jelzálogbank 270.—. Rimamurányi 244.50. Osztr.-magyar államv. 333.75. Déli vasut 77.—. Ipar és keresk. bank 101.—. Villamos vasut 275.50. Közúti vasut 333.50.

A délitőzsdén előfordult kötések: Koronajárdék 99.55. Bank-egyesület 105. Iparbank 135.—. Keresk. bank 1400, központi takarékpénztár 835.—. Aszfalt 219.—. Franklin 240.—. Anker ipar 148.—. közúti vaspálya 388.—388.50, villamos vasut 274.— 275.25. magyar hitelr. 377.25—379.50, jelzálogbank 269.50—270.75, rimamurányi 245.25, osztrák hitelrészvény 349.40—351, osztr.-magyar államvasut 334.50—334.90.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.—2.50 frt; 8 napra 5—6 frt; január utóljára 13—14 frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámloló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 350.30—350.15—350.50, Magyar hitelrészvény 379.25—378.75, Osztrák-magyar államvasut 334.75—334.30 frton fizettetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámloló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közúti vaspálya, Villamos vasut, Ipar és keresk. bank.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, december 21. Zsiradékárakban az üzlet jelentéktelen volt, az árak tartottak. A szilvaüzlet irányzata szilárd volt, boszniai 120 drbos 16.97 frt és 85 drbos 20.54 frt. Szilvaüzlettel. Heremag lanyha.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ar 100 kilogrammonként (Penz, Ár). Rows for Diáznászir ingyen hordó, Szalonna, Szilva, Szilva Határidőre, Szilvaiz Kész árú, Szilvaiz Határidőre, Heremag.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, decz. 21. A mai vásár irányzata nagyban való forgalomban és az egyes cikkeknél a következő volt: Lusnál a forgalom élénk, árak szilárdak. — Baromfinál élénk, árak szilárdak. — Halban élénk, árak szilárdak. — Tej és tejtermékek élénk. — Tojásnál élénk, árak emelkedtek. — Zöldszégnél élénk. — Gyümölcsnél élénk. — Fűszereknél csendes. — Iléjárás derült, hideg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahus hátulja I. 46—56 frt, II. 40—56 frt. Birkahus hátulja I. 30—36 frt, II. 30—38 frt. Borjúhús hátulja I. 60—60 frt, II. 60—64 frt. Sertéshús elsőrendű 48—50 frt, vidéki 46—48 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—72 frt (kilonként). Sertésriz hordóval 52.0—52.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 70—1.30 frt. Csirke 1 pár 0.55—1.00 frt. Lud hizott kilonként 4.50—7.— frt. — Különlék. Tojás 1 láda (1440 drb) 39.0—40.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 2—4.00 frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—5.00 frt. Lencse m. 100 kiló 12—18 frt. Bab nagy 100 kiló 7—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—52 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilonként 90—100 frt. Vaj-téa kilonként 1.00—1.40 frt. Burgonya-rózsa 100 kiló 2.00—2.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.30—3.20 frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.50—1.10 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.40—1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30—0.40 frt.

Szesz.

Budapest, decz. 21. Az irányzat változatlan. Finomitott szesz nagyban 55.75—56.25 forint, kicsinyben 56.25—56.50 forint. Élesztőszesz nagyban 55.75—56.— forint, kicsinyben 56.25—56.50 forint. Nyersszesz adózva nagyban 54.75—55.25 forint, kicsinyben 55.25—55.50 forint. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 14.50—15.— frt. Denaturált szesz nagyban 19.25—19.50 frt, kicsinyben 19.50—19.75 frt. Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendő.

Bécs, decz. 21. Kontingens nyersszesz azonnal való szállításra 18.50—18.75 frtig kelt el. Zárlatjegyzés 18.40—18.80 frt.

Frága, decz. 21. Adózott tripló-szesz 54—frton nagyban jegyeztetik, adózatlan szesz 17.50 frt azonnali szállításra.

Trieszt, decz. 21. Kivitel szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban 10.1/2—forint azonnali és 10% forint január-áprilisi szállításra.

Berlin, decz. 21. Szesz helyben 37.80 márka = 22.32 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literszállék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Hamburg, decz. 21. Szesz nov.—decz. 22.40 márka = 13.23 frt; decz.—jan. 22.10 márka = 13.05 frt; jan.—febr. 22.— márka = 12.99 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 forint.

Páris, decz. 21. Szesz folyó óra 42.50 frk = 22.48 frt; decemberre 42.25 frk = 22.35 frt; négy első óra 42.25 frk = 22.35 frt; náástól 4 óra 42.26 frk = 22.25 frt. Az árak 10,000 literszállékonként 1/4% leszámlítással értendő. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70.

Czukor.

Prága, decz. 21. Nyersczukor 88% czukortartalom alapján franco Aussig, azonnali szállításra 12.85 frt.

Hamburg, decz. 21. Nyersczukor f. o. b. Hamburg azonnali szállításra 9.40 márka, januári szállításra 9.40 márka, februári szállításra 9.67 márka, márcziusi szállításra 9.80 márka, májusi szállításra 9.80 márka. Az irányzat nyugodt.

Páris, decz. 21. Nyersczukor (88 fok) kész árú 28.50—29.— frk, fehérczukor novemberre 31 1/2 frk, decemberre 32 1/2 frk, 4 első óra 32.50 frk.

4 óra májustól 33 1/2 frk. Finomított készáru 100—100.50 frk.

London, decz. 21. Jávaczukor 10.7/8 sh. ártartó.

Nyerscukor nyugodt; finomított mérsékelt keresve, ártató. Jeggedett cukor nyugodt. Külföldi tört, bányadi és gyengébb. Jegyzetelt: készáru 10.11 1/4 shilling, márcz.-ápr.-ra 11.— sh, május-aug.-ra 11.3 sh. Répacukor bányadant indult és ártatóan zárult. Német (88%) decz.-re 9.2 1/4 sh, januára 9.3 sh, februára 9.4 1/2 sh, áprilisra 9.6 shilling, májusra 9.6 3/4 shilling, júniusra 9.7 1/2 shilling. Határidőszlet: deczemberre 9.2 1/4 sh, januára 9.3 sh, februára 9.4 1/2 sh, márcziusra 9.5 1/2 sh, áprilisra 9.6 sh, májusra 9.6 3/4 shilling, júniusra 9.7 1/2 sh.

Olajok.

Páris, decz. 21. Repceolaj folyó óra 57.— frk (= 26.92 frt); januára 57.— frk (= 26.92 frt); négy első óra 57.25 frk (= 27.04 frt); négy óra májustól 56.75 frk (= 26.80 frt). Arak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, decz. 21. Repceolaj helyben 57.— márka (= 33.66 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Köln, decz. 21. Repceolaj májusra (hordóval) 60.— márka (= 35.43 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

London, decz. 21. Repceolaj 25.—26.06 sh. Lenolaj 14.9—14.10 1/2 sh. Gyapot magolaj 14.1 1/2—14.9 sh. Terpentin 23.9 sh.

Petroleum.

Hamburg, decz. 21. Petroleum helyben 4.75 márka = 2.87 frt.

Antwerpen, decz. 21. Petroleum fin. helyben 14.50 frank = 6.91 frt.

Bréma, decz. 21. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.92 frt.

Newyork, decz. 21. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.35 cents; United Rife Line Certificated deczemberre 65.; Nyers petroleum deczemberre 5.95.

London, decz. 21. Petroleum amerikai 4 3/4—4 1/2, orosz 4 1/16—4 1/4 sh.

Kávé, tea, rizs.

London, decz. 21. Santos határidő jól keresve, szilárd irányzat. Jegyzetelt: decz.-re 31.9 sh., márcz.-ra 32.6 sh. máj.-ra 32.6 sh., júl.-ra 33.— sh., szept.-re 33.3 sh. decz.-re 33.9 sh. Tea: indiai jól keresve, ártató. Rizs: bányadi és olcsóbb.

Fémek.

London, decz. 21. Riz G. M. Brände 48 1/16—48 1/16 font st., készáru és 48 3/4—49 font st., 3 óra: best sel. 52—52 1/2 font st., Ón: finom külföldi 63 3/8—62 7/8 font sterling készáru és 63—63 1/2 font sterling 3 óra. Ólom: angol 12—12 1/8 font sterling; külföldi 12 1/16—12 1/8 font sterling. Horgany: külföldi 18 1/8 font sterling. Hígany: 6.176 font sterling első és 6.17 font sterling, másodikból. Vas: A glasgovi nyersvaspiacz ártatóan indult és szilárdan zárult. Záratarok: 45.4 sh. készáru és 45.6 1/2 sh. egy óra; Cleveland 40.3 1/2 sh. készáru és 40.6 sh. egy óra; Heinitit 48.2 sh. készáru és 48.4 1/2 sh. egy óra; Middlebrough 48.9 1/2 shilling készáru és 49 shilling egy óra. A nyersvaskészlet Glasgoban 339.179 és Middlebroughban 50.993 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, december 21. A magasabb new-yorki jegyzések kedvezően befolyásolták a tőzsdét, de a forgalom ennek dacára jelentéktelen volt, csak tavaszi buza köttetett 11.87 forinton.

Hivatalosan jegyzetelt:

Buza tavaszra 11.86—11.88, rozs tavaszra 8.80—8.82, tengeri máj.-jun. 5.70—5.72, zab tavaszra 6.70—6.72, repce jan.-febr. 13.55—13.65.

Boroszló, decz. 21. Buza helyben 19.— márka (= 11.22 frt) sárga. Buza helyben 18.90 márka (= 11.16 frt). Rozs helyben 14.70 márka (= 8.68 frt.) Zab helyben 13.80 márka (= 8.15 frt.) Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.94 frt.). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Hamburg, decz. 21. Buza holsteini 180—188 márka (= 10.63—11.20 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márka (= 8.26—8.98 frt). Rozs orosz 108—109 márka (= 6.37—6.43 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Páris, decz. 21. (Megnívítás.) Buza folyó óra 29.60 frank (= 14.12 frt). Buza december 29.60 frank (= 14.12 frt). Buza 4 első óra 29.25 frank (= 13.95 frt). Buza 4 óra májustól 28.90 frank (= 13.78 frt). Rozs folyó óra 18.25 frank (= 8.70 frt). Rozs december óra 18.50 frank (= 8.82 frt). Rozs 4 első óra 18.50 frank (= 8.82 frt). Rozs 4 óra májustól 18.75 frank (= 8.94 frt) minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, decz. 21. (Zárlat.) Buza folyó óra 29.60 frank (= 14.12 frt.). Buza deczemberre 29.50 frank (= 14.07 frt). Buza 4 első óra 29.25 frank (= 13.95 frt), Buza 4 óra májustól 28.75 frank (= 13.71 frt).

London, decz. 21. Gabona irányzata nyugodt. Amerikai és fehér buza ára 1/4 shillinggel magasabb. Uszó gabonából buza szilárd, amerikai kevert tengeri ára 1/8 shillinggel magasabb. Hozatalok: buza 36.189, árpa 14.021 és zab 87.878 qu. áron. Tengeri helyben 17.25 sh.

Pétervár, decz. 21. Rozs helyben 6.70 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, december 21. A mai tőzsdén a spekuláczió ismét kedvelenséget vett erőt. A külpiacban alig volt üzlet és az előfordult kötések alacsonyabb árfolyamokon történtek. Valamivel élénkebb forgalom fejlődött a korlátban, ahol új Tramway-részvények emelkedtek. Magasabb árfolyamot értek el járadék-papírok. Az üzlet folyamában budapesti hírekre igen szilárdra vált a hangulat és spekulációpapírok is emelkedtek.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 350.— 349.37, Anglo-bank 160.25—159.75, Bankgyesület 254.25—253.50, Magyar jelzálogbank 269, Magyar hitelrészvény 378.25—377.50, Osztrák-Magyar államvasut 333.75—333.87, Tramway 455—454, Uj Tramway 118—115, Alpesi bánya 131.25—130.60, Rimamurányi 245.50—244.75, Magyar ált. közsémbánya 115.90, Magyar aranyjáradék 121.65, Osztr. aranyjáradék 121.35, Török sorsjegy 59.65—59.55, Német márka 59.01 forintot kötetett.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 349.37, Magyar hitelrészvény 377.50, Länderbank 216.—, Osztr.-magy. államvasut 333.87, Déli vasut 77.37, Alpesi bánya 130.60, Májusi járadék 101.75, Török sorsjegy 59.50.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 350.37, Magyar hitelrészvény 377.50, Länderbank 216.—, Unionbank 291.50, Anglo-bank 160.—, Bankverein 253.50, Osztrák-magy. államvasut 334.25, Déli vasut 77.25, Elbenvölgyi vasut 259.—, Északnyugoti vasut 245.—, Alpesi bánya 130.90, Rimamurányi 245.—, Prágai vasipar 684.—, Májusi járadék 101.90, Magyar koronajáradék 99.85, Török sorsjegy 59.50, Német márka 58.97 forintot kötetett.

Délután 2 óra 30 perczkor zárulnak: Magyar aranyjáradék 121.70, Magyar koronajáradék 99.55, Tiszai kölcsönorsjegy 139.25, Magyar földtermentesítési kötvény 97.—, Magyar hitelrészvény 377.60, Magyar nyéreménykölcsön sorsjegy 153.—, Kassa-oderbergi vasut 190.—, Magyar kereskedelmi bank 139.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.60, Magyar keleti vasut államkötvények 120.60, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 244.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 243.—, 4.2%-os papírjáradék 102.05, 4.2%-os ezüstjáradék 102.05, Osztrák aranyjáradék 121.45, Osztrák koronajáradék 101.65, 1860. évi sorsjegyek 143.—, 1864. évi sorsjegyek 188.—, Osztrák hitelsorsjegyek 200.50, Osztrák hitelrészvény 350.30, Angol-osztrák bank 160.25, Unionbank 291.25, Bécsi bankverein 253.50, Osztrák Länderbank 216.25, Osztrák-magyar bank 943.—, Osztrák-magyar államvasut 334.25, Déli vasut 77.50, Elbenvölgyi vasut 258.—, Dunagőzhajózási részvények 440.—, Alpesi bányarészvény 131.30, Dohányrészvény 148.50, 20 frankos 9.53 1/2, Cs. kir. veri arany 5.78, Londoni váltóár 120.10 Német bankváltó 58.97.

Bécs, decz. 21. (Utőtőzsdé.) Az irányzat gyenge. Osztrák hitelrészvény 350.12, Magyar hitelrészvény 378.50, Angol-bank 160.—, Bankverein 253.50, Union-bank 292.—, Osztrák Länderbank 216.25, Osztrák-magyar államvasut 334.25, Déli vasut 77.50, Elbenvölgyi vasut 258.75, Északnyugoti vasut 244.—, Dohányjövődék 148.—, Rimamurányi vasut 344.50, Alpesi bányarészvény 129.30, Májusi járadék 102.05, Magyar korona-járadék 99.65, Töröksorsjegy 59.30, Német birodalmi márka 58.98.

Berlin, decz. 21. (Tőzsdéi tudósítás.) A mai tőzsdé külföldi tőzsdék után indulva, realizációkra kedvelen volt. Olasz értékek gyengébbek. Futólagosan javulás állott be, míg a zárlat ismét gyengült arra a hírre, hogy Nangasakiból nagy japán hajóhad indult el. Utolsó 6 3/8%-os Magánkamattal 4 3/4%... Az utőzárlat csendes.

Berlin, decz. 21. (Zárlat.) 4.2%-os ezüstjáradék 101.40, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.70, 4%-os magy. aranyj. 102.80, osztrák hitelrészvény 219.20, magyar koronajáradék 99.70, déli vasut 33.60, osztr.-magyar államvasut 141.90, orosz bankjegy 216.40, bécsi váltóár 169.30, 4%-os új orosz kölcsön 67.20, magyar beruházási kölcsön 102.20, olasz járadék 94.50. Az irányzat csendes.

Berlin, decz. 21. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészvény 219.40, magyar koronajáradék 99.60, déli vasut 33.60, magyar aranyjáradék 102.70, osztr.-magyar államvasut 141.80. Az irányzat ingadozó.

Frankfurt, decz. 21. (Zárlat.) 4.2%-os ezüstjáradék 85.90, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.65, 4%-os magy.

aranyjár. 102.75, magy. koronajáradék 99.75, osztrák hitelrészvény 296.25, osztrák-magyar bank 797.—, osztrák-magyar államvasut 282.—, déli vasut 68.63, északnyugoti vasut 206.50, bécsi váltóár 169.32, londoni váltóár 20.355, párisi váltóár 80.70, bécsi Bankverein 216.50, Uniobank 249.—, villamos részvény 137.80, alpesi bányarészvény 110.—, 3%-os magy. aranykölcsön 91.10. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, decz. 21. (Utőtőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 296.12, osztrák-magyar államvasut 282.—, Déli vasut 68.75.

Hamburg, decz. 21. (Zárlat.) 4.2%-os ezüstjáradék 85.75, osztr. hitelrészv. 396.—, osztr.-magyar államvasut 704.50, déli vasut 162.—, olasz járadék 94.50, 4%-os osztr. aranyj. 102.40, 4%-os magy. aranyj. 102.75. Az irányzat szilárd.

Páris, decz. 21. (Zárlat.) 3%-os francia jár. 103.17, olasz járadék 96.10, osztrák földhitelrészv. 1240.—, osztr.-magy. államv. 721.—, Francia tőrl. jár. 102.37, 4%-os osztr. aranyjáradék 102.75, 4%-os magy. aranyjáradék 104.—, ottomanbank 560.50, dohányrészv. 316.—, párisi bankrészvény 888.—, osztrák Länderbank 474.—, alpesi bányarészvény 288.50. Az irányzat nyugodt.

London, decz. 21. (Zárlat.) Angol consolok 112.13 1/16, déli vasut 7.25, spanyol járadék 61 1/8, olasz járadék 95.—, 4%-os magy. aranyjáradék 102.25, 4%-os rupia 61.75, canada pacificvasut 83.7/8, leszámítolási kamattal 3.—, ezüst 26 1/16. Az irányzat nyugodt.

New-York, decz. 21. Ezüst 56.—.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1897. deczember 21-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás, A hőmérséklet Celsius szerint, Felhőzet, Állomások, Légnyomás, A hőmérséklet Celsius szerint, Felhőzet. Lists various stations and their weather data.

Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, 5 = eső, * = hó, ** = köd, [x] = zivatar.

A légnyomás északon emelkedett és délen süllyedt. Maximuma Dánia fölött található, minimuma délebbre ment, a Fekete-tenger vidékére.

Északi és Nyugati Európában az idő száraz; gyenge havazások voltak délkeleti Európában és helyenkint esőzések a Földközi tenger környékén.

Hazánk feletti felhőben általános kismérfm. havazás indult meg, nyugoti felhőben az idő száraz. A légáramlás élénkebb lett, a hőmérséklet süllyedőben van.

Hidegebb idő várható helyenkint, de leginkább délen hóval.

VIZÁLLÁS.

— Deczember 21-én. —

Table with columns: Folyó, Vízmerés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Folyó, Vízmerés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás. Lists river levels and measurements.

Jelölés magyarázata: * = Jegen viz; + = 0 felett; - = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Felelős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1897. december 21-én.

Main table containing financial data for various categories: I. Államadósság, II. Más közközezők, III. Záloglevelek és kölcsönkötvények, IV. Elsőbbségi kötvények, V. Bank részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ. részv., VIII. Gőzmalmok részv., IX. Bányák és téglagy. r., X. Vasművek és gépgy. r., XI. Könyvnyomdák r., XII. Különb. váll. részv., XIII. Közleked. váll. részv., XIV. Sorsjegyek, XV. Pénzmekek, XVI. Váltók árfolyama (látra), XVII. Határidőre kötött értékp. (Decem. hó közepére, Decem. hó végére), and Lesszámoló árfolyamok decem. 18-áról.

A ról megjelölt értékpapiroknál, melyek elcsúszott árú nem esik be az azeptári érvény, az osztalék az utolsó elcsúszott részlethez tartozik.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Fiók-kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

V. ker., Marokkói-utca 4. szám.

A hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ postareklante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Csészertől az apróhirdetést postautalványon beküldeni, e a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget a levélbélyegeket beküldeni. Mindeki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Többeknek. Apró hirdetésekre vonatkozó kérdésekedésként tiszteltetlek kérjük a válasza szükséges levéljegyeket mellékelni. A kiadóhivatal. 950-1

Ő! Op tulbecsül. Hiszen nem mind arany a mi fénylik, s Őn is jobbnak tart engem, mint amió vagyok. No de sebal, lehet, hogy nem családok, sőt talán valóságos is. Csak afelett csodálkozom, hogy olyan vakon megbízok bennem. Mindannak dacára mulkiori soraimra választ nem adott, pedig de nagyon vártam. . . A 972-1

Ki volna hajlandó egy fiatal leányunk 25 frtot kölcsönözni, szíves ajánlatok „Margit 243” cím alatt kéretnek a kiadóhivatalba.

Ábbazia. Szerencsésajd jogtalanok és rém mondhatlanul fájdalmasan hatottak, de igyekezni fogok azokat elfeledni és menteni magam előtt eljárásodat. Péteged. 960-1

Ernő. Vagyis várj sajnómat, egy látszólag végre beköszönt, tehát legközelebb ideje, hogy kedves győzelmeket szervezzem, amit meg is fogok kezdeni a közeljövő napok valamelyikén, addig is jó lesz magad subordínációjához szoktatni, mert testőrségemről feltétlen engedelmeskedni kívánok a Maria Terézia, de azért ne féljenek, hogy ilyen katonás asszony vagyok, maguk meg olyan gyerekek, jó dolguk lesz mellettük, ha engedelmeskednek mindenképpen. Milyen isteni érzés fog el, ha megmondom, mekkora zsarnokságot fogok én maguk felett gyakorolni! Jelenleg fogom e helyen, ha irak, addig is kérek itt néhány sort. Elza. 956-1

Doktorka édes! Mit gondolsz maga édes, azt hiszi, hogy nekem ungváli túrelmem van? Holnap este várja Ő. 962-1

Jrma. Kérem küldje vissza az arcképeimet! Igen? Leo. 956-1

Szervusz babus! Nagyon jól mulatok, annyi a nyul, hogy a legszebb vadász is bravurt csinálhat. Nemcsak él a to Óreged. 968-1

Jmre. Üzenetét a mai lapban olvastam, de kérem ne túrelmetlenkedjék, hiszen szándékom őnt megismerni — herczig fiacskám — néhány nap múlva. Túrelmem rózsát terem. Elza. 954-1

Gleichenberg. Remonyim, megkapta leveleimet és teljesül Marriettája kérését? 952-1

HÁZASSÁG.

Csinos barna leány ez uton óhajt középkori urat megismerkedni, ki vagyona nem reftokál. „Házasság” jellegre teljes címmel ellátott leveleket a kiadóhivatal továbbít. 946-2

Férjhez óhajtom adni huzomat 15,000 ft hozományval, tehát előleg a fővárosban vagy annak közelében, hivatalnokhoz, vagy földirtokoshoz. Huzom kereséde szép, jó nevelésű, és amit külsejéről megtagadtam a természet, azért kárpótlást nyújtanak egyéni tulajdonságai és ezek nem olyan mulandó dolgok, mint a külsőségek általában. Ha találkozik olyan komoly gondolkodású és rendezett viszonyok közt élő egyén, aki előbb birkat értékel az e félek, kérem írjon e lap kiadóhiv. és jeljeze e rovatban azt „Nemes” címmel. 928-2

Nősülni óhajjt egy rendezett anyagi viszonyok között élő 35 éves ip*ros. Némi hozományt igényel. Ajánlatot kér „Iparos” jelje alatt e lap kiadóhivatalba. 868-2

ÁLLAST KERES.

Jogszigorló bejegyzetelés céljából, jobb hathollikus ügyvédi irodába ajánkozik a delutáni órákra, honorárium nélkül; a fővárosban ingatlanul bír, tehát biztosított-képes. Szíves ajánlatokat „Jogszigorló” címmel a kiadóhivatal továbbít. 984-3

Nevelőnö, előző évi idő szorint is alkalmosságban van alkalmazva, előző évi idő szorint is alkalmosságban van alkalmazva, előző évi idő szorint is alkalmosságban van alkalmazva. Szíves megkeresést kér e lap kiadóhivatalba „Emma” jelje alatt. 907-3

Ugyes kárpitos-segéd, ki már nagyobb műhelyekben dolgozott, állást keres. Cím a kiadóhivatalban 884-3

Jrodai teendőkhöz járta joghallgató szerény feltételek mellett alkalmazást keres ügyvédi irodába. Cím a kiadóhivatalban megküldhető. 858-3

Vidékre nevelőnek ajánkozik e téren járta egyetlen hallgató. Cím a kiadóhivatalban megküldhető. 856-3

Nevelőnö több évi gyakorlatl, jó bizonyítványokkal sürdősen állást keres. Szíves megkereséseket „Szorgalmas” jelje alatt a kiadóhivatal közvetit. 882-3

Pénzbeszedőnek ajánkozik egy óvadékképes kitűnő bizonyítványokkal és legjobb ajánlatokkal rendelkező, 39 éves férfi. Cím a kiadóhivatalban. 854-3

Takaritst elvállal egy tisztességes asszony lakasort. Cím a kiadóhivatalban. 486-3

ÁLLAST KAPHAT.

Nyugdíjazott katonatisztek állandó és jövedelmező alkalmazást nyelhetnek. Ajánlatok „Jövedelmező” jellegűek e lap kiadóhivatalba ezimzandók. 6429-4

Takaritonót keresek azonnali belépésre uri házhoz. Cím a kiadóhivatalban. 910-4

Intelligens jó szavadajú urak állandó és jól jövedelmező alkalmazást nyelhetnek egy előrangú biztosító intézetnél. — Pályázók szíveskedjenek V. ker., Váci-körút 18. II. em. 52. sz. a. délelőtt 10-12 óráig bemutatkozni. 6431-4

Helybeli irodalmi vállalat keres ügyes szakképzett utazót. Kik e téren már működtek előnyben részesülnek. Bizonyítványi irásokkal ellátott „V. V.” jeggy ajánlatokat a kiadóhivatal közvetit. 809-4

Takaritonót keresek uri családhoz. Cím a kiadóhivatalban. 815-4

Pénztárnoknö több évi gyakorlatl, 1000 forint óvadékkal nagyobb üzletben állást nyer. Ajánlatok „K. M.” jelje alatt a kiadóhivatalba küldendők. 782-4

Gyakornok, Magyar, német ajánlatok „Utazási iroda” jellegűek a kiadóhivatalba küldendők. 801-4

OKTATÁS.

Bál-bizottságok figyelmébe! Egy közkezdvelt, népszerű fővárosi tánc-tanító szerény feltételek mellett ajánlja magát a farsangi időnyre. Cím a kiadóhivatalban. 930-5

Szabadkézi, nemkülönböztet mértani rajzolásban kezdőknek oktatást adok szerény feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban. 440-5

Német, francia leccsköt ad 4 frtot havonta kitűnő tanár. Ajánlatokat „Szakképzett” alatt a kiadóhivatal továbbít. 237-5

Színésznö kezdőknek oktatást ad. Cím a kiadóhivatalban. 932-5

Nevelőnö keresek három kis leányom mellé, ki őket mint művelt nő, olyan nevelésben tudná részesíteni, amilyet előzőleg származásuk és szellemi képességük állása igényel. Ajánlatokat „Disztinált” jelje alatt a kiadóhivatal közvetit. 678-5

BIRTOK ELADÁS.

Eladó Pusztá-Szt. Mihályon a kőrvasut mentén egy szoba és konyhából álló lakház. Cím a kiadóhivatalban. 223-6

Eladó birtok. Pestmegyében, vasúthoz közel 24 kataszteri hold eladó. Bővebbet Pahi község jegyzőségénél. 221-6

HÁZ ÉS VILLA ELADÁS.

Eladó házak! Nagyobb és kisebb házak a főváros minden kerületében, új, adómentesek, ahol a befektetendő tőke 7, 8 és 9% kamatot, esetleg többet is hoz, de mindig a ház felvételétől és kiállításától függ. *Ágyar/ák.* Budapest és környékén, nemkülönböztet *fürdőbelyegeken.* Balaton-Füred mellett kettő, 5 és 3000 frtot, szép, uri lakások eladók. Cím a kiadóhivatalban. 774-7

Bérgalota! Az Andrássy-útól alig 40 lépésnyire, egy ritka szőlő, III emeletes bérgalota sarok, csupán nagy lakások tartalmát előkelő lakóitól lakva, elsőrendű építkezés, istálló és kocsiszínnel, ahol esetleg egy előkelő vonókné 16-18 utcai szobából álló lakás alakítható. Ár 230000 frt, teher 115000 frt. 5% pénz törlesztéssel együtt. Ajánlatok „Bérgalota” cím alatt kéretnek a kiadóhivatalban. 778-7

ELADÁS.

Gyógyszertárak 5-6000 frt forgalommal keresek megvételre, vagy nagyobb forgalmat bérbe. Cím a kiadóhivatalban. 235-8

Kerékpár kifogástalangerendelt angol gép 60 forintért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 203-8

Jó forgalmu kávémerésemet, családi viszonyaim változása következtében, jutányos áron azonnal eladom. Levelet kérek a kiadóhivatalba „Jó üzlet” jelje alatt. 634-8

Honvédtiszti attília és csákó, majdneem új, olcsón eladó. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Új honvédtiszti ruha” címmel kéretnek. 738-8

Elegánsan berendezett illatszertár, áruakkal együtt, azonnal eladó. Különösen ajánlandó egy inagános hölgynek, könnyen vezethető; évi jövedelmem 1200 frt, szükséges 3000 frt. Cím a kiadóhivatalban. 6427-8

Ebenfa fuvola (Ziegler mester műve) ezüst billentyűkkel, elefánt csontfejjel, eladó 100 frtot. Cím a kiadóhivatalban. 718-8

Honvéd gyalogtiszti — egyenruha, alig használt, minden áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 885-8

„A természettudományi közlöny” 25 évfolyama, 125 frt helyett, 70 frtot eladó. A kötetek füzetekben vannak, ép tiszta állapotban. Ajánlatokat „Természettudományi közlöny” jelje alatt a kiadó közvetit. 644-8

Egy aquarium, egy díszes virágasztal, phónix és legyöző pálmakkal több rendbeli dísznövény eladó. Levelet „Aquarium” jelje alatt a kiadóhivatalba. 630-8

Több kisebb és nagyobb lakás kiadó május 1-ére, esetleg azonnal is. Cím a kiadóhivatalban. 847-8

Gyógyszertár. Realjoga gyógyszerár nagy vidéki városban, mely szőlőhegyen 30000 frton felüli tkrv forgalommal 90000 frtot eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 138-8

Eladó telkek. Budán, a Gellérthegy legszebb helyén, a fő-út mellett, két szép telek villának igen alkalmas, szabad kézből eladó. Ajánlatokat „H. K.” jelje alatt e lap kiadóhivatalba. 628-8

VÉTEL.

Keresek megvételre élénk forgalmu helyen elővirág üzletet, azonnali átvételre. Ajánlatokkérek „Virág” jelje alatt az „Országos Hirlap” kiadóhivatalába. 914-9

Megvételre keresek a főváros közelében egy kisebb telket, ahol 2-3 szobás kis házat lehetne építeni és azonkívül egy kis udvar is maradna. Címem megküldhető e lap kiadóhivatalban. 862-9

Telket vásárlók Budapeston vagy környékén. Irasbeli ajánlatok „Közpénz” jelje alatt a kiadóhivatalba kérek. 500-9

Tisztviselőtelepen lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

Eladó szobák. lakást vagy házat keresek bérbe, mely bejárati az előszobán át. Cím a kiadóhivatalban. 845-10

SZOBÁ KERESTETIK.

Lakást keresek május 1-ére József-köruton vagy annak közelében, mely 2-3-4 utcai szobából és hozzá tartozékaiból áll. Ajánlatot kérek R. V. 57 alatt a kiadóhivatalba. 516-12

Nagy urasági lakást keresek az Andrássy-út közelében, mely áll 5-6 szobából és a hozzá tartozó mellék helyiségekből. Levelet kérek „Bankigazgató” címmel. 802-12

Butorozott szobát keresek az „Országos Hirlap” szerkesztőségében. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „József-köruti garcon lakás” jelje alatt. 826-12

Lakást keresek, mely áll 3 szoba, konyha, előszoba, és fürdő-szobából. Ajánlatokat kérek „Arany” címmel a kiadóhivatalba. 942-12

KIADÓ LAKÁSOK.

1-ső kerület, Karácsony-utca, egy 3 utcai szobás lakás, mely áll 1 szobából, Bővebbet a kiadóhivatalban. 168-13

1-ső kerület, Rézmal-dűlő, a Janus-körház közelében 2 nagy, veranda, konyha, fürdőszoba, konyha (vízvezetékkel), előszoba, pinco és padlástól álló lakás azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 118-13

1-ső kerületben Altília. és Roham-utca sarkán a fővárosi nyári színház közelében, a III. emeleten egy értékes lakás kiadó, mely áll 3 utcai-, cseledő-, fürdő- és előszobából. 476-13

2-ik kerület, a Bimbo-utcában egy I. emeleti lakás kiadó, mely áll 1 kis szoba, elő-, fürdő-, cseledőszoba, veranda, konyha stb., azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 170-13

Magyar-utczában egy I. emeleti utcai lakás azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 660-13

4-ik kerület. Bérvárosban egy III. emeleti lakás kiadó, mely áll 1 kőbaltos - tás szobából, 1 udvari, elő-, konyha és előszobából. Bővebbet a kiadóhivatalban. 482-13

5-ik kerület, a Kálmán-utczában a III-ik emeleten 3 udvari, elő-, fürdő-, cseledőszoba, konyha, előszoba stb., közbéjött akadályok miatt kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 176-13

6-ik ker., Vörösmarty-utczában egy II-od emeleti, 2 udvari, elő-, szoba, konyha stb.-ből álló lakás azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 110-13

A Krisztina-köruton egy 3 utcai elő-, fürdő- és cseledőszobából álló lakás azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 483-13

6-ik kerület. Vörösmarty-utczába, 2 udvari, előszoba, konyha, kamra azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 484-13

6-ik kerület. A Váci-köruton egy 3 bejárati lakás kiadó, mely áll 5 utcai-, 2 elő-, cseledőszoba és konyha. 476-13

7-ik ker., az István-uton egy I. emeleti lakás azonnal kiadó, mely áll 2 kerti szobából, konyha, kamra stb. Bővebb címe megküldhető a kiadóhivatalban. 172-13

HITEL-PÉNZ.

Kölcsönt szeretnék felvenni a főváros közelében levő kisebb telkemre. Ajánlatot ügynökök kizárásával, kérek a kiadóhivatalba „Kölcsön” címmel. 940-14

Amortizációs kölcsönöket - budapesti házakra és telekrekre I. II. és III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre minden előzetes költség nélkül kölcsönöztek, a legrovidebb idő alatt előleg fővárosi intézetnél csekély utalozog honorárium fejében. Telekkönyvi kivonat és kataszteri bírói kiv. szükséges. Értekezletit d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 851-14

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Egy kisebb bolthelyiség kiadó a Zsigárd-utczában. Legal-kalmasabb női-divatárú-üzletnek. 938-17

Kiadó bolthelyiség. A belváros legelőkelőbb forgalmu helyén, egy nagy sarok bolthelyiség kiadó május elsejére. Megkereséseket „Kiadó” címmel a kiadóhivatalba küvetit. 936-17

Kis bolthelyiség a József-köruton azonnal kiadó. Évi bér 400 frt. Cím a kiadóhivatalban. 814-17

KÜLÖNFELE.

Keresek jó házi kosztot. Leveletet „Házi koszt” címmel továbbit e lap kiadóhivatalba. 949-18

Örökre óhajtom adni, nehez anyagi körülményeim következtében egyenes szép szőke kis leányomat. Ha akadá olyan nemeslelkű egyén, ki rajtam ezáltal segíteni és gyermekemnek biztos jövőt, othont apujtam kezébe lenne, szíveskedjék „Arva” címmel megkeresni a kiadóhivatalban. 894-18

Elveszett a fővárosban egy nagy fekete kutya, ismeretlen jelo nyakán nagyaráz szegékekkel kiverit fekete szíj, két hátulós lábán fehér jelt. Dúdó neve halgat. A szíves megtaláló kerétek a kiadóhivatalban jelentkezni, hol illő jutalom részesül. 896-18

Elveszett egy arany-óra ezüst lánczccsal a József-tér és Erzsébet-tér tájékán. Kéretik a megtaláló azt az „Országos Hirlap” közvételésével méltó jutalom mellett, tulajdonosához juttatni. 908-18

Urak! Kiknek férföltözéseik zálogban vannak, én azokat kiváltom, csak a zálogozódulát, lakczimot és nevét egy levelettekben küldje hozzám. A ruha önoman kivásalva, amilyeneken javítás kívánatik, javitva lesz. Szóval teljesen rendezve, a legcsekélyebb munkadíjjal és a kiváltási összegget szembevetve, kivánt időre hához szállítom. Fazekas József férfi-szabó, Rókk Szilárd-utca 6. szám. 229-18

Mariska! Önnek is csak a Ravissante arcport ajánlhatom legjobban, de minthogy Ön „barna” tehát a Rachel (testezint) hozzása meg Török József gyógyszeriariból. Növére pedig a halvány rózsaszínűt, akkor elragadóok lesznek az estélyen. — Attól ne féljen, hogy észre veszik, a Ravissante fáthatalian és ártalmatlan. Etelka. 916-18

Árczkép után készíték krótarazat vagy olajfestményt, bármilyen festőmunkát (legyöző-, fa- vagy selyemfestés) igen jutányos áron. Címem megküldhető a kiadóhivatalban. 596-18

Gyámok figyelmébe. Novólösbe elfogadok két kis fiucska mellé 3-10 éves gyermeket, kinek teljes kiközpeltetés remé bizalmát, illő díjért. Leveletet „Mentor” címmel a kiadóhivatalba küvetit. 622-18

Kedves Jlonka! Ha színházba, hangversenyre megy és Ön is feltűnő akar lenni, mint barátom, akkor ne használjon mást, mint a 25 év óta legjobb hírnémet érdemlő Ravissante arczbőr szepítő különlegességét! Ravissante arcport, Ravissante pipore-azapant és Ravissante szepítőt. (Ára 1 frt 50 kr.; előlegű 3 hónapra) Török József és Török Sándor urak gyógyszeriariban kapható valódi minőségben. Kausula. 918-18

MINDENFÉLE.

A krisztkindli.

Ezen a „társadalmi kérdésen“ sokan tán mosolyogni fognak, pedig bizonyos, hogy nincs ezen mit nevetni, mert ennél égetőbb és drágább kérdés, mivel már csak néhány nap választ el a karácsonytól, alig van napi renden.

Erről beszél a család kicsinye-nagyja, ezt hirdetik a kereskedők kirakatai és hirdetései, erről sutognak az előszobában s ami fő: ettől komolyodik el a családfő arca.

A régibb, egyszerűbb s így bátran mondhatni, jobb időben a karácsonyi ünnepek közeledve, a család minden tagjának örömet hozott, ma már jóformán csak a kereskedők, a gyermekek és a cselédek várják örömmel, mert mindenik sokat vár tőle, ép ezért a legtöbb családapá aggodalommal néz elébe, mert az a sok mindenféle, amit a családtagok a kis Jézuskától remélnék és várnak, egyáltalában nem áll arányban a nélkülözhető pénzzel, s fájdalom, a családapáknak rendesen nincs külön krisztkindlijök, vagy ha van, azt is nekik kell megfizetni.

Régebben a karácsony nem volt más, mint a kereszténység legmagasabb, legszebb és legcsaládiasabb ünnepe, melynek anyagi értéke s terhe nem volt! ajándéka csak a család legkisebb tagjainak s a cselédeknek szült s legfőkébb csak aranyos gyümölcsből állott s csak később jöttek a karácsonyfák dívatba, míg azoknak drága díszítése s a család minden tagja, a cselédek, jóbarátok s ismerősökre is kiterjedő pazar ajándéka csak a legujabb idők kinövése s a társadalmi fonákságoknak ijesztő terhe.

S mintha nem volna elég magában is a karácsony, mindjárt egy hétre rá következik az újév, s ezzel az utonállásig terjedő zsákmányolási vágy, mely a szegény családfőt még a legidegenebb személyek rohamának is kiteszi.

S mindezt a karácsony és az újév ünnepének nagyobb dicsőségére teszi a társadalom, csak azért, mert az embereknek nincs elég lelkierejük, erkölcsi bátorságuk e ferde szokásokkal szembeállni, s kimondani, hogy ezekről a szokásokról erről a szent ünnepi kufárságról én nem tudok semmit, a szentírásban, a kánonokban, a moráltörvényben, a korpusztjuriában ennek a kötelességnek nincs semmi nyoma, s magamat megkoppasztani, adósságba verni, csekély anyagi örömet hasztalan kiadásokra fordítani nem fogom.

Mert valljuk meg az igazat — nálunk vajmi kevés ember van, akinek több pénze volna, mint amennyire szüksége van, s ha már most bárki is oly kiadásokba veri magát, mely nem szükséges, akkor legtöbbször olyan szükségletét sem elégítheti ki, melyre azután később adósságot kénytelen csinálni.

A családfő ezt tudja, érzi, de nincs bátorsága azt mondani családtagjainak: Nem lehet! Nincs! Nem teszem!

S aztán ha még olyan dolgokat vennének, amik szükségességet képeznek, s egy vagy más kiadást később nélkülözhetővé tennének! De nem! A karácsonyi kiadások legnagyobb része oktalan pazarlás számba megy, előmozdítja a gyengék hiúságát, a gyermekek nagyravágását, irigységét, a felnőttek fényüzei vágyait s a cselédek kapzsóságát, mert hát a nők már csak akkor látják szívesen a kis Jézuskát, ha legalább is bonbont hoz, és a cselédeknek sem kell már az okkazióból vett olcsó ruha, hanem duplafedelű arany óra lánczczal, köves gyűrű kell nekik. Különben hetekig nem bír velök az ember.

Ez ellen a zsarnok krisztkindli ellen védekezni kell, mert különben nagy anyagi és erkölcsi kárnak lesz forrásává.

Azonban egyes emberek vajmi keveset tehetnek ez ellen, a baj általános, általános is kell ellene védekezni.

A családban, ha a családfő okos, felvilágosítja családja tagjait, — s ha ez nem volna elegendő, hívja segítségül a háziasszonyt s utoljára ha kell, legyen energikus s mondja ki a „nem“-et. A társa-

dalmi életben pedig már előbb hangoztassa, hogy a kis Jézus nem azért születik, hogy az ember adósságba, vagy legalább is hasztalan kiadásba verje magát érte.

A kávéházak, vendéglősök s klub igazgatók tilták el alárendeltjeiket a szemtelen koldulástól és tolakodástól, s az üzletemberek alkalmazottjaikat a terhes új év kívánástól, s mondják ki, hogy a reklám e piszkos fajtát nem tűrik, amint már szükségesnek találták kijelenteni egyetleg azt, hogy ajándékot nem adnak.

Töröljük el ezt a keresztényadót, mely terhebb minden pogány adónál.

A magyar ember mindig híres volt arról, hogy nem szeret fizetni. Alig egy félszázada, még a fejét is beverték annak, ki önként akart adózni s ma sem valami örömet fizetjük az állami adókat s ime mégis a társadalom egy új, mindennél terhebb adót önként vesz vállaira, csupa gyöngösgéből vagy hiúságból.

Csak tőlünk függ tehát, és természetünkkel is igen jól megfér, hogy ezen terhes adótól megszabaduljunk, mert ha duzzognak is azok, akik várakozásaiban csalódtak, de végrehajtást még sem vezethetnek ellenünk, ha kijelentjük s meg is tesszük, hogy karácsonyi és újévi ajándékot nem adunk, de el sem fogadunk s hogy ezen a czimen egyáltalában nem adózunk. k. b.

A konyha-óriás. Természetesen Amerikában van, a roppant méretek hazájában. Ebben a csudatalajban minden óriási arányban megnő. Husz emeletes házak, tizezernyi lakóval.

A világ legnagyobb konyhája New-Yorkban, az Astoria hotelban van. Az új-testamentom szerint Jézus egyszer 5000 embert megvendéglített és ehez nem volt egyebe vagy öt kenyérről és néhány száritott halnál. Ma már, hogy nem történnek csodák, 5000 ember megvendégléséhez iszonyu apparátus kell, mely a csodával határos csak.

A nevezett hotelben egyszerre 5500 éhes embert tudnak jöltartani. A hozzá való konyha három rengeteg tereméből áll, melynek felülete harmincezer angol négyszögláb. A berendezés természetesen arányban áll a konyha nagyságával. Két hosszú sorban állnak a sütőkészülékek, tizennyolc elkülönített tűzhelyel. A tűzhelyek a közelükben felállított asztalokkal 2000 négyszöglet foglalnak el. Ebben a teremben van hat óriás sütőrostély, egy nagy kemence a vad elkészítéséhez, négy nagy sütőkemence sültnek és süteményeknek; hat óriási rézüst főzelékhez, hat huszforraló üst, egész sor melegítő és előkészítő asztal.

A másik két teremben vannak a hűtők, az állványok a rengeteg tömegű ezüst-, porcellán- és üvegedény számára, az óriási mosókészülékek a már egyszer használt edényeknek.

Külön helyiségben, ahonnan az egész konyha egy pillantással áttekinthető, van a konyhafőnök, innen kormányozza az alája rendelt sereget, amely is a következő személyekből áll:

Konyhafőnök, első és második (az éjjeli felváltásra) helyettes-főnök, segédek	14 személy
Mártászakács	11
Pecsenyeszakács	10
Sült hushoz	9
Süteményhez	7
Pék	4
Fagyalt készítő	4
Tálaló	6
Leves-felügyelő	19
Főzelék-gondnok	9
Kávékészítő	4
Osztriga-kezelő	4
Hus-, hal- és szárnyas-tálaló	12
Segédszakács	7
Segédszakácsné	16
Edény tisztogató	40
Tűzelő	5

Összesen: 181 személy.

Ilyen készülékekkel aztán csakugyan jól lehet tartani 5000 embert. Ha a konyha teljes működésben van, egy lakomához tud szolgáltatni 5000 adag levest, 6500 adag kávé, 3000 font marhasültet, 1200 adag ürökötletet, 650 adag báránysültet, 1200 adag salátát, 4000 font kenyeret stb. stb.

De nem is merjük tovább mondani. A mi kis konyhánk mennyi bajt okoz, mennyi vesződség csak az egyetlen szakácsnéval, hát még olyan rengeteg

konyhával, meg annyi szakácsnéval mennyi galiba lehet!

Európa bünbarlangja. Monakót méltán megilleti ez a név, hisz évente az emberek százait teszi tönkre és kergeti a halálba. Pedig ez a bünbarlang óriási kincseshánya — a monakói fejedelem és a játékbank részvényesei számára. Többször jutott már nyilvánosságra, mily horribilis összegekben dolgozik ez a részvénytársaság. De a most érkező hír már hihetetlen. A jövő év január 11-én tart közgyűlést a részvénytársaság, mely a játékbank-engedély meghosszabbításának módzatait fogja megállapítani. 1913-ban jár le az engedély és Albert herceg hajlandó további harmincz esztendőre koncessziót adni. Ezzel szemben a részvénytársaság a következőkre kötelezi magát:

1. Az engedély meghosszabbításakor nyomban *tíz millió frankot* fizet le a monakói fejedelemnek.

2. Saját számlájára, de a fejedelemség tulajdonát gyarapító építkezéseket fog keresztülvinni öt millió frank erejéig.

3. Két millió költséggel színházat épít.

4. A színház direktorának előadásonként a költségek fedezésére 25.000 frankot fog fizetni.

5. 1913-ban újlag 15.500.000 frankot fizet a fejedelemnek.

E szerint a részvénytársaság 30 év leforgása alatt 32.500.000 frankban fogja részesíteni Albert fejedelmet és a monakóiakat. Elképzelhető, mily óriási bevételei lehetnek a játékbanknak, hogy ily nagy kötelezettségeket hajlandó magára vállalni. De a részvénytársaság még tovább megy, úgy látszik, hogy még ez sem meríti ki előirányzott kiadásait, mert újabb fedezésére 17 millió frank erejéig négy százalékos kötvényeket fog kibocsátani. A nagy osztalékok reménye pedig biztosítani fogja, hogy ezeket a kötvényeket is hamarosan el fogják kapkodni, daczára, hogy a játékbank összes ingatlan vagyona nem terjed többre egy pár játékasztalnál. A bank részvényei névértéke 500 frank, de manapság már 3200 frankon állanak.

Az aranyvidék erkölcssei. Az új világ vala, mennyi épkezláb aranyásója most Klondykeben turja a földet. A New-York Herald érdekes leírta közöl a klondykei aranyásók életéről és erkölcséről, amiből kiviláglik, hogy ott a helyszínén még az aranyak is igen csekély értéke van. Nappal serényen folyik a munka, éjjel pedig még serényebben ömlik az arany élelmes vállalkozók feneketlen zsákjába. Nagy kelete van a táncztermeknek és a játékbarlangoknak. A sörnek és a vyskinek poharát két márkával mérik, játszani pedig csak nagyban játszanak. Amit a kétes minőségű getlemenek napközben keresnek, azt éjjel a legnagyobb könynyedséggel eltékozzolják. 10—20.000 márka vesztés fel sem tűnik a Swiftwater ur, a legdurább aranybánya tulajdonosa, a multkor egy óra alatt 30.000 márkát veszített el a makaón. Mikor ezt megeselekedte, boldog mosolygás közt beinvitálta az egész társaságot egy kis ivásra, ami szintén ke-rek 5000 márkájába került. Ilyen állapotok mellett a korcsmárosok a legügyesebb aranybányászok, mert ezek a sötét aknák helyett egyszerűen a vendégek zsebéből bányásszák ki az aranyat. Azután ezek a korcsmárosok nem a legkedélyesebb gentiemenek, mert a számla nem fizetést főben járó bűnnek tartják. Egy Schorti nevű aranyásónak sikerült az egyik játékasztalnál rongyos 20.000 márkájától könnyű szerrel megszabadulni. Nem lévén több pénze, daczára annak, hogy volt egy kis fizetetlen korcsma-kontója, gyorsan és feltűnés nélkül akart távozni. A szemfüles korcsmáros rászólt, hogy van egy kis kiegyenliteni valója, holmi elfogyasztott ételek s némely üveg pezsgők fejében. Schorti azonban, mint süket, az ajtó felé tartott. A korcsmáros elővette revolverét és egy jól irányzott lövéssel leterítette Schortit. A vendégek egy pillanatra elhallgattak s beszüntették a tánczot. Schortit néhány perc múlva kiszállították a terem-ből s a táncz tovább folyt, mintha mi sem történt volna. Másnap Schortit eltemették az idegen, barátságatlan földbe s a többiek folytatták tovább a ház-szát az arany után nappal és a sivar élvezetek után éjjel.

A RÓKAÚT.

SUDERMANN HERMAN

REGÉNYE. (33)

„A magányosság az, ami hozzá köt”,
mondotta magában gyakran, „hiszen emberarcza
van és emberhang jön ki a szájából.”

Sokszor, mikor a lány varrnalója fölé
hajolva, szótlánul öltést öltésre halmozott,
Boleszláv alvást tettett és félig csukott szem-
mel leste a lélegzet-vételét. Tele, lassu, halkan
elvesző hang volt, de az ő füleiben úgy cse-
gett, mint esődes zene. Olyan volt, mint az
apály és dagály az életerő özeánjában.

Ha sokáig ült a varrásra hajoltan, hirte-
len magasra kiegyenesedett, összeszorított öklök-
kel nyújtózkodott kétoldalt a szék karjáiig s
ilyenkor hatalmas formában domborodott ki a
melle és szinte kirepesztette a ruháját. Mintha
időről-időre érezné a láz is azt a nagy élet-
erőt, amely benne pezsgett és forrott.

Azután megint összeroppant és békében
tovább varrt.

Nemsokára a vele való együttlét, kedves,
szinte nélkülözhetetlen szokása lett Boleszláv-
nak. A lümpás még egyszer olyan fényes lett,
mióta fényét a lány vásznának fehérsége vis-
zasugározta, az óra rézmutatója még kétszer
olyan gyorsan szaladt, mióta nem hajszolta tü-
relmetlen tekintete nagy sietségre. A szél az
ágak közt, amely máskor olyan fenyegetően
fűtyölt és sivitolt, most lágy lett és halk és
bölcsődalszerű, sőt a tető rozzant gerendái se
ropogtak és kattogtak oly hangosan.

Borzalommal várta az estéket, mikor a
lány szürkületkor utnak indult Bockelberg felé,
s nem egyszer támadt már az a gondolata,
hogy elkíséri hosszu útjára.

De az együttlétnek, amely olyan barát-
ságos kezdett lenni, mérges tövise volt.

Néha, mikor sokáig rábámult a lányra,
kinzó vágya támadt, hogy multja sebeiben tur-
káljon, és kikutassa, milyen viszonya volt a ha-
lottal. Egyideig csak sikerült, hogy a kérdése-
ket, melyek a nyelvén égtek, magába zárja,
mert érezte, hogy kevés jó támadhatna be-
lőle; de kerülő uton megint csak eszébe ju-
tott a kívánsága.

„Ő az egyetlen, aki tanuja annak, a gaz-
tettnek” mondotta, magában, „sőt több is, —
az egyetlen büntárs, — csakis ő adhat fel-
világosítást.”

És egy este nyersen kitört belőle a kér-
dés, amelyekkel megzavarta az eddig oly jó-
tékony csöndet. — A lány elhalványodott, s
az erőtlenné lett keze lehullott az ölébe.

— Megint megharagszik majd rám uram,
dadogta.

— Tedd, amit parancsolok.

A lány kereste a szavakat.

— Régen volt nagyon, úgy könyörgött, —
s én nem is értek az elbeszéléshez.

— De a kérdéseimre csak tudsz fe-
lelni!

Ekkor megadta magát a sorsának.

— Ki volt az, aki először felszólított az
éjszakai utra?

— A nagyságos ur.

Boleszláv összeharapta az ajkát.

— Hogy történt?

— A nagyságos ur azt parancsolta, hogy
szolgáljak föl a vacsoránál. Meggyújtatta a nagy
karos gyertyatartót, amely máskor sohase égett,
s a francia tiszték aranyos ruhája úgy csillo-
gott a nagy fényben, hogy egészen elszédültem,
amikor a levest behoztam. — Aztán mind ne-
vettek és rám mutattak és francziául beszéltek,
amit én nem értettem.

— Hányan voltak?

— Öten voltak és egy őszhaju, az
volt a legnagyobb ur. S mikor a leves-
sel ahhoz a legnagyobb urhoz jutottam,
akin a legtöbb arany volt, akkor átfogta a de-
rekamat. De én odatettem a tálat és ráütöttem
a kezére. Aztán megint nevettek és a nagysá-
gos ur azt mondta: „Ne légy olyan ostoba
Regina!”. Elszégyeltem magamat, hogy épen a
nagyságos ur mond nekem ilyet, s azt mon-
tam egész hangosan, hogy inkább találjon más
valaki, de én nem hagyok magamon ilyen szé-
gyent. — Erre még jobban nevettek s az a
legfelsőbb elkezdett németül beszélni, de úgy,

ahogy a kis gyerekek beszélnek s azt mondta:
„Te lenni nadjon szinos, terék leány.” És a
nagyságos ur azt mondta erre: „Egy leány,
aki önöknek még nagyon hasznos lehet, uraim.”
— vagy más offélet. Mikor aztán a végén e li-
kört körülhordtam, akkor a nagyságos ur le-
huzta magához a füleket és azt sugta, hogy
éjszaka menjek be hozzá.

Boleszláv fölragrott.

— És te mit tettél?

A lány lesütötte szemét.

— Oh uram, így kérlette — minék is
kérdesz ilyet? Hiszen már nagyon sokszor
megtettem és nem gondoltam soha semmi
rosszra.

Boleszlávnak formni kezdett a vére.

— Hány esztendő voltál akkor?

— Tizenöt, uram.

— És már olyan romlott, olyan...

A düh elfojtotta a szavát.

A leány mondhatatlanul szomorú pillan-
tást vetett rá.

— Tudtam előre, hogy haragudni fog,
mondta azután, — de hát én nem tehetem
magamat jobbra, mint amilyen vagyok.

— Beszélj tovább.

— Mikor éjfélkor bementem hozzá, még
ébred volt, és nagy lépésekkel járt az asztal
körüli. Azt kérdezte, akarok-e sok pénzt keresni.
Persze, nagyságos ur, mondtam, nagyon szive-
sen. Mert akkor még nagyon szegény voltam.
Aztán kérdezte, hogy félek-e a sötétben? Erre
nevettem és azt mondtam, hogy ő legjobban tud-
hatja. Aztán még kérdezett egyet-mást, mintha
vizsgálta, aztán kimondta: Hogy vajjon merem-e a
franciákat egy óra mulva a rókauton meg az erdőn
átvezetni. Erre elkezdtem sirni, mert a fran-
cziák rejtetesen garázdálkodtak a kastélybau
és szaladgáltak a lányok után mindenfelé és
én félttem, hogy erőszakot tesznek velem.

— Hát ettől mégis féltél? vetette közbe
Boleszláv gúnyos mosolylyal.

— Igen, — és megmondtam a nagysá-
gos urnak, hogy azt semmi szín alatt sem
teszem meg. Erre szörnyen dühös lett, megra-
gatta a két vállamat, úgy hogy térdre estem,
és rámkibált, hogy háládatlan teremtes va-
gyok, — meg hogy szégyenszemre vissza ker-
gett a faluba, — és hogy megmondja a tiszte-
letes urnak, hogy milyen személy vagyok én,
meg hogy a templomba kiállítanak vezeklésre,
— és fojtogatott a torkomon, — s ekkor
uram, mikor kimaradt a lélekzetem —

— Egy szót se többet, kiáltotta Boleszláv
és megragadva a leveleket, melyek az apja
ártatlanságát biztosítják, összehasogatta
mind. — — —

XII.

Másnap reggel puskát vett elő a szek-
rényből és kiballagott a hótakart erdő felé.
Egész nap a vadonban bolyongott, anélkül,
hogy egyetlen emberi lénnyel is találkozott
volna. Az őzök és nyulak békén maradhattak
tőle, elmerülve bámult a levegőbe.

Fáradtan és kimerülten tért alkonyatkor
haza. Mint valami kőszobor, állott Regina a
rókautnál és várt reá. Mikor jönni látta,
egy mozdulattal eléje akart rohanni, de
meggondolva magát, hirtelen megfordult és
halkan, nevetve lépdelt be előtte a házba.

Mint egyébkor, ma is csöndben hozta be
neki az ételt. Boleszláv evett és maga elé bá-
mult. Egyszerre csak hallja, hogy a leány szag-
gatott, göröcsös zokogásba tört ki.

— Mi bajod? — kérdezte tőle merengé-
séből felriadva.

De a leány kirohant, minden válasz nélkül.

Olyanforma mozdulattal tett, mintha utána
akarna menni, de aztán összeszorította fogait
és újra leült. Valami elfojtott harag forr benne.
Még nem tudta neki megbocsátani, hogy meg-
fosztotta attól a reménytől, melyben hetek óta
oly jól érezte magát.

Most aztán, fenéig kell ürítenie a pohá-
rat, bármilyen keserű is legyen a tartalma.

Kis idő mulva Regina utra készen jött be
a szobába.

— Te el akarsz menni! — fakadt ki
durván.

A lány elfordította a fejét, hogy ne
láthassa kisírt szeméit. Holnap karácsony szent
estéje van, uram. És a bolos azt mondta,
hogy karácsony éjjelén őt is hagyják békében.

Karácsony szent estéje! Milyen különö-
sen, milyen mesészerűen hangzik ez! Hát van
még öröm és ünnep a világon? Hát még
mindég körülánczolja ujjongva a ragyogó
fenyőfákat?

— Bizonyynal te is kívánsz magadnak
valami meglepetést, ugye Regina? — kérdezte
keserű mosolylyal.

— Oh uram, — felelte a leány — ilyesmi
ebben a házban sohasem volt szokás. Nem is
volna benne semmi örömem.

— És miért nem?

Habozott. — Hagyjon el, uram — kérte
elfogulva.

— Nagyon sokat szeretnék még kér-
dezni, Regina.

— Ne faggasson most tovább uram, kü-
lönben —

— Hát eredj!

— Jó éjszakát uram!

— Jó éjszakát!

De még egyszer visszahívta.

— Valld meg előbb, miért zokogtál az
imént.

Kivörösödött szeméből a szégyenkező bol-
dogság egy sugara tört elő.

— Hisz gondolhatja uram, — dadogta.

— Ej, dehogy.

— Mert aggódtam, hogy talán vissza sem
jön többé.

Aztán az ajtó felé fordult. Léptei elhang-
zottak az éjszakában — — —

Másnap reggel Boleszláv zugas és sü-
völtés keltette föl, mely kellemetlenül borzon-
gatta már előbb is félálmában.

A vihar minden erejével kitört. A jege-
nyék koronái egymást csapkodták — fehér
felhők söpörték a földet, de a levegő tiszta volt
— erősebb hófúvástól nem kellett tartani.

Nem volt maradása a hideg, kietlen ház-
ban. A szabadba vágyódott, a viharral szembe-
szállni.

— Nehéz dolga van ma Reginának, szolt
magában és az éjszakai hideg szél úgy tele
szorta arcát finom. jeges tükkel, hogy a léleg-
zete majd elállott.

Az erdőben már kissé könnyebben haladt.
Ott a vihar a koronákon üvöltött végig, melyek
recsegve és ropogva csapódtak egymáshoz.
Minden czél nélkül lépdelt előre és egyszer
csak a Bockeldorfhöz vezető uton találta magát.

„Még azt lehetne, hogy eléje sietek”. pö-
rölt magában és boszus kacagással fordult be
az irtatlan vadonba.

— Mégis csak csodálatos dolog, gondolta,
hogy egy ilyen alacsony teremtes mennyire
befészkelheti magát egy komoly és legkevésbé
se könnyű véru ember gondolatvilágába, hogy
ha folyton-folyvást együtt van vele. Szinte me-
félemlítette ma, amint tudatára jött annak,
hogy napról-napra közelebb érezte magát hozzá,
hogy egy más cselekedete érthető és megbo-
csátható, sőt bizonyos tekintetben dicséretes
szinben tünt fel előtte, amit azelőtt elvetemült-
ségének bizonyítékaként utálattal utasított volna
el magától.

Kétségkívül: a vele való érintkezés rossz
hatással volt reá. Lerántotta őt magához bec-
telen életének iszapjába.

Ezen segíteni kellett. Mindenekelőtt szük-
séges volt, hogy eltávolítsa a közeléből és a
megvetett cseléd állásába visszautasítsa. Ka-
rácsony ünnepe jó alkalom volt kielégíteni oly
gazdagon és bőségesen, hogy vele szemben
örök időkre lerázza az adósság nyűgét.
Egy tollvonással biztosítani akarta jövőjét,
egyszersmind megvásárolva magának azt a
jogot, hogy annak nézheti majd, ami igazán
volt — cselédjének.

Ma, utójára, hadd legyen még együtt
vele. Szüksége volt még reá és vallomására,
mert most, mikor már a jég meg volt törve, min-
dent meg kellett tudnia. Főképpen arról a két
éjszakáról, melyek mint bűn és bűnbánat, mint
vér és tűz állottak szemben egymással.

És ha mindent meggyónt nekem, gondolta
— kiküldöm az üvegházba, a hová való. Hadd
fűtse fel az egész erdőséget a kályhájában, ha
talán fázik.

De elvégre is nem illő dolog, hogy itt eb-
ben a magányban annyit foglalkozott vele. El-
határozta, hogy végét veti ennek a bolond-
ságnak.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. Kir. Operaház	Vig Színház	Hép Színház	Magyar Színház	Kisfaludy Színház
Csütörtök	Fal tövében Képzelt beteg	—	A Nürnbergi baba Babatündér	Szöke Katalin	A varázs- gyűrű	A kikapós patikárius	—
Péntek	—	—	—	—	—	—	—
Szombat d. u.	—	—	—	Niobe	Az ördög mátkája	A gésák	—
Este	Az ember tragédiája	—	A cremonai hegedős A piros cipő	Szöke Katalin	Tiszturak a zárdában	A kikapós patikárius	—
Vasárnap d. u.	—	—	—	Trilby	Ezer év	Mama szemé A báránycák	—
Este	Lear király	—	Bohéme	Szöke Katalin	Az asszony verve jó	Titok	—

Új találmány! Urak figyelmébe!

Szabadalmazva az összes nagy államokban.
Kártyajáték-számjelző tábla
a legalkalmasabb karácsonyi meglepetés!
Kávésok és kaszinók figyelmébe! A kártyajáték-számjelző tábla 12 cm. nagyságú emaillezett csinos kiállítású. Pótolja a kártyát, mely a kezét piszkítja és így a kártyát is rongálja. Könnyen kezelhető. Kávéházban, kaszinókban kérjék a Tartli és Piquet-játékok kedvelők a kártyajáték-számjelző táblát. A kártyajáték-számjelző tábla megőrzi a ruhát is a piszkítástól. Illusztrált prospektust díjmentesen küldök. Két darab azaz egy pár kártyajáték-számjelző tábla ára 3 frt használati utasítással együtt. Csomagolás 10 kr. Megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett eszközölhetők.
NAGY ISTVÁN
a szab. kártyajáték-számjelző tábla főtálalója és kizárólagos elárúsítója. 241
Budapest, VII., Csömöri-ut 69. sz.

Előfizetési felhívás

BUDAPESTI BAZÁR

szépirodalmi divattlap **harminckilenczedik** évfolyamára. Harminckilencz év fennállása előlege ajánlja lapunk szélszerzősége.
A „Budapesti Bazár” utasításait ad előfizetők divattársaságban megjelenő illusztrációk után előnyök háziilag készítésére és kedvezményképpen — **ingyen** — mérték szerint bármily szabásúntával szolekál előfizetőink. Megrendeléseket is szivesen teljesít a szerkesztőség.

A szépirodalmi részére is kiváló gond lesz fordítva, január elsei számunkat igen érdekes regényvel kezdjük meg.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt — kr. Egy óra — frt 50 kr.
Félévre 3 frt — kr. Egy szám ára . . . — frt 25 kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Minden előfizető az alább elősorolt regényekből választhat egy példányt vagy az 1894. évben, előfizetők arszkepevel megjelent **emlékalbumot**. A fizetéseket megküldjük ingyen és bérmentve.

Dora. A félmilliomos asszony. Vénusz.
Az előfizetési pénzek **KIRÁLY JÁNOS** szerkesztőnek küldendők. (Koronaherzeg-utoza 17. sz.)

Ad. 176. sz. 1897.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Miniszter urnak 1897. évi december 10-én kelt 72053/V—2 sz. rendeletével a „földgáti” Marosszakasz szabályozásához szükséges mintegy 197286 m³ kőanyag termelése, szállítása és beépítése, 180547 m³ rőzsemű és 7560 m³ rőzseborítás engedélyeztetvén, ezen munkák végrehajtásának biztosítása céljából **1897. évi december 27-én** az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében (Arad, Rákóczy-utca 23. sz.) zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

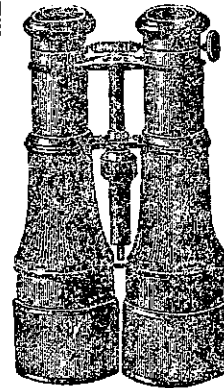
Az ajánlatok a hivatalnál megszerezhető ajánlati mintán teendők és egyidejűleg az ajánlatra vonatkozó közművek is bemutatandók.

Az ajánlatok a kitűzött határnapon délelőtt 9 órakor nevezett folyammérnöki hivatal helyiségében hivatalosan fognak felbontatni, mely alkalommal ajánlattevők is jelen lehetnek.

Arad, 1897. évi december hó 13-án.

277

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Calderoni és Társa

Budapest, Váci- és Deák-utca sarkán.

Színházi látosövek alumíniumból legkülönbözőbb kiállításban, kitűnő üvegekkel, börtökben vagy elegáns peluche zacskóban. **Női látosövek fogantyúval** Legujabb **Zeus-féle távosövek**. **Tábori vadász és verseny látosövek** legujabb átalakítással a tirage rapide. **Salon lorgnettek**. **Orrospitétör és szemüvegek** arany, ezüst teknősbékaacsont keretben legjobb üvegekkel. **Stereoskop szekrények**. **Aneroid légsúlymérők**. **Terem- és ablakhőmérők** díszes kivitelben. **Rajzeszközök**. **Dresdeni kísérletező szekrény** (Experimentirtkasten). **Laterna magikák**. **Kalaidoscopok**. **Fényképeszeti készülékek** stb. **dus választékban.** (259)

74675. V/I. sz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Az ujvidéki m. kir. folyammérnöki hivatal felügyelete alatt álló Duna-folyam szakaszon levő u. n. mohovói magaspárt alatt az 1898 és 1899. években létesítendő átmetszés munkálatai, ugymint 262.490 m³ föld kiemelése és átlag 100 métrre való szállítása, továbbá 525.820 m³ föld kotrása és átlag 200 méterre való szállítása, vala mint 8256 m³ szikla robbantása, 2473 m³ kővel terhelt rőzse pokrócz létesítése és 2004 m³ kőhányási munkálatok végrehajtásának vállalati uton való biztosítása érdekében **1898. évi január hó 17 én déli 12 órakor** a földmívelésügyi m. kir. minisztériumban nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A vállalatot szabályozó szerződési minta általános és részletes feltételek, tervek és egyéb tájékoztató adatok az ujvidéki m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A vállalati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban a budapesti központi m. kir. állampénztárnál történt letételt igazoló állampénztári elismervénnyel felszerelt ajánlatok a jelzett napon d. e. 1/12 óráig Oherolly Károly, kir. tanácsos, segédhivatali főigazgatónál (földmívelésügyi miniszteri palota, földszint 3. szám) nyújtandók be.

Budapest, 1897. évi december 10-én.

249

Földmívelésügyi m. kir. miniszter.

Mit ajándékozzak karácsonyra

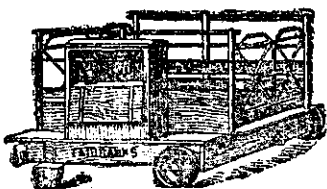
- feleségemnek? Hang: Egy csinos kézimunka-kosarat.
- Leányomnak? Hang: Egy csinos gyermek-kocsit.
- Sógoromnak? Hang: Egy csinos papir-kosarat.
- Sógornőmnek? Hang: Egy csinos lyukasztott tea-asztalt.
- Anyósomnak? Hang: Egy csinos utazó-kosarat.

Mindezek dus választékban kaphatók: (244)

Krausz Károly és Józsefnél,
Prág-Rudniki kosáráru-gyár,
Budapest, Andrásy-ut 43.

A szabadalmazott

„Fairbanks” mérlegek

zásados rendszerűek, tolosulyos fémmérőkkel bírnak és a **hid minden pontján egyenlően mérlegelnek.**

Gazdasági-, szekér-, marha-, és raktári mérlegeinket.

különösen gazdaságok, gazdaságok, közcségek és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánlatjuk. Gazdasági egyesülési tagok kedvezményben részesülnek.

„Fairbanks” mérleg- és gépgyár részv.-társaság

Budapest, Andrásy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz **Andrásy-ut 41. sz.** intézendők.

ATTILA

kerékpáriskola József-körut 36.

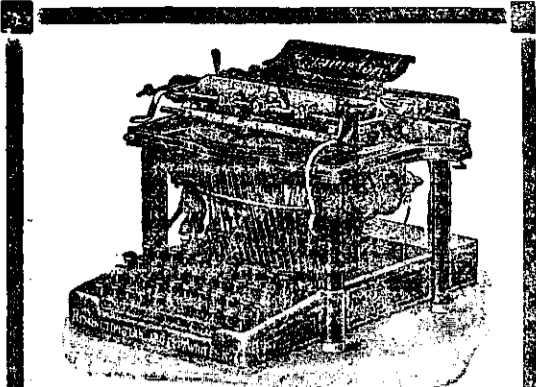
télen áti megőrzésre elfogad kerékpárokat. Ez a egyetlen, legnagyobb, fedett, villamosvilágítással ellátott és fölött kerékpáriskola. A kerékpározás a téli hónapokon át mechanikai készülékkel elsajátítható és gyakorolható. A helyiség naponta 7 órától reggel egész este 8 óráig nyitva van.

Kretzschmár E. és Társa kerékpárművek r. t. Reichenberger Károly.

Képvisező:

Bőr- és szépségápolás szakorvosa
med. univ. Dr. Révész Benő
Budapest, Kerepesi-ut 63., I. em.
 24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes **bőr-, ideg és nemi bajokat. Szépségi hibákat!**
 szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, rézorr, fagyas völgök, hajkorpa, hajhullás, sebek; szakszerű tanácsokkal szolgál az arcz és kézipolásra.
Feltűnő eredményt nyújt a titkos betegségek név alatt ismert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit.
 Rendel: délelőtt 8—12, délután 3—7 óráig,
 Levelekre azonnal válaszol. Kívánatra gyógyszeréről is gondoskodik. Mindenkor mély diszkréció.

958. sor. **BON 028. szám**
Polgár Sándor
 egyet. gyakorlott kötszerész
 Budapest, Erzsébet-körút 50. sz.
 köteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 15%, azaz tizenöt százaléknyi árkedvezményt adni, az eredeti **F. Berghuand fils** párti különlegességeket (gummi és hálhólyag) együtt összes női óvszerek) gyártmányából. Kimerítő képes árjegyzék díjmentesen zárt levélben küldetik. Kivágatott: az „Országos Hirlap”-ból. (145)

Remington-írógépek.

A GLOGOWSKI és TARSÁ ezé azon rendkívül előzékeny ajánlatot intézi a venni szándékozókhoz, hogy saját költségére szállít az ország bármely részébe díjmentes próbahasználatra egy 7-es számú 1897/98-as modellű Remington-írógépet vételkötelezettség nélkül és kezelésre, ugy helyben, mint vidéken díjmentesen begyakorol kárkít. Az irányadó szakemberek egybehangzó ítélete szerint a Remington-írógép az összes ismert írógéprendszer között világszerte elvitázhatatlanul a legelső helyet foglalja el. Egyébiránt beszéljenek a tények:

M. kir. földmívelési minisztérium	5 dbot
M. kir. honvédelmi minisztérium	5
M. kir. igazságügyi minisztérium	4
Magy. kir. államvasutak igazgatósága és üzletvezetői	60
Magy. kir. posta- és távirtda igazgatóság Budapest	3
Ganz és Társa Budapest	32
Magyar Általános Hitelbank Budapest	3
„The Mutual” életbiztosító társaság	6
stb. stb. stb.	

Néhány ítélet a Remington-írógépről:
 Gregerson G. és Fial, Budapest.
 1893. szeptember 19.
 Nem mulaszthatjuk el önökkel teljes megelégedésünket közölni az önök által vásárolt 4 Remington-írógép illetőleg. A Remington-írógép külön tulajdonságai tekintetében az előttünk ismeret számos ítéletet teljes mértékben magunkéval tesszük és azt hisszük, hogy a Remington-írógépnek sehol sem szabadna hiányoznia, ahol írásbeli munkák vannak.
Cs. kir. postatakarékpénztári hivatal, Bécs.
 1894. május 24.
 Ezennel igazoljuk, hogy a postatakarékpénztári hivatalnak szállított 23 db 3. és 5. számú Remington-írógép ezen hivatalban már évek óta használatban van és minden igényünknek tökéletesen megfelel. (Ma 54 Remington-írógép működik a postatakarékpénztári hivatalban).
Róthy János nemzetközi mérnök és szabadalmi íródjaja Budapest.
 1897. augusztus 18.
 Kívánságukra készséggel kijelentem, hogy iródam már évek óta használok több rendbeli 5-ös számú Remington-írógépet, melyek működésével minden tekintetben meg vagyok elégedve. Volt alkalmam legújabb 1897-ik évi modellű 7-es számú Remington-írógépjüket is megismerni, mely a Remington-írógépek eddigi jó hírnevét — amennyiben ez még lehetséges — növeli.

Údvarhely megye alispánjától, Udvarhelyt.
 1897. július 24.
 Igen helyesen gondolta a cég, mikor Magyarország fő- és székvárosában Remington és Mimeograph-írógép raktárát állított, mert így a gépek esetleges javítása, valamint a szükséges kellek beszerzése, — ami eddig tömörked ideje került, — rendkívül megkönnyebbült. Azonban már 4 év óta használatban mind a két írószerszék, anélkül, hogy legkisebb javítást is eszközölni kellett volna, sőt a legnagyobb elismeréssel szolgálhat mind a két gép használhatóságáról, különösen a gyors munka által minden eddigi használt hasonló írógépét felülmúl. Kérek egy a Remington-író, mint a Mimeograph gépekhez szükséges kellekéről részletes árjegyzéket szintén megküldeni sziveskedjék, hogy az ezután előforduló szükségletet megrendelhessem.

Kecskemét th. város polgármesterétől, Kecskeméten.
 1897. július 12.
 Folyó évi június 21-én kelt megkeresés folytán van szerencsém értesíteni, miszerint a Kecskemét város tulajdonában levő Remington-írógép kifogástalanul működik.
Marostorda vármegye alispánjától, Marosvásárhelyt.
 1897. augusztus 7.
 Megbízottjuk által bemutatott és kipróbált vettett itt hagyott „Remington-írógép használhatóságáról meggyőződve; az iródam részére megartom. Emellett felkérem, hogy annak áruról szóló nyugtájokat ide megküldeni sziveskedjék, hogy az összeget elküldhessem. Egyben felkérem, hogy az írógéphez szükséges kellekéről részletes árjegyzéket szintén megküldeni sziveskedjék, hogy az ezután előforduló szükségletet megrendelhessem.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
GLOGOWSKI és TARSÁ
 az eredeti „REMINGTON-írógépek” és „EDISON - MIMEOGRAPH” kiz. jog. eladási telepe. (235)
Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz.

Saját készítményű
Hinták, torna-eszközök
 és mindennemű hálók.
 Gazdasági kötéltárak és ruhaterítők fehér kenderből. Valódi orosz nárczipők és társasjátékok. Az egyenlőt zsinór és kenderfonók közp. raktárában.
SEFFER ANTAL Budapest,
 IV., (Károly-kaszárnya) Károly-utca 12. szám
 Képes árjegyzék, esetleg tornatermekre költségvetés kívánatra.

Mindennemű
sérvkötők és betegápolási
eszközök.
 továbbá a legjobb minőségű magyar kották kaphatók.
POLATSCHEK A. HUGÓ
 többévesen kitüntetett kutyagyógyász és kőtszerész, Budapest, Marokói-utca és Váci-körút sarkán. Gummi különlegességben dus raktár, székülés titoktartás mellett.

Páratlan sikerű „Uj gyógymódom” tapasztalt biztos eredményei folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.
Ideg- és nemi betegségek
 önfertőztetés következményei: syphilis utóhatás mint bármily nagyfokú és idült
„TITKOS BETEGSÉGEK”
 ellen új gyógymódom minden befecskendezés és gyógyszeres adagolása nélkül néhány nap alatt győztes, állandó és teljes gyógyulást biztosít. Elgyengült férfierő (impotenciánál) gyógymódom az összes gyógymódot hasonlóképpen sikerei folytán messze felülmúlja. — Nagyszabású külön gyógyterem.
DR. MITZGER TIVADAR,
 az ideg- s nemi betegségek szakorvosa. *hydroelectrotherapiát* rendelő intézete.
 Budapest, VI. ker., Teréz-körút 44., I. emelet.
 9-1, d. u. 8-7. (35)

A szépség titka!
Hölgyek

százerezi fiatal, viruló arczszínüket a már évtizedek óta általánosan ismert, Párisban, dr. Lajosse hírneves udvari orvos által feltalált és kedvelt **RAVISSANTE-különlegessége**nek köszönik.
 Ezeknek használatánál az arczbőr, nyak, karok és kezek gyönyörű szépek lesznek, a bőr finomná válik és a fiatalság zománczával bir.
 A fölséges zománcz alatt eltűnnek a himlőhelyek, szeplők, anyajegy, a ránczos arcz simává lesz.
 Minden hölgy arca vakító szép és finom marad. Ezek az egyedüli, minden tekintetben ártatlan különlegességek, melyek használatá után a hölgyek mosakodhatnak, anélkül, hogy **csodálatos** hatása a bőrre nézve eltűnnek. (24)
Egy eredeti kisebb üveg Ravissante (nappali használatra, elegendő 3 hónapra) 1.50
Eredeti nagy üveg (elegendő 6 hónapra) 2.50
 Kérem árnyalában: **hőfehér, rózsaszínű és testzsinó (rachel)**
Ravissante-arczpor (Poudre-Ravissante — Lajosse — Páris) 60 kr. és 1 frtos eredeti csomagokban 3 árnyalatban: **szőkéknek: hőfehér, rózsaszínű és testzsinó (Rachel barnákak).**
RAVISSANTE-szappan drágja 50 kr. Az összes pipere-szappanokat felülmúlja.

A valódi RAVISSANTE-különlegességek a kezek ápolásához és az arcz azonnali szépítéséhez különösen ajánlhatók; hatásuk **felülmúlja** a forgalomban levő összes hasonló ugynevezett szépítőszereket, megérdemlik tehát e kimagasló tulajdonságaikkal fogva, hogy egyetlen család mosdóasztalán se hiányozzanak.
 E különlegességek csodás hatásáért teljes garanciát vállalunk.
 Számatalan köszönő és elismerő-levelünk van a legfelsőbb körökből és csakis a diszkréció tilja azok közzétételét.
Kapható nagyban és kicsinyben valódi minőségben a következő gyógyszertárakban:
TÜRÖK JÓZSEF, Király-utca; Török Sándor, Andrásy-ut; Kolnár és Moser, Koronaherczeg-utca.
Naponta postai szállítás a legnagyobb diszkréció mellett.
Értéktelen utánzásoktól óvakodjunk.

381/1897. szám.

(269)

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A tiszai m. kir. állami kotróraj részére az 1898, 1899 és 1900 évekre szükséges vasárak, kő- és világító anyagok, kötélneműek, féslek és faanyag szállításának biztosítása végett írásbeli ajánlati tárgyalás tartatik. Az 50 kros bélyeggel felszerelt ajánlatok Szegeden, a jiszai m. kir. állami kotróras vezetéséhez (Tiszai Lajos-körút 12. sz.) **1898. évi január hó 4-ik napjának délelőtti 10 órájáig nyújtandók be.** Az ajánlatot tartalmazó boríték öt pecséttel s **„Ajánlat a tiszai m. kir. állami kotróraj részére 1898, 1899 és 1900 évekre szükséges anyagszállításra vonatkozólag”** felirással látandó el. — Mindegyik ajánlathoz az **egy évi** ajánlati összeg 5%-nak mint bánatpénznek a szegedi m. kir. adóhivatalba írtent befizetéséről tanuszkodó nyugta csatolandó. Az ajánlatok a m. kir. állami kotróras vezetésénél ingyen megszerezhető ajánlati iven állítandók ki s ki kell terjeszkedniök az ajánlati iven az egyes anyagoknak szerint csoportosítva feltüntetett összes tárgyra. Egy borítékban csak egy anyagcsoportra vonatkozó ajánlat nyújtható be. — Az ajánlati feltételek, a köztendő szerződés s az annak kiegészítő részét képező általános feltételek a m. kir. kotróras vezetésénél megtekinthetők. Az olaj- és kenőanyagokról niunták adandók be, melyek szakszerűen meg fognak vizsgáltatni. Nem a megjelölt módon, elkésenten, vagy hiányosan benyújtott, avagy utóajánlatok el nem fogadtatnak. Az ajánlatok a fenti határidő elérkeztevel azonnal felbontatnak s felolvastatnak; a felbontásnál ajánlattevők vagy megbízottaik jelen lehetnek.
 A szállítandó anyagok, évenkénti mennyisége, valamint egyéb ajánlati feltételek iránt a kotróras vezetésé ad felvilágosítást.
 Szegeden, 1897. december hó 6-án.
A tiszai magy. kir. állami kotróras vezetésége.

Egy pár óra alatt
 bárki lehet világi és gavalier a **Pesti Művelt Társalgó** segélyével. Nélkülözhetetlen kézikönyv mindazok számára, kik a társadalmi életben szerepelni akarnak s a társaságokban magukat megkezeveltetni kívánják. A fölötte változatos tartalom ki- vonata: Memoriabélyok. — 50 társasajátók zálogváltásokkal. — Ezermester. — Találkák. — Tréfás kérdések és feladványok. — Komoly, vig és szerelmi költemények. — Adomák. — Feltételek. — Emlékkönyv-versek. — Szinnyelv. — Egészen új virágyelv. — Szorolmas levelek stb. stb. 189

Szerző: **Egy pesti arszlán.**
 Hatodik kiadás. 512 oldal.
 Pompás színnyomatú vízszoktésben, ára csak 1 ft 20 kr.
 Megrendelhető:
LAMPEL ÖDÉRT
 (Wodianer F. és Fial)
 könyvkereskedés kiadóhivatalban
 Budapest, Andrásy-ut 21. sz.

Föltalálók
 és szabadalomtulajdonosok utmutatója a
„Szabadalmi * Naptár”
 * * *
 (az új szabadalmi törvényvel.)
 Ara diszkrétésben 1 ft 10 kr.
 Kiadja: **BERGL SÁNDOR,**
 hitles szabad. ügyvivő, szabadalmi mérnök irodája, Budapest, VII., Erzsébet-körút 8., mely új találmányok szabadalmaztatását és értékesítését is elvállalja minden államra. Ugyanítt kapható a hivatalos szabad. katalógus 1891—1894. évfolyama kitélenként 1 frtért. (87)